Openbare versie
Mevrouw J. van den Brink

Datum	22 mei 2024
Ons kenmerk	[…]
Pagina	1 van 91
Kopie aan	[Gemachtigden]
Betreft	Besluit tot boeteoplegging

Geachte mevrouw Van den Brink,

De Autoriteit Financiële Markten (**AFM**) heeft besloten aan u een bestuurlijke boete van € 195.000 op te leggen wegens het in de periode van 29 oktober 2019 tot 29 oktober 2021 medeplegen van overtreding van artikel 2:96, eerste lid, van de Wet op het financieel toezicht (**Wft**) door Grinta Invest Limited (**Grinta**).

Hieronder wordt het besluit toegelicht. U wordt in dit besluit aangeduid als mevrouw Van den Brink.

Samenvatting

Mevrouw Van den Brink heeft met Grinta, een partij gevestigd ver buiten de Europese Unie, samengewerkt om Nederlandse beleggers bij Grinta aan te brengen. Die beleggers openden via mevrouw Van den Brink een rekening bij Grinta en stortten daar geld op. Dat geld is door Grinta aangewend om transacties te verrichten in valutaderivaten om daarmee rendement voor de beleggers te genereren. Hiermee was Grinta in Nederland actief als vermogensbeheerder, waarvoor zij geen vergunning had. Dit is een overtreding van de Wft. De wijze waarop mevrouw Van den Brink met Grinta heeft samengewerkt, maakt dat zij die overtreding heeft medegepleegd. Als *agent* van Grinta was zij een cruciale schakel tussen de belegger en de vermogensbeheerder: zij bracht het er in praktische zin toe dat beleggers een rekening openden bij Grinta en daarop geld inlegden. Sinds eind oktober 2021 is Grinta onbereikbaar en de contactpersoon achter de onderneming is onvindbaar. De beleggers zijn daardoor hun aan Grinta toevertrouwde vermogen kwijt.

Het geld van beleggers te laten verdwijnen, is niet het oogmerk van mevrouw Van den Brink geweest, maar is door haar samenwerking met Grinta wel mogelijk gemaakt. Mevrouw Van den Brink heeft ook fors verdiend met die samenwerking: in totaal circa € 195.000. De AFM heeft onder meer om deze redenen besloten haar een boete op te leggen.

Inhoudsopgave

Samenvatting **1**

Bijlagen **4**

1 Betrokken (rechts)personen **5**

2 Verloop van het onderzoek en boeteproces **6**

3 Wettelijk kader **7**

4 Feiten vermogensbeheer Grinta **8**

4.1 *Managed accounts* **8**

4.2 Arbitragestrategie **10**

4.3 Derivaat **11**

4.3.1 Informatieverstrekking voorafgaand aan openen account 11

4.3.2 Verrichte transacties 15

4.3.3 Samenloop transacties 16

4.4 Openen rekening en inleg **17**

4.5 *Credit promotions* en bonus **19**

4.6 Verdienmodel Grinta **21**

4.7 Uitbetaling winst **22**

4.8 Grinta onbereikbaar **23**

5 Zienswijze mevrouw Van den Brink vermogensbeheer Grinta **23**

6 Beoordeling vermogensbeheer Grinta **24**

6.1 Illegaal vermogensbeheer **24**

6.1.1 In Nederland 24

6.1.2 In de uitoefening van beroep of bedrijf 25

6.1.3 Discretionaire basis voeren van beheer 25

6.1.4 Financiële instrumenten 26

6.1.5 Opdracht 28

6.1.6 Conclusie illegaal vermogensbeheer 28

6.2 Periode van overtreding 29
7 Feiten medeplegen 29
7.1 Distributiekanaal Grinta 29
7.1.1 Affiliate, Agent en Introducing Broker 29
7.1.2 Aanmelding via *agent* 34
7.2 Rol mevrouw Van den Brink 36
7.2.1 Agent 36
7.2.2 Niet-individuele informatieverstrekking 38
7.2.3 Gedragingen in individueel klantcontact 46
7.2.4 Aangebrachte personen 56
7.2.5 Ontvangen vergoeding 56
7.2.6 Benoeming risico en afraden 59
8 Zienswijze mevrouw Van den Brink medeplegen 62
8.1 Weergave Zienswijze 62
8.2 Reactie Zienswijze 67
9 Beoordeling medeplegen 67
9.1 Kader medeplegen 68
9.2 Medeplegen door mevrouw Van den Brink 70
9.2.1 Wezenlijke bijdrage 71
9.2.2 Bewuste en nauwe samenwerking 76
9.2.3 Kennis van de delictsgedraging 77
9.2.4 Conclusie: mevrouw Van den Brink is medepleger 78
9.3 Verkregen voordeel 79
10 Opportuniteit boeteoplegging 80
11 Besluit 84
11.1 Besluit tot boeteoplegging 84
11.2 Hoogte van de boete 84
11.2.1 Boetetoemetingbeleid AFM 2021 van toepassing 84

11.2.2 Wettelijk systeem: basisbedrag van € 2.500.000 85
11.2.3 Stap 1 – Ernst en duur van de overtreding 85
11.2.4 Stap 2 - Mate van verwijtbaarheid 85
11.2.5 Stap 3 - Recidive 86
11.2.6 Stap 4 - Omvangtabel 86
11.2.7 Stap 5 - Passendheidstoets 86
11.2.8 Stap 6 – Voordeel als ondergrens 86
11.2.9 Stap 7 – Draagkracht 87
11.3 Betaling van de boete 87
11.4 Openbaarmaking van de boete 87
11.4.1 Uitzonderingsgronden 88
11.4.2 Wijze van publicatie 89
11.4.3 Publicatiemoment 90
11.4.4 Overige publicatiemomenten 91
12 Hoe kunt u bezwaar maken? 91

Bijlagen

Bijlage 1: Openbare versie van het besluit
Bijlage 2: Persbericht bij publicatie van het besluit
Bijlage 3: Weergave actuele stand van zaken

1 Betrokken (rechts)personen

De belangrijkste bij deze zaak betrokken (rechts)personen zijn:

Johanna van den Brink

- Mevrouw Van den Brink (roepnaam: […]) is geboren op […] en woont op het adres […].
- In de periode van overtreding handelende zij tevens onder de naam Financieel Vrije Vrouw, zijnde een eenmanszaak ingeschreven in het handelsregister van de Kamer van Koophandel (**KvK**) onder nummer 77434293. De daarbij geregistreerde website betrof www.financieelvrijevrouw.nl. De eenmanszaak is gestart op 2 maart 2020 en op 30 juni 2023 uitgeschreven uit het handelsregister.
- Mevrouw Van den Brink werkte samen met Grinta door voor Grinta op te treden als *agent*, *affiliate* of *introducing broker*,[1] waarbij beleggers via mevrouw Van den Brink 'investeerden'[2] in Grinta.

Grinta Invest Limited

- Grinta was een vennootschap opgericht naar het recht van Saint Vincent en de Grenadines, die gebruikt maakte van de website www.grinta-invest.com, waarvan de AFM heeft geconstateerd dat die per 29 oktober 2021 niet meer bereikbaar was. Volgens de *Terms and Conditions* en de veelvuldig op de website geplaatste 'risk disclaimer' was Grinta gevestigd op Saint Vincent en de Grenadines en was haar postadres belegd bij een 'trust company' gevestigd op de Marshalleilanden.[3] De website van Financieel Vrije Vrouw gaf aan dat Grinta was gevestigd in Londen[4] en uit e-mailverkeer blijkt dat het 'bank address' van Grinta in Londen was.[5] Daarnaast is in een aangifte een adres op Malta genoemd.[6]
- Grinta beschikte niet over een vergunning van de AFM in de zin van artikel 2:96, eerste lid, Wft en kwam ook niet in het register van de AFM voor als vergunninghouder in een andere lidstaat binnen het regelgevend kader van de Europese richtlijn betreffende markten voor financiële instrumenten (Richtlijn (EU) 2014/65/EU, verder: **MIFID II**).

[1] Welke termen door de heer Michael Dreamer (contactpersoon bij Grinta), als inwisselbaar werden gebruikt. Zie op de zaak betrekking hebbende stukken 059.
[2] Dit in de ruimste zin van het woord: door betrokken beleggers en mevrouw Van den Brink werd dit zo genoemd.
[3] Zie op de zaak betrekking hebbende stukken 08, 011, 012 en 013.
[4] Zie op de zaak betrekking hebbende stukken 031.
[5] Zie op de zaak betrekking hebbende stukken 060.1.
[6] Zie op de zaak betrekking hebbende stukken 050.1.

- De heer Michael Dreamer (verder: **Michael**) was een contactpersoon bij Grinta en stelde zich voor als 'senior manager' van Grinta.[7] Hij gebruikte vermoedelijk verschillende, fictieve, namen[8] en verbleef vermoedelijk in Tel Aviv.[9] Met hem hadden zowel mevrouw Van den Brink als beleggers contact over het investeren in zogeheten *managed accounts*, waarbij beleggers investeerden in Grinta die met transacties in Forex rendement moest generen.

2 Verloop van het onderzoek en boeteproces

Op 30 juni 2022 heeft de AFM aan mevrouw Van den Brink een informatieverzoek verstuurd. De AFM heeft in dit informatieverzoek vragen gesteld over haar rol en betrokkenheid bij Grinta en daarbij verzocht om een aantal stukken. Op 1 juli 2022 heeft mevrouw Van den Brink telefonisch aan de AFM vragen gesteld over het doel van het met het informatieverzoek gestarte onderzoek. Daarop heeft de AFM dat doel nader toegelicht.

De gemachtigde van mevrouw Van den Brink, […], heeft op 11 augustus 2022 gereageerd op het informatieverzoek. Die reactie was naar het oordeel van de AFM onvolledig en daarom heeft de AFM op 16 september 2022 een rappel informatieverzoek aan mevrouw Van den Brink verzonden. Op 27 september 2022 heeft mevrouw Van den Brink daarop gereageerd.

Op 10 oktober 2022 heeft mevrouw Van den Brink per e-mail haar onbegrip geuit over het onderzoek van de AFM. In reactie daarop heeft de AFM mevrouw Van den Brink uitgenodigd voor een gesprek op kantoor bij de AFM, wat op 24 november 2022 heeft plaatsgevonden. Daarbij was [gemachtigde] aanwezig. De AFM heeft aan het begin van dit gesprek mevrouw Van den Brink de cautie gegeven. Mevrouw Van den Brink heeft vervolgens aangegeven niet tijdens het gesprek in te willen gaan op vragen van de AFM. Op 15 december 2022 heeft de AFM bij informatieverzoek aanvullende vragen gesteld aan mevrouw Van den Brink. In het verzoek is de cautie opgenomen waar de aanvullende vragen zien op wilsafhankelijke informatie. Op 29 december 2022 heeft de gemachtigde van mevrouw Van den Brink de AFM hierover een aantal vragen gesteld, waarop de AFM heeft gereageerd op 5 januari 2023.

Op 31 januari 2023 heeft de gemachtigde van mevrouw Van den Brink gereageerd op het informatieverzoek van 15 december 2022.

Op 30 augustus 2023 heeft de AFM haar voornemen kenbaar gemaakt om aan mevrouw Van den Brink een bestuurlijke boete op te leggen wegens het medeplegen van overtreding van artikel 2:96, eerste lid, Wft en om die boete te publiceren (**het Voornemen**). Met het Voornemen is onder meer een onderzoeksrapport

[7] Zie bijvoorbeeld op de zaak betrekking hebbende stukken 040.3 en 051.2.
[8] Zie op de zaak betrekking hebbende stukken 038, p. 2.
[9] Zie op de zaak betrekking hebbende stukken 042 en 051.

(**het Onderzoeksrapport**) en een vragenlijst omtrent haar financiële draagkracht (**het Draagkrachtformulier**) naar mevrouw Van den Brink verzonden. Op 11 oktober 2023 heeft de gemachtigde van mevrouw Van den Brink een schriftelijke zienswijze op het Voornemen ingediend (**de Zienswijze**).

3 Wettelijk kader

In artikel 2:96, eerste lid, Wft is onder meer het verbod neergelegd om in Nederland beleggingsdiensten te verlenen, zonder vergunning daartoe van de AFM. Dit betreft een implementatie van MiFID II, waarbij in artikel 1:1 Wft het verlenen van beleggingsdiensten onder meer is gedefinieerd als het *beheren van een individueel vermogen*. Dat beheer zelf is ook in artikel 1:1 Wft gedefinieerd:

> *"Beheren van een individueel vermogen: in de uitoefening van een beroep of bedrijf, anders dan als beheerder van een beleggingsinstelling of beheerder van icbe, op discretionaire basis voeren van het beheer over financiële instrumenten die toebehoren aan een persoon dan wel over aan deze persoon toebehorende middelen ter belegging in financiële instrumenten op grond van een door deze persoon gegeven opdracht;"*

Van dit beheer is derhalve sprake als in de uitoefening van beroep of bedrijf in vrije hand financiële instrumenten worden beheerd van een persoon of middelen ter belegging daarin worden beheerd, op grond van een daartoe gegeven opdracht. Het begrip financieel instrument is, voor zover relevant, als volgt gedefinieerd in artikel 1:1 Wft:

> *"Financieel instrument: een hierna genoemd instrument (…):*
> *(…)*
> *d. optie, future, swap, rentetermijncontract of ander derivatencontract dat betrekking heeft op effecten, valuta, rentevoeten of rendementen, emissierechten, of andere afgeleide instrumenten, indexen of maatstaven en dat kan worden afgewikkeld door middel van materiële aflevering of in contanten;*
> *(…)*
> *i. financieel contract ter verrekening van verschillen;"*

4 Feiten vermogensbeheer Grinta

Dit hoofdstuk omvat een omschrijving van de feiten en omstandigheden die ten grondslag liggen aan het in paragraaf 6 beschreven oordeel dat Grinta de beleggingsdienst 'beheren van een individueel vermogen' heeft verleend en daarmee artikel 2:96, eerste lid, Wft heeft overtreden. De feiten en omstandigheden op grond waarvan de AFM in hoofdstuk 9 tot het oordeel komt dat mevrouw Van den Brink medepleger is van die overtreding, zijn opgenomen in hoofdstuk 7.

4.1 *Managed accounts*

Grinta presenteerde zichzelf als een broker op de Forex- of FX-markt.[10] De Forex-markt is de markt waarop wordt gehandeld in valuta en valuta-afgeleide producten. Grinta bood zogeheten *managed accounts* aan waarbij een robot (ook wel *Expert Advisor* genoemd) voor rekening van beleggers geautomatiseerd handelde op de Forex-markt. De website van Grinta gaf op de pagina *"**Welcome to Grinta Invest**"* in dit verband het volgende weer (onderstreping toegevoegd):

> *"Grinta Invest is an ECN broker that offers clients the option to open a managed account and be part of the success of our unique technology. Using our knowledge well as our expertise, we have achieved and still do phenomenal results using a combination of advanced automated trading technology along with manual adjustment inputs.*
>
> *(…)*
>
> ***Advantages with automated trading accounts***
> ***Lack of Experience***
> *Experience can only be gained through long term involvement in the markets is the only asset that can reduce or even negate the large risks associated with currency trading. Since beginner lacks such a background by definition, cooperating with a money manager may seem to be a good choice. Emotional difficulties involved in a trading cannot be tolerated by everyone, because each person has a different character and some are more prone to emotional extremes than others. Working with a money manager can also help you overcome this problem.*[11]

[10] Forex en FX zijn inwisselbare termen.
[11] Op de zaak betrekking hebbende stukken 029.

Deze geautomatiseerde vorm van handelen werd ook beschreven op de website van Financieel Vrije Vrouw:

Op de pagina *"Mijn Forex ervaring"* (onderstreping toegevoegd):

*"**Robot 1: Grinta Invest***

De eerste robot waar ik een start mee durfde te maken is ontwikkeld door een FinTechbedrijf uit Londen die vanuit patroonherkenning vertragingen opspoort met eigen fysieke servers die zijn gestationeerd bij zestien verschillende banken (zoals […] *etc).*

Tijdens het optreden van zo'n vertraging opent de robot automatisch een trade en wordt deze binnen zes seconden alweer afgesloten. Het zogenoemde HFT: High Frequency Trading / flitshandel. (…)

Op deze manier schraapt de robot ongemerkt relatief kleine bedragen uit de markt. Je zou dus kunnen zeggen dat de trade-bot handelt met voorkennis, aangezien deze al op de hoogte is van de uitkomst en mega snel anticipeert. Het gelijktijdig kopen en verkopen van een waarde om winst te maken in het verschil in prijs wordt met andere woorden ook 'arbitrage trading' genoemd.

Dit klonk mij enorm interessant in de oren, want is feitelijk een "risicovrije winst". De laatst verliesgevende trade is afgesloten in februari 2018, waarna de robot onder de loep is genomen en verbeterd. Sindsdien iedere dag kleine winsten.
(…)

Voordelen:
- *Opgericht in 2008 (bestaat dus al een tijdje)*
- *Steady winst tussen 4-7% per maand op je inleg*
- *Volledig geautomatiseerd en passief*
- *Minimaal marktrisico*
- *Transparantie (inzage in de trades via MT4*
- *Trackrecord op FXbook (EA sinds december 2015 actief)*

Nadelen
- *Pooled account **
- *Vanaf 10.000 euro*
- *10.000 euro staat een jaar vast (kan wel eerder worden opgenomen, maar met een boete over je winst)*

- *Ongereguleerde broker (geen AFM toezicht mogelijk en mede daarom volgens hen als onwenselijk beleggingsproduct genoemd)*

** Grinta is zowel de broker als het Fintech-bedrijf die de robot heeft ontwikkeld, dus je opent een account bij hen en zij koppelen de robot aan jouw account. Er zijn mensen die hier moeite mee hebben, want traden liever zelf en vanaf een eigen brokers-account. Voordeel is wel dat je er geen enkel omkijken naar hebt."*[12]

En op de pagina *"**Forex – Valutahandel**"*:

"Een Forex robot (ook wel Expert Advisor genoemd) die voor jou handelt op de Forexmarkt, zonder dat je hier omkijken naar hebt."[13]

4.2 Arbitragestrategie

Zoals de website van Financieel Vrije Vrouw beschreef, kende de automatische handel van Grinta in de vorm van een Forex-robot of *Expert Advisor* een arbitragestrategie. Die werd door Grinta als volgt beschreven in haar Nederlandstalige video op Youtube.com (onderstreping toegevoegd):

"Bent u op zoek naar stabiel rendement op uw beleggingen? Bent u het beu om geld te verliezen omdat u zelf handelt en begrijpt u de markten niet? Grinta Invest biedt u de mogelijkheid om deel te nemen aan ons unieke arbitrage systeem dat al meer dan 3 jaar gemiddeld 4,5% per maand oplevert en een bewezen risico heeft van minder dan 0,5%. U vraagt zich misschien af wat arbitrage is. Dat is een extreem snel en nauwkeurig trading algoritme. Bij Grinta Invest hebben we heel zorgvuldig een uniek automatisch trading systeem ontworpen en ontwikkeld om feeds en koerswijzigingen op te volgen met behulp van geavanceerde technologie. Stelt u zich eens voor: banken zijn gekoppeld aan onze dedicated servers en delen de koersen op 1 hoofd algo-server die alle koersen tegelijk in de gaten houdt. Wanneer een koers bijvoorbeeld bij 3 banken stijgt, maar die blijft bij 1 bank gelijk, dan zal het algoritme binnen een seconde een positie openen om die koers vast te zetten voordat ook deze wijzigt. Daarna wordt de positie gesloten bij een hogere koers. Door gebruik te maken van deze technologie zorgen we dat het geld op uw account veilig aangroeit, elke dag weer. Daarom Grinta Invest, een succesvolle strategie die direct afhankelijk is van intelligente technologie. Transparantie, elke dag weer, de hele dag lang. Een team van financiële experts en ontwikkelaars met meer dan 15 jaar

[12] Op de zaak betrekking hebbende stukken 031.
[13] Op de zaak betrekking hebbende stukken 032.

ervaring. Op basis hiervan bieden we u uitzonderlijke diensten en gegarandeerd een succesvolle investering. Vraag vandaag nog een gratis consult aan bij Grinta Invest."[14]

Aldus werd een strategie gehanteerd die erop was gericht te profiteren van prijsverschillen: posities worden geopend en daarna weer gesloten om het prijsverschil tussen het openen en sluiten te kunnen verzilveren. Uit de verschillende transactieoverzichten in het dossier blijkt dat posities ongeveer vijf á zes seconden open blijven staan.[15] Mevrouw Van den Brink geeft dit zelf weer op de website van Financieel Vrije Vrouw:

"*Tijdens het optreden van zo'n vertraging opent de robot automatisch een trade en wordt deze binnen zes seconden alweer afgesloten.*"[16]

4.3 Derivaat

4.3.1 Informatieverstrekking voorafgaand aan openen account

Met het sluiten van een kortstondig openstaande positie in vreemde valuta wordt een resultaat gerealiseerd, dat wordt uitgekeerd in de valuta, waarin het account wordt aangehouden (**Accountvaluta**). Daarbij wordt de genoemde vreemde valuta nooit fysiek geleverd. Op de website van Grinta was hierover het volgende opgenomen op de pagina *"**Terms and conditions**"* (onderstreping toegevoegd):

*"**5. INTERPRETATION OF TERMS***
5.1 Unless indicated to the contrary, the defined terms included in the Client Agreement shall have a specific meaning and may be used in the singular or plural as appropriate.
(…)

Balance	*Shall mean the funds available in a trading account that may be used for trading financial instruments.*
Balance Currency	*Shall mean the currency that the trading account is denominated in; it should be noted that all charges including spreads, commissions and swaps, are calculated in that currency.*

(…)

Equity	*Shall mean the balance plus or minus any profit or loss that derives from any open positions.*

(…)

[14] Onderzoeksrapport, p. 13.
[15] Zie Onderzoeksrapport, p. 17 en op de zaak betrekking hebbende stukken 052.2 en 052.3, waarin ook een duur van 10 of 12 seconden te zien is door een vergelijk tussen de openings- en sluitingstijd van een positie.
[16] Op de zaak betrekking hebbende stukken 031.

6. PROVISIONS OF SERVICES

(…)

6.5 The client understands that no physical delivery of a CFD's underlying instrument (or reference instrument) that he/she traded through his/her trading account shall occur.

(…)

31. PRODUCT DESCRIPTION

(…)

31.1 A CFD is an agreement to either buy or sell a contract that reflects the performance of, including amongst others, forex, precious metals, futures and shares; the profit or loss is determined by the difference between the price a CFD is bought at and the price is sold at and vice versa. CFDs are traded on margin and it should be noted that no physical delivery of either the CFD or underlying asset is occurring. It should be noted that when clients purchase for example, CFDs on shares they are merely speculating on the share's value to either increase or decrease. (…)"[17]

Ook uit de "***Grinta-Invest – Client Trading Agreement***", zijnde de overeenkomst die elke belegger moest ondertekenen alvorens een *managed account* bij Grinta te kunnen openen,[18] blijkt dat er geen fysieke levering plaatsvindt in relatie tot een transactie. Voorts volgt daaruit dat voldoende *margin* moet worden aangehouden (onderstreping toegevoegd):

*"**1. Introduction***

*This agreement (…) set out the terms upon which the Company will deal with the Client in respect to placing and executing or off exchange financial instruments rates trading orders ("**Trading**"), on the Company's trading platform.*

(…)

3. Funds

(…)

3.7 If the Client gives an instruction to withdraw funds from the Trading Account, the Company shall pay the specified amount (less any transfer charges, if applicable) within five Business Days, once a

[17] Op de zaak betrekking hebbende stukken 013.

[18] Zie bijvoorbeeld op de zaak betrekking hebbende stukken 036, 042.2, 043.1 en 045.1. De AFM merkt hierbij op dat deze overeenkomst de eerder aangehaalde *Terms and conditions* niet volledig lijken te incorporeren. Wel geeft deze overeenkomst in artikel 6 daarvan aan: *"Common terms definitions can be found on the Company's Website"*. Op die website zijn de *Terms and conditions* geplaatst, waardoor de AFM meent dat beide in samenhang met elkaar moeten worden bezien en dat daaruit blijkt welke dienstverlening in welke producten Grinta gebruikelijk verleende of daartoe voornemens was over te gaan.

duly instruction has been accepted and at the moment of payment, the Client's margin requirements have been met. The Company may cancel the Client withdrawal order, if, according to the Company's discretion, the remaining funds (after the withdrawal) shall not be sufficient to secure open Position(s) in the Trading Account.
(…)
3.9 The Company shall not provide physical delivery in relation to any Transaction. As mentioned above, Profit or loss is credited to or debited to or from the Trading Account (as applicable) once the Transaction is closed."[19]

Uit de verschillende documentatie voorafgaand aan het openen van een *managed account* blijkt dus dat er geen fysieke levering plaatsvindt van valuta anders dan in de Accountvaluta. Voorts blijkt dat posities kortstondig open staan alvorens zij worden gesloten; van een langdurige blootstelling op vreemde valuta is geen sprake. Dat verhoudt zich niet tot het daadwerkelijk aankopen en geleverd krijgen van andere valuta dan de Accountvaluta. Dit komt overeen met de website van Grinta, die laat zien dat zij handel faciliteert in *contracts for differences* (**CFD's**), zijnde een financieel instrument. Zo is over de gehanteerde arbitragestrategie op de pagina *"**What is arbitrage trading?**"* aangegeven (onderstreping toegevoegd):

"Arbitrage is a very broad high frequency trading concept that encompasses wide varieties of strategies to be implemented in the Forex market.
(…)
Arbitrage is often much more complex than this and can be applied to various financial instruments including currencies, shares and commodities."[20]

Met het door haar gehanteerde begrip *currencies* verwees Grinta dus naar financiële instrumenten. Op de pagina *"**Trading Instruments Overview**"* geeft Grinta voorts aan (onderstreping toegevoegd):

*"**Currency Pairs***
Forex trading offers some of the best risk- reward opportunities in the financial markets 24/5. Enjoy trading with 40+ currency pairs, including majors, minors and exotics, with ultra-low spreads and extremely fast execution. We also place a heavy focus on a low latency, with flexible leverage up to 1:200 and a reliable trading infrastructure."[21]

Ook hieruit blijkt dat Grinta met het begrip valutaparen verwijst naar financiële instrumenten: de genoemde hefboom duidt op het gebruik van CFD's. Dat gebruik van CFD's vormt de standaardhandelspraktijk van

[19] Op de zaak betrekking hebbende stukken 06.
[20] Op de zaak betrekking hebbende stukken 026.
[21] Op de zaak betrekking hebbende stukken 020.

Grinta. De hierboven al aangehaalde *Terms and conditions* laten dat ook zien. Daarin stelt Grinta zich voor als verlener van beleggingsdiensten en nevendiensten, wordt besproken dat *margin* moet worden gesteld en onder de risico's en de omschrijving van het "*Product*" wordt alleen gesproken over CFD's, waarbij fysieke levering van de onderliggende waarde is uitgesloten (onderstreping toegevoegd):

> *"**3. SCOPE OF THE CLIENT AGREEMENT***
> *3.1 The Client Agreement forms the basis on which GRINTA provides investment and ancillary services to the client. (…)*
>
> ***5. INTERPRETATION OF TERMS***
> *5.1 Unless indicated to the contrary, the defined terms included in the Client Agreement shall have a specific meaning and may be used in the singular or plural as appropriate.*
> *(…)*
>
Margin	*Shall mean the required funds available in a trading account for the purposes of maintaining an open position.*
Margin Level	*Shall mean the Equity to Margin ratio calculated as: Margin Level = Equity / Margin.*
(…)	
Trading Account	*Shall mean the account, which has a unique number, maintained by a client for the purposes of trading financial instruments through the GRINTA trading platform(s).*
(…)	

> ***30. RISK DISCLOSURE NOTICE***
> *RISK WARNING: Contracts for Difference ('CFDs') are complex financial products, which have no set maturity date. Therefore, a CFD position matures on the date a client chooses to close an existing open position. CFDs, which are leveraged products, incur a high level of risk and can result in the loss of all of the client's invested capital. As a result, CFDs may not be suitable for all individuals. The client should not risk more than he/she is prepared to lose. Before deciding to trade, the client shall ensure that he/she understands the risks involved and take into account his/her level of experience. The client may seek independent advice, if necessary.*
>
> ***31. PRODUCT DESCRIPTION***
> *It should be noted that past performance of CFDs is not a useful indicator of future performance.*
> *31.1 A CFD is an agreement to either buy or sell a contract that reflects the performance of, including amongst others, forex, precious metals, futures and shares; the profit or loss is determined by the difference between the price a CFD is bought at and the price is sold at and vice versa. CFDs are traded*

on margin and it should be noted that no physical delivery of either the CFD or underlying asset is occurring. It should be noted that when clients purchase for example, CFDs on shares they are merely speculating on the share's value to either increase or decrease.
31.2 CFDs fluctuate in value during the day; the price movements of CFDs are determined by an number of factors including but not limited to speculation and availability of market information."[22]

Dat Grinta een belegging in Forex-producten in zijn algemeenheid ziet als het beleggen in een product met een hefboom en dat in het kader van *managed accounts* ook in producten met een hefboom werd belegd, blijkt verder uit de *"**Risk Disclaimer**"* die was opgenomen in de e-mail die door Grinta werd verzonden ter bevestiging van het openen van een account (onderstreping toegevoegd):

"Please note that forex trading and trading in other leveraged products involves a significant level of risk and is not suitable for all investors."[23]

4.3.2 Verrichte transacties

Uit de transactieoverzichten in het dossier[24] blijkt dat de onderliggende valuta (*underlying asset*) nooit daadwerkelijk fysiek of in girale zin zijn geleverd. Op die overzichten is bij elke transactie het resultaat daarvan opgenomen in de Accountvaluta, zijnde EUR. De transacties die door Grinta op de *managed accounts* werden verricht, betroffen in de relevante periode veelal een blootstelling in het valutapaar *GBP/JPY* (de Britse pond tegen de Japanse yen), waarbij die ponden of yens zelf niet zijn geleverd. Het gaat derhalve om een afgeleide van het valutapaar GBP/JPY. Daarbij werd gebruikgemaakt van een hefboom in de verhouding tussen het ingelegde vermogen en de blootstelling die werd aangegaan met posities op de Forex-markt in dat valutapaar. Hierboven is weergegeven dat de website van Grinta een maximale hefboom benoemde van 1:200. Grinta hanteerde volgens haar website verschillende hefbomen. Op de pagina *"**Safety of funds**"* was opgenomen (onderstreping toegevoegd):

"We provide our clients with different leverage levels that are reasonable and which we can cover for different accounts, account balances and trading instruments."[25]

Het transactieoverzicht op pagina 17 van het Onderzoeksrapport[26] vermeldt bovenaan de Accountvaluta, zijnde EUR, en vermeldt: *"Leverage 1:200"*. Verder volgt uit de transacties op dat overzicht dat de blootstelling op een open positie de *balance* op het account met meer dan een factor tien overstijgt. In de

[22] Op de zaak betrekking hebbende stukken 013.
[23] Op de zaak betrekking hebbende stukken 042.2 en 045.1
[24] Zie op de zaak betrekking hebbende stukken 050.1, 052.2, 052.3 en 062.1.
[25] Op de zaak betrekking hebbende stukken 015.
[26] Zie op de zaak betrekking hebbende stukken 052.3.

kolom *"size"* wordt het volume van een positie weergegeven. Op de Forex-markt wordt dat volume aangeduid in *lots*, waarbij één lot 100.000 eenheden vertegenwoordigt. De laatste transactie (van 28 oktober 2021) op dat overzicht betreft een verkoop in GBP/JPY voor 38,63 x 100.000 eenheden. Door de verkoop wordt een blootstelling aangegaan van 38,63 x 100.000 = 3.863.000 GBP. De *balance* op het betreffende account was op dat moment 390.386,19 – 322,20 = 390.063,99 EUR, ofwel ongeveer 330.226,88 GBP.[27] Dat maakt een hefboom van *balance* op blootstelling van 1:11,70. Een vergelijkbare hefboom is te zien op het transactieoverzicht op pagina 16 van het Onderzoeksrapport. Berekend in relatie tot de laatste transactie op 20 oktober 2020, gaat het om een hefboom van 1:12,32.[28] Het gebruik van deze hefboom en het uitblijven van fysieke levering van GBP of JPY betekent dat winst en verlies op een transactie worden verrekend in de Accountvaluta, dit in overeenstemming met de hierboven aangehaalde *Terms and conditions*.

Feitelijk gezien betreffen de verrichte transacties daarom derivaten op valuta ter verrekening van een financieel verschil. Dit volgt ook uit de verschillende kolommen op de transactieoverzichten in op de zaak betrekkende hebbende stukken 052.2 en 052.3. Die kolommen zijn benoemd als *"S/L"* (stop loss)*, "T/P"* (take profit) en *"Swap"*. Daaruit volgt dat elke positie bij het openen kan worden voorzien van parameters waarbinnen de positie gesloten moet worden. Dit om automatisch verlies te minimaliseren of om bij een bepaalde winst de positie automatisch te sluiten. Daarnaast ziet de swapwaarde bij een Forex-transactie op het *doorrollen* van een Forex-positie naar een volgende dag, waarbij over de blootstelling een swaprente moet worden betaald. Dit doorrollen wordt gedaan om een leveringsverplichting van de onderliggende valuta te voorkomen, waarmee afwikkeling van een positie in contanten kan worden gerealiseerd.

4.3.3 Samenloop transacties

De op de *managed accounts* verrichte transacties zijn, zoals hierboven beschreven, steeds verricht door een *Expert Advisor* of Forex-robot. Het gaat om geautomatiseerde handel, waarbij volgens de video van Grinta op Youtube.com een arbitragestrategie wordt gehanteerd. De beschrijving van die strategie (zie paragraaf 4.2 hierboven) veronderstelt het door de robot detecteren van arbitragemogelijkheden en het innemen van een positie als een dergelijke mogelijkheid is gedetecteerd. Daarbij geldt dat als zo'n mogelijkheid zich voordoet, voor alle *managed accounts* gelijktijdig een (naar rato) gelijke positie wordt ingenomen. Dit gebeurde ook daadwerkelijk, zoals blijkt uit een vergelijking tussen de verschillende transactieoverzichten in de op de zaak betrekking hebbende stukken.[29] Mevrouw Van den Brink heeft hierover aan een belegger aangegeven:

---

[27] Gerekend met een wisselkoers van 1,1812, zie https://www.exchange-rates.org/nl/geschiedenis-van-wisselkoersen/gbp-eur-2021-10-28.
[28] Het gaat om een blootstelling van 1,21 x 100.000 = 121.000 GBP tegen 11.168,90 – 36,36 = 11.644,54 EUR. Met een wisselkoers van 1,1861 (zie https://www.exchange-rates.org/nl/geschiedenis-van-wisselkoersen/gbp-eur-2021-10-20) geeft dat een hefboom van ongeveer 9817,50 GBP / 121.000 GBP ofwel 1:12,32.
[29] Zie op de zaak betrekking hebbende stukken 050.1, 052.2, 052.3 en 062.1.

"Zelfde trades inderdaad en inderdaad precies wat jij zegt"[30]

In reactie op de vraag:

"Met dezelfde paren viel me ook op inderdaad! Doet de bot voor iedereen trades met die zelfde paren? Of is dat bin mij zo ingesteld en kan dat bij jou anders zijn?"[31]

4.4 Openen rekening en inleg

Beleggers die een *managed account* wilden openen bij Grinta, moesten zich daartoe aanmelden op de website van Grinta.[32] Zij kregen na aanmelding per e-mail de bevestiging van het openen van een live account binnen het softwareprogramma MetaTrader 4 of MT4 (verder: **MetaTrader**).[33] Over MetaTrader werd het volgende aangegeven op de website van Grinta op de pagina *"**Trading Platform MetaTrader 4**"* (onderstreping toegevoegd):

*"**Grinta Invest** offers Forex and CFD trading on the popular MetaTrader 4 trading platform.*
Trading directly from charts, fractional lot capabilities, and the ability to program trading signals.
Unlimited charts and technical indicators plus trading with automated strategies called Expert Advisors."[34]

Naast de e-mail met het accountnummer in MetaTrader kregen beleggers een e-mail van Michael die zichzelf voorstelde als senior manager van Grinta. In deze e-mail werd beleggers om een aantal stukken gevraagd om de geopende account te activeren, werden bankgegevens verstrekt waarop de inleg kon worden gestort en werden beleggers voorzien van links om MetaTrader te downloaden:

"My name is Michael and I'm a senior manager with Grinta-Invest, a Forex trading broker with cutting edge technology specializing in a unique trading system called "arbitrage".

Grinta-invest also offers a variety of Ea's (robots) and other sorts of managed accounts by experts.

Following you registration for a live account please us the following links-
(…)

[30] Op de zaak betrekking hebbende stukken 082.
[31] Op de zaak betrekking hebbende stukken 080.1.
[32] Zie onder meer op de zaak betrekking hebbende stukken 036, 042.3, 046 en 048.
[33] Zie op de zaak betrekking hebbende stukken 042.2 en 045.1.
[34] Zie op de zaak betrekking hebbende stukken 012.

Upon opening the live account, pleas submit the following documents :

1. *Copy of utility bill / bank statement / official document relevant to last 3 months as proof of your address (…)*
2. *Copy of ID/Passport as proof of identity (...)*
3. *Signed client agreement (…)*
4. *Source of funds declaration signed (…)*

To complete the process and activate your account, please use the following bank details (…)"[35]

Indien de verzochte documenten waren aangeleverd bij Grinta en goedgekeurd, werd het account geactiveerd, waarna daarop een inleg kon worden gestort. Die inleg betrof minimaal € 10.000.[36] Daarnaast diende de inleg minimaal 12 maanden op het account beschikbaar te zijn,[37] bij gebreke waarvan enkel de inleg werd terugbetaald en niet de daarop behaalde winsten.[38] Nadat de inleg was gestort, kregen beleggers daarvan een bevestiging[39] en konden zij de door de Forex-robot verrichte transacties op hun rekening achteraf inzien via MetaTrader.[40]

Indien beleggers vragen hadden aan of over Grinta, konden zij die stellen aan Grinta of tussenpersonen waarvan Grinta gebruikt maakte (waarover meer in hoofdstuk 7 hieronder). Daarbij verwees Michael beleggers door naar Nederlandstalige tussenpersonen of hun websites, zoals blijkt uit het volgende WhatsApp-gesprek tussen Michael en een belegger (onderstreping toegevoegd):

"(…) Michael Grinta: tell me please
(…) Michael Grinta: who is your referring agent to Grinta-Invest?
(…) Michael Grinta: you are asking me questions that your agent MUST HAVE told you , or all this info MUST be in the website
(…) Michael Grinta: I don't take in clients that are not informed properly because I don't like misunderstanding later
(…) Michael Grinta: please tell me, who is it beacuse I want him/her to contact you and answer it all, and in Dutch .
(…)

[35] Op de zaak betrekking hebbende stukken 045.1 en in gelijke zijn 040.3, 042.2, 043.1, 046.2, 047.1, 050.1 en 051.2.
[36] Zie onder meer de hierboven aangehaalde website van Financieel Vrije Vrouw en op de zaak betrekking hebbende stukken 035, 038, 041, 045.1 en 051.1.
[37] Zie onder meer op de zaak betrekking hebbende stukken 044, 045.1, 046 en 047.1.
[38] Zie op de zaak betrekking hebbende stukken 084.
[39] Zie onder meer op de zaak betrekking hebbende stukken 043.1, 045.1 en 046.1.
[40] Zie onder meer op de zaak betrekking hebbende stukken 031, 033, 044, 045.1 en 046.

(…) Michael Grinta: I promise you, she will contact and answer and in Dutch so there are no misunderstandings. I want it to be clear
(…) Michael Grinta: and I'm also busy... to busy for basic questions about the service that the agent MUST explain to the client before he starts.
(…) Michael Grinta: For now, here is something very informative and in Dutch
(…) Michael Grinta: from a different agent
(…) Michael Grinta: https://financieelvrijevrouw.nl/forex/
(…) Michael Grinta: or the one I like most - e-forex.nl
(…) Michael Grinta: https://e-forex.nl/arbitrage-trading/
(…) Michael Grinta: this page in the website is about our service".[41]

4.5 *Credit promotions* en bonus

Nadat de inleg op een account was gestort, bood Grinta met regelmaat zogeheten *credit promotions* of bonussen aan. Daarbij werd een op een account gestort bedrag tijdelijk verhoogd, zodat een grotere blootstelling kon worden aangegaan in een transactie. Michael legde dit als volgt uit aan een belegger (onderstreping toegevoegd):

"Your invested funds are in the account are 25,000 euro + 5k (about) , making it total BALANCE of 30k (bit more) , but with equity of 32k (2k bonus included) , so the trade that are opened are using the full EQUITY to open a trade. Making it a bigger trade because there is more equity in the account. That's why on the the first month, your profits were bigger than any month in %. We used 40k to open the first trade. Your 20k and credit of 20k. This way we make bigger profits in euro… but same risk level is used and same profit in % , about 4.5% for 40k Equity , but 9% for balance of 20k (your first deposit).

(…)

P.S : Promotion is going to start VERY soon (tomorrow most likely) so if you have been thinking about topping up and wants to get some extra bonus (to make equity bigger) for your investment… next few weeks will be the best time for that.
We run promotions 1-4 times a year and that's probably the last one for this year."[42]

[41] Op de zaak betrekking hebbende stukken 084. Zie verder op de zaak betrekking hebbende stukken 043.1, 047.1, 048 en 053, waaruit blijkt dat Grinta gebruik maakte van Nederlandse tussenpersonen.
[42] Op de zaak betrekking hebbende stukken 045.1. Zie verder op de zaak betrekking hebbende stukken 040.6, 044, 046, 049 en 050.1.

Promoties werden aangeboden per e-mail en hadden het doel de inleg op een *managed account* te vergroten en het onaantrekkelijk te maken winsten of inleg op te nemen vanuit een *managed account*. De volgende passage uit een dergelijk aanbod van 19 oktober 2021 laat dit zien (onderstreping toegevoegd in de laatste twee bullets):

> *"**Hello again to all our clients ,***
>
> *I'm very happy to see the results of last promotion and due to high demand and because many clients asked to join but couldn't make it on time, our marketing team decided to take my advise and **extend the promotion to end of this month**.*
> *The **Arbitrage Managed Account** promotion CONTINUES all month and will ends on 01.11.2021 (included) -*
> *So it's from 13.09.2021 - 01.11.2021.*
>
> *During this time, you can top-up your current investment and get additional bonus for it !*
> *Current clients that made a deposit from 12.10 - 19.10 will be compensated with the bonus according to promotion terms*
>
> *This time, Grinta-Invest is offering up to 100% bonus on (total) deposit and this bonus will be for 60 full days from the deposit date in the MT4 (included). **2 FULL months** of bonus in the account.*
>
> ***The minimum deposit to join this promotion is 5000 euro. There is no Maximum deposit amount.***
>
> ***Deposits under 5000 euro will not be credited with extra bonus for deposit.***
>
> *Here is the offer :*
>
> *Total Deposit (euro) Bonus offered*
> *5000 - 9,999 50%*
> *10,000 - 49,999 75%*
> *50,000 - more 100%*
> ***PLEASE BE NOTED :** All company clients are invited to join !*
>
> ** Please make sure you use the correct bank details.*
> ** Clients that made withdrawals from 01.4.2021 are NOT allowed to take part in this promotion.*
> ** Accepting this promo offer is an agreement from the client NOT to withdraw ANY funds from his account during the next 9 months .*

If the client will make a withdrawal from his account during this time - 60% from the profits done from deposit date till withdrawal time will be removed from the account, instead of his regular charge from profits, and the client will no longer be able to take part in future promotions that the company will hold..”[43]

Naast een bonus of *credit promotion* op het bijstorten op een *managed account* (die ook wel telefonisch werden aangeboden),[44] werden zulke bonussen ook toegekend op de initiële inleg op een *managed account*:

“I'm happy to update you that 45,500 euro reached our bank and now its in your mt4 account balance + the 100% bonus.
I'll wait for the second part to reach us and then add the second part of the bonus and we will get started. Unless you want to start now and send the second part later. I can give this 100% bonus if the second part reach us within 5 business days so ... we can also get you started before second part reach us.”[45]

4.6 Verdienmodel Grinta

Het verdienmodel van Grinta bestond eruit dat er per kwartaal een *performance fee* werd geheven over de behaalde winst.[46] De hoogte van die fee was afhankelijk van de inleg. Op de website van Financieel Vrije Vrouw is hierover opgemerkt:

“Als je je eigen inleg volledig uit Grinta hebt gehaald, betaal je geen 30% maar 50% performance fee. Het is dus minder aantrekkelijk om maandelijks af te romen. Dan kun je beter na 5 jaar alles in 1 keer eraf halen, dan betaal je gewoon die 30% performance fee.”[47]

En:

“Verdienmodel: Het verdienmodel van de broker zag er heel plausibel uit. Ieder kwartaal werd er 30% performance fee afgehaald van jouw winst, duidelijk verhaal.”[48]

[43] Op de zaak betrekking hebbende stukken 041.1. Zie verder op de zaak betrekking hebbende stukken 044.
[44] Zie op de zaak betrekking hebbende stukken 052.
[45] Op de zaak betrekking hebbende stukken 043.1.
[46] Zie op de zaak betrekking hebbende stukken 045.1 en volg bijvoorbeeld het transactieoverzicht 052.3.
[47] Op de zaak betrekking hebbende stukken 033.
[48] Op de zaak betrekking hebbende stukken 062.1.

In een WhatsApp-gesprek heeft Michael over de *performance fee* opgemerkt:

> *"(…) How much would that be then?*
> *(…) Michael Grinta: what will be ? the Performance fee charge?*
> *(…) Yes*
> *(…) Michael Grinta: depends... on how big investment is. 1 million investors pay 20% and 50k pay 28%. 125k investment is 25% performance fee payment."*[49]

In een aangifte is hierover vermeld:

> *"Investeerders werden dus, wanneer zij wilden starten met deze Arbitrage Service, aangemoedigd om zoveel mogelijk geld te storten.*
> *Aan de hand van een staffel kon men korting krijgen op de performance fee van vijftig procent die afgedragen moest worden over de winst."*[50]

4.7 Uitbetaling winst

De met de transacties op *managed accounts* behaalde winsten werden bijgeschreven op die *managed accounts* in de Accountvaluta. Die winst kon door beleggers ook van de *managed accounts* worden onttrokken (mits aan bepaalde voorwaarden werd voldaan). Illustratief hieraan is het transactieoverzicht in het op zaak betrekking hebbende stuk 052.3. Daarop is te zien dat de belegger in kwestie in de periode van 28 juni 2016[51] tot en met 28 oktober 2021[52] in totaal € 165.000 als inleg op het *managed account* heeft gestort[53] en in totaal € 307.000 daarvan heeft onttrokken.[54] Deze belegger heeft daarmee in totaal € 142.000

[49] Op de zaak betrekking hebbende stukken 084.
[50] Op de zaak betrekking hebbende stukken 049.
[51] Zijnde de datum waarop de initiële inleg op het *managed account* is bijgeschreven en het resultaat van de eerste transactie voor het account is bijgeschreven.
[52] Zijnde de datum waarop het resultaat van de laatste transactie voor het *managed account* is bijgeschreven.
[53] Zie de bijschrijvingen op 28 juni 2016, 22 juli 2016, 25 augustus 2016, 13 september 2016, 10 oktober 2016, 5 december 2016, 15 maart 2017 en 20 november 2017.
[54] Zie de onttrekkingen op 17 februari 2017, 16 juni 2017, 23 januari 2018, 23 februari 2018, 26 juni 2016, 22 augustus 2016, 28 september 2016, 7 januari 2018, 6 december 2018, 18 januari 2019, 12 maart 2019, 18 april 2019, 7 juni 2019, 7 november 2019, 23 oktober 2019, 25 februari 2020, 30 april 2020, 1 mei 2020, 4 mei 2020, 5 mei 2020, 6 mei 2020, 7 mei 2020, 8 mei 2020, 11 mei 2020, 9 december 2020 en 15 juni 2021. Overigens zijn er op het overzicht nog onttrekkingen van de in paragraaf 4.6 beschreven *performance fee* ("*pf*") te zien en zijn daarop bijschrijvingen en onttrekkingen weergeven van de in paragraaf 4.5 beschreven credit promotions of bonussen ("*bonus*", "*credit*", "*promotion*" en "*removal like withdrawal*"). Die *performance fee* en die bonussen (waarvan de bijschrijvingen en afschrijving in totaal gelijk zijn aan elkaar, zijnde € 91.500) zijn bij de berekening van de genoemde € 142.000 niet meegenomen.

meer onttrokken dan hij heeft gestort. Na de bijschrijving van het resultaat van de laatste transactie op 28 oktober 2021, resteerde voor deze belegger nog een saldo van € 390.386,19.

4.8 Grinta onbereikbaar

Uit de meldingen in het dossier blijkt dat Grinta in ieder geval per 29 oktober 2021 niet meer bereikbaar was. Michael reageerde niet meer op WhatsApp-berichten of e-mails en was telefonisch onbereikbaar. De website van Grinta was onbereikbaar en de *managed accounts* waren *disabled* in MetaTrader. Beleggers konden in ieder geval vanaf die datum geen gelden meer onttrekken van de *managed accounts*. Nadien hebben verschillende beleggers bij Grinta contact met elkaar gehad in verschillende chatgroepen, WhatsApp-groepen of Telegram-groepen, ten aanzien waarvan is verklaard dat daaraan 130 tot 220 Nederlandse gedupeerden deelnamen.[55] Deze gedupeerden zijn door Nederlandse tussenpersonen samengebracht in de chatgroepen.[56]

5 Zienswijze mevrouw Van den Brink vermogensbeheer Grinta

In dit hoofdstuk geeft de AFM zakelijk en beknopt weer wat mevrouw Van den Brink in de Zienswijze naar voren heeft gebracht met betrekking tot de dienstverlening door Grinta. De zienswijze met betrekking tot het eigen handelen van mevrouw Van den Brink wordt hieronder in paragraaf 8 weergeven.

Met betrekking tot de dienstverlening door Grinta heeft mevrouw Van den Brink het volgende naar voren gebracht:

> Het staat niet vast dat Grinta artikel 2:96, eerste lid, Wft heeft overtreden. Daartoe zou zijn vereist dat Grinta zonder vergunning individueel vermogen heeft beheerd, zoals gedefinieerd in artikel 1:1 Wft. Van individueel vermogensbeheer kan enkel sprake zijn in relatie tot financiële instrumenten. Volgens het onderzoeksrapport is er gehandeld in het valutapaar GBP/JPY. In het licht van artikel 10, derde lid, van de Gedelegeerde Verordening (EU) 2017/565 (**GV 2017/565**) in samenhang met het tweede lid van dat artikel, lijkt het bij de handel in het valutapaar GBP/JPY te gaan om spotcontracten. Daarmee is er geen sprake van financiële instrumenten en dus ook niet van het beheren van een individueel vermogen. Daarnaast heeft de AFM onvoldoende aangetoond dat er überhaupt daadwerkelijk gelden zijn belegd. Artikel 2:96, eerste lid, Wft is dus niet overtreden.

[55] Zie onder meer op de zaak betrekking hebbende stukken 035.1, 040, 042, 045, 046, 048 en 081.
[56] Dit volgt uit op de zaak betrekking hebbende stukken 049, waarin door een gedupeerde is verklaard dat gedupeerden in een groep op Telegram door ‘affiliate partners’ op de hoogte worden gehouden, waarbij die partners zijn benoemd. Voorts blijkt uit de Zienswijze dat u de Telegram-groep heeft opgericht.

6 Beoordeling vermogensbeheer Grinta

De AFM is van oordeel dat Grinta in ieder geval in de periode van 28 juni 2016 tot en met 28 oktober 2021 artikel 2:96, eerste lid, Wft heeft overtreden. In dit hoofdstuk licht de AFM dat oordeel toe, waarbij de AFM de Zienswijze (het deel waarvan een weergave is opgenomen in hoofdstuk 5) betrekt. Het oordeel van de AFM over de deelneming van mevrouw Van den Brink aan die overtreding, bespreekt de AFM hieronder in hoofdstuk 9.

6.1 Illegaal vermogensbeheer

De AFM is van oordeel dat Grinta in de genoemde periode de beleggingsdienst 'beheren van een individueel vermogen' heeft verleend, zonder daartoe over een vergunning te beschikken of anderszins daartoe gerechtigd te zijn onder MiFID II. Het verbod tot het beheren van een individueel vermogen kent, kort weergegeven, de volgende bestanddelen:

1. in Nederland;
2. in de uitoefening van een beroep of bedrijf;
3. op discretionaire basis voeren van het beheer;
4. over financiële instrumenten die toebehoren aan een persoon dan wel over aan deze persoon toebehorende middelen ter belegging in financiële instrumenten; en,
5. op grond van een door deze persoon gegeven opdracht;

Deze bestanddelen worden hieronder besproken.

6.1.1 In Nederland

Voor het bestanddeel 'in Nederland' is van belang of Grinta actief is op de Nederlandse financiële markten.[57] Daarbij is van belang of Grinta zich richt tot Nederlands ingezetenen. Dit volgt bijvoorbeeld uit informatieverstrekking in de Nederlandse taal, waaronder contact met Nederlandssprekende personen.[58]

In paragraaf 4.1 hierboven is beschreven dat Grinta *managed accounts* heeft aangeboden, waarop door beleggers een geldsom werd ingebracht die geautomatiseerd werd aangewend om op de Forex-markt posities te openen en te sluiten. Bij dit aanbod richtte Grinta zich in ieder geval ook tot Nederlandse beleggers. Dit blijkt uit de video van Grinta op Youtube.com, waarin zij haar arbitragestrategie uiteenzet en die audiovisueel in het Nederlands is opgesteld (zie paragraaf 4.2 hierboven). Daarnaast bediende Grinta zich van Nederlandse tussenpersonen, onder meer met het doel Nederlandse beleggers te voorzien van

[57] Zie *Kamerstukken II* 29 708, nr. 19, p. 465.
[58] Vergelijk Vzr. Rb. Rotterdam 11 juli 2016, ECLI:NL:RBROT:2016:6829, r.o. 5.4.

informatie over haar dienstverlening in een voor die beleggers begrijpelijke taal, zijnde Nederlands (zie paragraaf 4.4 hierboven).

6.1.2 In de uitoefening van beroep of bedrijf

Hierbij is van belang of Grinta zich als een bedrijf heeft gepresenteerd, waarbij zij zich tot doel heeft gesteld beleggingsdiensten te verlenen. Voor zover daarvan geen sprake is, zou relevant zijn in hoeverre de verweten dienstverlening structureel of incidenteel heeft plaatsgevonden of in hoeverre voor die dienstverlening een vergoeding is ontvangen.[59]

Grinta heeft zichzelf op haar website gepresenteerd als een verlener van beleggingsdiensten in de *Terms and Conditions* op haar website (zie paragraaf 4.3.1 hierboven), waaruit blijkt dat Grinta zich dit verlenen ook tot doel heeft gesteld. Reeds daarmee is voldaan aan het bestanddeel 'in de uitoefening van beroep of bedrijf'. Hierbij merkt de AFM op dat ook uit de omstandigheid dat in ieder geval ruim 200 gedupeerden zich hebben verenigd in chatgroepen,[60] blijkt dat Grinta in de uitoefening van beroep of bedrijf heeft gehandeld. Van incidentele dienstverlening is daarmee immers geen sprake. Voorts blijkt uit het verdienmodel van Grinta (zie paragraaf 4.6 hierboven), waarbij zij *performance fees* inhield en derhalve een vergoeding ontving voor haar dienstverlening, dat er sprake is van dienstverlening in de uitoefening van beroep of bedrijf.

6.1.3 Discretionaire basis voeren van beheer

Ten behoeve van de *managed account* werden geautomatiseerd transacties verricht, waarbij dezelfde posities gelijktijdig voor alle accounts *pro rata* werden geopend (zie paragraaf 4.3.3 hierboven). De beleggers hadden geen enkele bemoeienis bij de beslissing van de *Expert Advisor* of Forex-robot welke transacties te verrichten. Die beslissing was volledig aan de Forex-robot die door Grinta was geprogrammeerd. Hiermee was sprake van een discretionaire basis op grond waarvan het beheer werd gevoerd.

Hierbij is de AFM van oordeel, anders dan de Zienswijze, dat er ook daadwerkelijk gelden werden belegd en er winsten werden behaald die werden bijgeschreven op de *managed accounts*. De transactieoverzichten in het dossier laten dit genoegzaam zien (zie paragraaf 4.3.2 hierboven). De behaalde winsten waren ook opneembaar voor beleggers en beleggers namen die winsten ook op. Illustratief daaraan is het hetgeen beschreven in paragraaf 4.7 hierboven. De belegger in kwestie heeft € 142.000 meer opgenomen van de *managed account* dan daarop was ingelegd. Die € 142.000 moet dus winst zijn die is behaald met beleggingen door Grinta op de *managed account*. De AFM acht de Zienswijze op dit punt (dat er niet zou zijn belegd) daarom ongeloofwaardig. Met het enkele feit dat Grinta per 29 oktober 2021 niet langer bereikbaar was voor de beleggers (waardoor deze niet langer konden beschikken over hun tegoeden op de *managed accounts)*,

[59] Volg CBb 4 oktober 2016, ECLI:NL:CBB:2016:313, r.o. 4.4.3.
[60] Zie paragraaf 4.8 hierboven en op de zaak betrekking hebbende stukken 048 in samenhang met 049, waaruit blijkt dat er 220 personen in een chatgroep waren samengebracht, waaronder vijf *"affiliate partners"*.

ontbreekt immers elke feitelijke grondslag voor de conclusie dat Grinta in de ruim vijf jaar die zij daaraan voorafgaand actief is geweest nooit enige transactie zou hebben verricht en dus alle transactieoverzichten in haar eigen omgeving en in die van MetaTrader zou hebben gefingeerd.

De AFM is van oordeel dat met de transactieoverzichten in het dossier en de daaruit te destilleren winstuitkeringen is komen vast te staan dat Grinta transacties heeft verricht en daarmee op discretionaire basis beheer over de ingelegde gelden heeft gevoerd. Ook aan dit bestanddeel is voldaan.

Hierbij merkt de AFM op dat uit de definitie van 'beheren van een individueel vermogen' in artikel 1:1 Wft volgt dat daarvan al sprake is als gelden worden beheerd met *het doel* die te beleggen in financiële instrumenten, en feitelijke belegging dus geen voorwaarde is.[61] Dat de gelden met dat doel door de gedupeerde beleggers aan Grinta werden overgemaakt, staat vast. Strikt genomen werd met dat overmaken dus al een individueel vermogen beheerd in de zin van artikel 1:1 Wft.

6.1.4 Financiële instrumenten

De besproken Forex-robot verrichtte voor de door Grinta aangeboden *managed accounts* transacties in producten gerelateerd aan het valutapaar GBP/JPY (zie paragraaf 4.3.2 hierboven). Op grond van de definitie van financieel instrument in artikel 1:1 Wft is er sprake van een financieel instrument met betrekking tot valuta als het gaat om een optie, future, swap, rentetermijncontract of ander derivatencontract dat betrekking heeft op valuta en dat kan worden afgewikkeld door middel van materiële aflevering of in contanten (onderdeel d van de definitie). Ook kan er sprake zijn van een financieel contract ter verrekening van verschillen (onderdeel i van de definitie), waarvan de grondslag is gelegen in bijlage I, deel C, onderdeel 9, MiFID II en waarin gesproken wordt van *contracts for differences*, zijnde CFD's.

In paragraaf 4.3 hierboven heeft de AFM geconcludeerd dat de transacties die Grinta verrichtte voor rekening van de *managed accounts,* zijn verricht in derivaten op valuta. Er zijn posities geopend en na korte tijd (na in de regel vijf á zes seconden, zie paragraaf 4.2 hierboven) weer gesloten. Daarbij werd de onderliggende valuta (veelal GBP/JPY) niet daadwerkelijk geleverd. Transactieresultaten werden steeds in de Accountvaluta bij- of afgeschreven, hetgeen overeenkomt met de standaardhandelspraktijk van Grinta die een dergelijke levering uitsluit in haar *Terms and Conditions* en in de met de beleggers gesloten standaardovereenkomst.

Voorts werd er gebruikgemaakt van een hefboom groter dan factor tien in de verhouding tussen de met het openen van een positie gecreëerde blootstelling op vreemde valuta en de totale inleg van het te beheren

[61] Dit volgt uit het volgende: *"beheren van een individueel vermogen: (…) op discretionaire basis voeren van het beheer over financiële instrumenten die toebehoren aan een persoon dan wel over aan deze persoon toebehorende middelen ter belegging in financiële instrumenten op grond van een door deze persoon gegeven opdracht;"* (artikel 1:1 Wft, onderstreping toegevoegd).

vermogen op een *managed account*. Dat die blootstelling meer dan tien keer zo groot was als het ingelegde vermogen en dat het doel daarbij niet was om de vreemde valuta fysiek of giraal te verkrijgen, vindt bevestiging in de beschreven margin-verplichtingen. Margin dient er immers toe fluctuaties in waarde gedurende een blootstelling te kunnen compenseren. Indien de onderliggende valuta daadwerkelijk zou worden geleverd en er sprake zou zijn van een spottransactie,[62] zou het stellen van margin in die zin zinledig zijn. Bij een spottransactie moet dan immers de volledige prijs worden betaald en die zou meergenoemde factor tien hoger zijn dan überhaupt beschikbaar was als ingelegd vermogen op een *managed account*.

De omstandigheden van het uitblijven van fysieke of girale levering, het gebruik van een hefboom en het stellen van margin leidt tot de feitelijke conclusie dat er niet is gehandeld in daadwerkelijke valuta, maar in een derivaat daarop. Veelal worden dergelijke derivaten, waarbij het gaat om een kortdurende blootstelling, *rolling spot FX contracts* genoemd die vaak als CFD's worden geduid. De hierboven in paragraaf 4.3.2 genoemde swap-waarde in relatie tot het doorrollen van een openstaande positie houdt hiermee verband. De in deze alinea genoemde omstandigheden in samenhang met de omstandigheid dat bij het openen van een positie parameters kunnen worden gegeven over het sluiten van de positie, leidt er evenzeer toe dat levering van de onderliggende vreemde valuta geen doel van de transacties is geweest, waarmee er dus sprake is van een derivaat.[63]

Inzake het valutaderivaat *rolling spot FX contract* heeft de Europese Commissie ten aanzien van de voorloper van MiFID II (zijnde MiFID I, Richtlijn (EU) 2004/39/EC, die voor zover hier van belang dezelfde definitie van financieel instrument kent) het volgende aangegeven (onderstreping toegevoegd):

> *"As opposed to spot trading where there is immediate delivery, a rolling spot FX contract can be indefinitely renewed and no currency is actually delivered until a party affirmatively closes out its position. This exposes both parties to fluctuations in the underlying currencies.*
>
> *Hence rolling spot foreign exchange contracts are a type of derivative contract (i.e. either a forward or a financial contract for difference) relating to currencies and are considered financial instruments as defined under MiFID (see Section C(4) or (9) of Annex I of Directive 2004/39/EC)."*[64]

[62] Een zuivere spottransactie in valuta (geen financieel instrument) is een transactie waarbij *on the spot* wordt geleverd, waarmee wordt bedoeld dat binnen een termijn wordt geleverd die dusdanig kort is dat niet kan worden gesproken van een termijncontract (wel een financieel instrument). Zie artikel 10, tweede lid, GV 2017/565.
[63] Volg HR 5 juni 2001, ECLI:NL:HR:2001:AB1944, r.o. 5.5.
[64] Zie https://finance.ec.europa.eu/system/files/2020-01/mifid-2004-0039-commission-questions-answers_en_0.pdf, p. 47.

Rolling spot FX contracts kwalificeren derhalve als financieel instrument onder onderdeel d en onder onderdeel i van de definitie daarvan in artikel 1:1 Wft. Dit strookt met de omstandigheid dat Grinta haar *product* (als enig door haar gevoerd product) in de *Terms and Conditions* beschrijft als een CFD en zij op haar website en andere documentatie veelvuldig spreekt over hefbomen, waaronder op één van de transactieoverzichten. Voorts benoemt Grinta de valuta of Forex-producten waarin zij actief is als financiële instrumenten en beschrijft zij zichzelf als verlener van beleggingsdiensten, waarvan geen sprake kan zijn zonder dat die dienstverlening betrekking heeft op financiële instrumenten.

Gelet op het voorgaande, is de AFM van oordeel dat er met de ingelegde gelden op de *managed accounts* transacties zijn verricht in financiële instrumenten en dat aan dit bestanddeel is voldaan. Afgezien van de bespreking van artikel 10, tweede en derde lid, GV 2017/565 volstaat de Zienswijze op dit punt met een blote ontkenning, die gelet op de hiervoor weergegeven feitelijke en juridische grondslag niet kan worden gevolgd. Ten aanzien van genoemd artikel 10 GV 2017/565 ziet de AFM niet in dat daaruit een ander oordeel zou kunnen volgen. Uit het tweede en derde lid van dat artikel kan wellicht worden afgeleid dat het gebruikelijk is dat bij de ruil van GBP tegen JPY binnen twee handelsdagen wordt geleverd. Dat gebruik richt zich echter op spottransacties, waarbij de valuta ook daadwerkelijk worden geleverd. Zoals hiervoor genoegzaam is uiteengezet, is er van die levering op de *managed accounts* juist geen sprake geweest.

6.1.5 Opdracht

In paragraaf 4.4 hierboven is besproken hoe beleggers een *managed account* konden openen bij Grinta. Ze dienden zich daartoe aan te melden om vervolgens verschillende documenten te moeten verstrekken aan Grinta. Daaronder was ook een cliëntovereenkomst begrepen. Slechts als die documenten en de ondertekende cliëntovereenkomst waren verstrekt en goedgekeurd door Grinta, werd een *managed account* geopend (of *live* gemaakt). Nadien kon de minimale inleg van € 10.000 worden voldaan en werd die inleg aangesproken als *margin* om transacties te kunnen verrichten. Die transacties en de resultaten daarvan konden enkel achteraf worden ingezien door de beleggers. Uit deze gang van zaken volgt dat beleggers opdracht gaven aan Grinta om de ingelegde gelden door de Forex-robot te laten beleggen op de Forex-markt. Aan dit bestanddeel is voldaan.

6.1.6 Conclusie illegaal vermogensbeheer

Grinta heeft ten behoeve van Nederlandse beleggers (die zij onder meer via Nederlandse tussenpersonen heeft benaderd), *managed accounts* geopend, daarop inleg laten storten door die beleggers en heeft vervolgens met die gelden geautomatiseerd transacties in valutaderivaten verricht. Daarmee heeft Grinta in Nederland in de uitoefening van beroep of bedrijf op discretionaire basis het beheer gevoerd over financiële instrumenten of middelen ter belegging daarin in opdracht van beleggers. Grinta heeft hiermee artikel 2:96, eerste lid, Wft overtreden. Zij beschikte immers niet over een vergunning (zie hoofdstuk 1 hierboven).

6.2 Periode van overtreding

De periode van overtreding door Grinta strekt in ieder geval vanaf 28 juni 2016 tot en met 28 oktober 2021. De eerste inleg op een *managed account* van Grinta die de AFM heeft vastgesteld, dateert van 28 juni 2016. De laatste transactie die op een *managed account* is verricht, voordat Grinta onbereikbaar bleek, dateert van 28 oktober 2021. Beide data zijn in paragraaf 4.7 hierboven besproken.

7 Feiten medeplegen

Dit hoofdstuk omvat een omschrijving van de feiten en omstandigheden die ten grondslag liggen aan het in paragraaf 9 beschreven oordeel dat mevrouw Van den Brink de hiervoor beschreven overtreding van Grinta van artikel 2:96, eerste lid, Wft heeft medegepleegd.

Hieronder wordt eerst beschreven hoe het distributiekanaal van Grinta inzake het door haar aangeboden en uitgevoerde vermogensbeheer was vormgegeven (paragraaf 7.1). Daarna wordt de rol van mevrouw Van den Brink daarbij beschreven (paragraaf 7.2).

7.1 Distributiekanaal Grinta

7.1.1 Affiliate, Agent en Introducing Broker

In paragraaf 4.4 hierboven is beschreven dat Grinta gebruik maakte van Nederlandse tussenpersonen om vragen te beantwoorden van beleggers over de *managed accounts*. Michael zegt daar zelf over:

> "*and I'm also busy... to busy for basic questions about the service that the agent MUST explain to the client before he starts*".[65]

De hier bedoelde *agent* wordt door Michael ook wel *IB*, *Introducing Broker* of *Affiliate* genoemd, waarbij die termen door Michael als inwisselbaar worden gebruikt:

> *"IB = Introducing broker / agent and some will call it also affiliate (they usually own a website and referring clients to more than one service/broker)"*.[66]

[65] Op de zaak betrekking hebbende stukken 084. Zie verder op de zaak betrekking hebbende stukken 043.1, 047.1, 048 en 053, waaruit blijkt dat Grinta gebruik maakte van Nederlandse tussenpersonen.
[66] Op de zaak betrekking hebbende stukken 059.

Gegeven die inwisselbaarheid, zal de AFM in dit besluit voornamelijk spreken over *agents*, waarmee *agents*, *Introducing Brokers* en *Affiliates* worden bedoeld. Op haar website heeft Grinta het volgende over *agents* opgenomen.

Over de *Introducing Broker*:

> *"An Introducing Broker (IB) is an agent which introduces new customers to a Forex brokerage, trades for his clients (mostly using PAMM), provides for them costumer support, etc_ In return for his services, the IB commission. The highly rewarding tailormade IB program of Grinta- Invest is one of the most profitable ways to earn extra money online.*
>
> ***How it works?***
> *You bring new traders to our system, they register, start trading and we pay you a commission.*
> *As our partner, you get to choose from many options of payment structures such, as CPA PLAN where we pay UP TO 100% from first time deposit, REVENUE-SHARE PLANS with surprising returns, a fix percentage from EVERY investment and much more.*
> *Register today to find out morel*
>
> ***As our IB you'll get:***
> *• Instant withdrawals to Debit Credit Cards I Skrill Neteller /Bank transfer or via Bitcoin.*
> *• Superior trading condition's for you (in case of trading) - higher leverage, better spreads, bigger bonuses and cashbacks according to agreements we have.*
> *• Cutting edge PAMM system for money managers.*
> *• ECNISTP connection with No Dealing Desk.*
> *Becoming an IB is FREE and easy. To find out more about the Grinta -Invest Affiliate Program, please don't hesitate to contact us at supportipgrinta-invest.com"*[67]

En over de *Affiliate*:

> *"The Grinta-Invests Affiliate Program is one of the most profitable ways to earn extra money online. To become our partner, you do not need to understand every detail of Forex trading. It is enough to have a popular Flog or website with many visitors, many subscribers on social networks or use other sources of traffic, the choice of which we practically do not limit. You can also start your own Forex-related sites and blogs, attract traffic from social networks and other sources, and by many other activities in the field of affiliate marketing.*

[67] Op de zaak betrekking hebbende stukken 019.

How it works?
You use online marketing channels to attract new traders to our system, they register, start trading and we pay you a commission. As our partner, you get to choose from many options of payment structures such, as CPA PLAN where we pay UP TO 100% from first time deposit, REVENUE-SHARE PLANS with surprising returns, a fix percentage from EVERY investment and much more.
Register today to find out more!

As our Affiliate you'll get:
• Instant withdrawals to Debit / Credit Cards / Skrill / Neteller / Bank transfer.
• Superior trading conditions for you (in case of trading) - higher leverage, better spreads, bigger bonuses and cashbacks according to agreements we have.
• ECNISTP connection with No Dealing Desk.

Becoming an affiliate is FREE and easy.
To find out more about the Grinta-Invest Affiliate Program, please don't hesitate to contact us at support@grinta-invest.com"[68]

Grinta hanteerde voor *agents* een *"Introducing Broker Agreement"*, waarin rechten en verplichtingen zijn vastgelegd tussen *agents* en Grinta. Daarbij zijn onder meer verwachtingen van Grinta aan *agents* geëxpliciteerd, relevante begrippen gedefinieerd en is een vergoedingenstructuur beschreven:

"• Introducing Broker" (further referred to as "IB") denotes such Client who opened a partner account at Grinta Invest (further referred to as "Company").
• Referral link" denotes a special link to Company's website containing a unique Client identifier. A referral link is the main means of client attraction and tracking by an IB.
• (…)
• IB commission denotes amount payable by the Company to IB for its clients' trading operations.
• IB Account denotes a special real account belonging to an IB, onto which the commission is credited.
(…)
2.3 The Agreement becomes effective as soon as the IB opens an IB account and agrees to the terms of this Agreement by opening such account. The Agreement is deemed valid, signed and functional after the IB account is opened.
2.4 This Agreement doesn't imply employment. An IB Is under no circumstances a Company's representative, nor the Company bears any responsibility for IB's actions (or failure to act).

[68] Op de zaak betrekking hebbende stukken 028.

(…)

IB has a right to

3.1 Promote the Company's services, website, promotions, special offers and other relative information.

3.2 Perform any actions compatible with IBs country legislation and business ethics to attract clients.

3.3 Open accounts for Clients using IB's referral link.

3.4 Receive IB commission for Client's trades.

IB obligations

(…)

4.3 To put forth maximal effort into acquiring clients to the Company.

4.4 Save confidentiality regarding any information which becomes available to the IB.

(…)

4.6 Let a client know about the risks of forex trading prior to opening a real account.

4.7 Inform each potential client of his/her IB status and privileges prior to entering any agreements of relationship.

(…)

Company obligations

5.1 Provide the IB with all the necessary assistance to fulfil the obligations set forth in the Agreement.

5.2 Pay out IB commission under the conditions of the Agreement.

(…)

IB compensation

8.1 The Company pays commission for client's trades, provided the Client is attracted by the IB.

(…)

8.3 The commission will be calculated according to the agreement below:

COMMISSION FOR "ARBITRAGE" ACCOUNT

Hybrid contract - fix % from deposit + performance/profit share: 7.5% from each deposit amount on Arbitrage account + 50% 50% on the performance fee, where you will charge no less than 20% and no more than 45%. (on 30% profit share , the IB and Grinta will get 15% each from the clients profits.

TARGET 1 – 100K

Once the IB reach the target of 100k, his % from the deposit will change to 10% from each deposit and not 7.5% like before.

• *Commission for other "circles" is specified on Appendix 1 to this agreement."*[69]

In die *"Appendix 1"* met titel *"Appendix for IB agreement – Bigger network"*[70] is de vergoedingenstructuur van Grinta beschreven voor het geval cliënten van *agents* zelf ook *agent* worden en cliënten in hun netwerk opnemen. Dit wordt de tweede cirkel genoemd. Verder is het geval beschreven, waarin die laatstgenoemde cliënten ook *agent* worden en ook cliënten in hun netwerk opnemen. Dat wordt de derde cirkel genoemd en de vierde tot en met de tiende cirkel worden op gelijke wijze als de derde behandeld. De gemene deler in de vergoedingenstructuur is dat er vergoedingen worden uitgekeerd aan een *agent* over stortingen op de *managed accounts* door cliënten binnen het netwerk van die *agent* uitgedrukt in een percentage van die stortingen en dat er een vergoeding wordt uitgekeerd over het met de beleggingen behaalde resultaat, uitgedrukt in een percentage van dat resultaat, zijnde de *performance fee*. Bij de eerste cirkel gaat het om een vergoeding over elke storting op de *managed accounts* en een *performance fee*. Bij de tweede cirkel betreft het een vergoeding over de initiële storting op een *managed account* en de *performance fee*, terwijl bij cirkels drie tot en met tien geen *performance fee* wordt uitgekeerd, maar wel een vergoeding over de initiële storting op een *managed account*.

Met 'cliënten binnen hun netwerk' bedoelt de AFM de cliënten die door Grinta als zodanig aan *agents* zijn toegewezen, hetzij handmatig door Grinta, hetzij geautomatiseerd doordat die cliënten zich via de *referral link* van een *agent* hebben aangemeld voor de opening van een *managed account*. Een *referral link* is, blijkens de hierboven weergegeven definitie, een hyperlink op bijvoorbeeld een website, waarop een belegger die een *managed account* wil openen kan klikken en waarbij alsdan voor Grinta inzichtelijk wordt binnen het netwerk van welke *agent* die belegger behoort en als gevolg waarvan die *agent* die belegger ook kon monitoren.

In een e-mail van 29 december 2020 van Michael aan een *agent* van Grinta beschrijft hij onder meer de vergoedingenstructuur die Grinta toepast voor *agents* en over welke mogelijkheden en materialen een *agent* beschikt, waaronder de mogelijkheid voor *agents* om de cliënten binnen hun netwerk te monitoren en die cliënten documenten te verschaffen ter ondertekening:

> *"In VERY short - you MUST refer minimum of 5 new clients every 12 months if you want to be considered as an agent/IB.*
> *IB is getting 10% from EVERY deposit his client is making + 10%-15% from the total profits of his client (if it's a VIP the charge is lower than 30% and that's why it's less than 15%, we split), we charge profits 4 times a year as you remember.*

[69] Op de zaak betrekking hebbende stukken 060.1.
[70] Zie op de zaak betrekking hebbende stukken 060.1.

(…) let me know when you want to start and I'll fix you with everything you probably need. Your own referral link to invite clients, documents for agent and clients to sign, also - I will set the 3 clients we have to be under your new network with your own "link/promo code" so you can also monitor them all in one place, on the PARTNERS APPLICATION called "PLUGIT" (We rent their services... it's not our design).”[71]

7.1.2 Aanmelding via *agent*

Om een *managed account* te kunnen openen bij Grinta, moesten beleggers zich daartoe aanmelden op de website van Grinta.[72] Daarbij stuurde Grinta erop aan dat die beleggers zich aanmeldden via een *agent*. Gedupeerde beleggers hebben hierover als volgt verklaard (onderstreping steeds toegevoegd):

- *“Instappen kon via "Michael". Dat zou iemand uit Engeland zijn. Bij het aanmelden moest je een partnercode vermelden. De partner kreeg een bedrag voor het aanbrengen van nieuwe deelnemers en zelf kreeg je dan een maand een dubbel bedrag om mee te traden.*
  (…)
  Ook werkte Grinta Invest LTD samen met partners. Indien men via een partner werd gerefereerd naar deze "beleggingsdienst" dan werd het te betalen percentage performance fee gereduceerd tot 30% of zelfs nog lager (afhankelijk van de hoogte van de storting).”[73]

- *“Ik had mij opgegeven dat ik interesse had om te beleggen. Op zondag (…) had ik op de site van Grinta Invest mijn gegevens, zoals (…) ingevoerd. Op zondag zag ik dat ik een e-mail binnen kreeg van Grinta Invest. Ik zag dat het afkomstig was van het e-mailadres michael@grinta-invest.com. Ik zag dat er in de mail gevraagd werd naar documenten om een live account voor mij te openen en te verifiëren. (…) Op maandag zag ik dat ik via Facebook messenger een bericht kreeg van Janneke van der Brink. (…) Ik zag in het bericht dat ik Janneke moest bellen voordat ik zou starten met Grinta Invest. Hierop heb Janneke gebeld en had uitleg hierover gekregen en ben een account gestart.”*[74]

- *“Na online diverse keren gezocht te hebben of dit bedrijf geen oplichting was, maar hier niets concreets over te hebben kunnen vinden heb ik op 25-6-2021 een account aangemaakt (via een link op Janneke haar website www.financieelvrijevrouwen.nl). Aangezien ik nog wat vragen had over Grinta en het opnemen van de winst heb ik deze via de mail gesteld, maar in plaats van antwoorden*

[71] Op de zaak betrekking hebbende stukken 059.
[72] Zie onder meer op de zaak betrekking hebbende stukken 036, 042.3, 046 en 048.
[73] Op de zaak betrekking hebbende stukken 041. Zie in gelijke zin op de zaak betrekking hebbende stukken 043.1, 045.1 en 049.
[74] Op de zaak betrekking hebbende stukken 043.

kreeg ik een nogal botte mail (…) van Michael (het Grinta contact persoon), met de melding dat ik met Janneke contact op moest nemen. (…).”[75]

- *“Om een account aan te kunnen maken op de website van Grinta moest ik een uitnodigingslink van iemand ontvangen. Ik zag dat ik op de site Financieel Vrije Vrouw terecht kwam. (…) Ik zag dat er op haar site een uitnodigingslink stond om lid te worden van Grinta.”*[76]

- *“Ik moest ook een kopie van mijn paspoort uploaden en opsturen en ook een kopie van een bankafschrift waarop mijn naam, aders en woonplaats gegevens opstonden. Dit was allemaal nodig voordat ik een mocht openen. Een persoon genaamd Michael, van Grinta-invest , mailde mij terug dat het beter was om via een tussenpersoon te werken. (…) Hij raadde "de Financieel vrije vrouw aan" en gaf mij meteen haar telefoonnummer. Janneke van den Brink van de Financieel vrije vrouw werd door mij al gevolgd via Bot girls. Ik heb een sms bericht naar Janneke gestuurd en die heeft uiteindelijk een bericht naar Michael gestuurd en die heeft toen goedkeuring gegeven om via Janneke aan te melden.”*[77]

- *“Je kon je ook rechtstreeks aanmelden bij Grinta, maar als dat via iemand anders liep (in dit geval via Janneke of Elmer), dan betaalde je een lagere fee aan Grinta, 30% ipv 40% over de behaalde winst. Dus ik koos ervoor om aan te melden via de link die aangeboden werd.”*[78]

Michael heeft in e-mails aan beleggers het volgende aangegeven, waaruit blijkt dat hij aanstuurde op het gebruik van *agents* bij de aanmelding en het openen en activeren van *managed accounts* (onderstreping steeds toegevoegd):

- *“I want you to contact your referring agent (it's Janneke VD Brink) and show her this email. She will explain more. As for now, I’m honest here .. I’m not sure I want to take you in. Please ask Janneke to speak in your behalf because you were able to get me upset so fast…. So soon…. That I don’t want to take you in.”*[79]

- *“I added Janneke VD brink to this email so she can help you with the process so you don’t fail it again.”*[80]

[75] Op de zaak betrekking hebbende stukken 047.
[76] Op de zaak betrekking hebbende stukken 048.
[77] Op de zaak betrekking hebbende stukken 053.
[78] Op de zaak betrekking hebbende stukken 085.
[79] Op de zaak betrekking hebbende stukken 047.1.
[80] Op de zaak betrekking hebbende stukken 043.1.

Eenzelfde boodschap gaf Michael af via WhatsApp, zoals hierboven in paragraaf 4.4 is weergegeven.

7.2 Rol mevrouw Van den Brink

In deze paragraaf wordt de rol van mevrouw Van den Brink besproken bij de aanbieding en uitvoering door Grinta van het illegale vermogensbeheer. Achtereenvolgens wordt daarbij de hoedanigheid van mevrouw Van den Brink als *agent*, haar informatieverstrekking over Grinta aan (potentiële) beleggers, haar gedragingen in individueel klantcontact en het aanbrengen van beleggers bij Grinta besproken. Tot slot wordt besproken welke vergoedingen mevrouw Van den Brink daarvoor heeft ontvangen en welke risicowaarschuwingen mevrouw Van den Brink heeft gedeeld.

7.2.1 Agent

Uit een e-mail van 29 oktober 2019 van Michael aan mevrouw Van den Brink, blijkt dat zij over een *commission account* beschikt. De hierboven in paragraaf 7.1.1 beschreven *Introducing Broker Agreement*, laat zien dat *agents* over een speciale rekening beschikken, waarop vergoedingen worden uitbetaald. Dat mevrouw Van den Brink (in ieder geval vanaf 29 oktober 2019) over een *commission account* heeft beschikt, brengt in die zin feitelijk mee dat zij *agent* was. Uit genoemde overeenkomst[81] volgt onder meer dat mevrouw Van den Brink het recht had om:

- de diensten van Grinta te promoten;
- elke actie te ondernemen, binnen de grenzen van wet- en regelgeving en de ethiek, om klanten te werven;
- rekeningen voor klanten te openen met gebruik van een *referral link*; en
- vergoedingen te ontvangen.

Daarnaast heeft mevrouw Van den Brink zich jegens Grinta ertoe verplicht zich maximaal in te zetten om klanten te werven (zie artikel 4.3 van de overeenkomst).

De gedragingen van mevrouw Van den Brink als en in hoedanigheid van *agent* werden ook zo door (potentiële) beleggers waargenomen, hetgeen blijkt uit de volgende verklaringen van gedupeerde beleggers (onderstreping steeds toegevoegd):

[81] Alhoewel die overeenkomst niet is ondertekend, gaat de AFM ervan uit dat die overeenkomst tussen mevrouw Van den Brink en Grinta voor getekend moet worden gehouden, althans dat die overeenkomst adequaat beschrijft wat mevrouw Van den Brink en Grinta over en weer van elkaar hebben verwacht en welke rechten en verplichtingen daarbij over en weer tot stand zijn gekomen. Dit volgt uit artikel 2.3 van de overeenkomst en het feit dat mevrouw Van den Brink over een *commission account* beschikte.

- *"Via een platform van dit bedrijf (…) konden we een link ontvangen van een groep op Telegram. Hier ben ik toen lid van geworden. Daar bleek dat 4 tussenpersonen van Grinta-Invest dit hadden opgestart, te weten (…), Janneke van den Brink (via financieelvrijevrouw.nl), (…)."*[82]

- *"Op dit moment worden wij, een groep gedupeerden die een groep hebben op applicatie Telegram, op de hoogte gehouden door de zogenaamde 'affiliate partners', te weten:*
  (…)
  - Janneke van den Brink
  (…)
  Dit zijn mensen die blijkbaar jarenlang hebben gewerkt als partners van Grinta Invest LTD, en vele mensen hebben aangebracht. Ik heb begrepen dat ze minimaal vijf mensen per jaar moesten aanbrengen en daar geld aan verdienden."[83]

- *"Ook op internet was de pagina van Grinta uit de lucht. Vanaf dat moment heb ik Janneke benaderd en zij gaf aan dat ze de andere dag een spoed overleg zou hebben met een aantal partners. Dat waren mensen die hetzelfde werk deden als Janneke en daarbij de mensen bij Grinta aanbrachten."*[84]

Onderdeel van de gedragingen van mevrouw Van den Brink als *agent* is dat zij intensief contact onderhield met Michael, zoals letterlijk is verklaard in een e-mail van 29 oktober 2021 die mede namens mevrouw Van den Brink is verzonden:

> *"Deze mail is opgesteld door een aantal mensen die intensief contact hadden met Michael.*
> *Hartelijke groet,*
> *(…)*
> *Janneke van den Brink*
> *(…)"*[85]

Het doel van mevrouw Van den Brink bij het zijn van *agent* voor Grinta heeft zij uitgelegd op de website van Financieel Vrije Vrouw en bestond eruit een *"win-win situatie"* te creëren, waarbij die winst niet anders kan worden begrepen dan als gelegen in het hebben van een *referral link* en de vergoeding die daarmee gepaard gaat (onderstreping toegevoegd):

[82] Op de zaak betrekking hebbende stukken 046.
[83] Op de zaak betrekking hebbende stukken 049.
[84] Op de zaak betrekking hebbende stukken 053.
[85] Op de zaak betrekking hebbende stukken 045.1.

"In onze FIRE Masterclass leer ik de win-win methode uit als het gaat om affiliate marketing, waar feitelijk mijn hele website op draait. Ik schrijf over partijen waar ik zelf gebruik van maak en op het moment dat ik er een goed gevoel bij heb, vraag ik een affiliate link aan bij de partij waar ik over blog. Maar ook wel in die volgorde: eerst uittesten en vervolgens schrijven over mijn ervaringen met als doel een win-win situatie te creëren."[86]

De gedragingen van mevrouw Van den Brink als *agent* kwamen ten einde toen Grinta vanaf 29 oktober 2021 onbereikbaar bleek (zie paragraaf 4.8 hierboven).

7.2.2 Niet-individuele informatieverstrekking

Op verschillende manieren heeft mevrouw Van den Brink op niet-individuele basis aan (potentiële) beleggers informatie verstrekt over Grinta en de *managed accounts*. Deze worden hieronder besproken.

7.2.2.1 Website Financieel Vrije Vrouw

Met de website van Financieel Vrije Vrouw heeft mevrouw Van den Brink verschillende informatie over Grinta verstrekt aan (potentiële) beleggers. Mevrouw Van den Brink heeft op die website blogs geplaatst over onder meer de Forex-robot van Grinta, de hierboven in paragraaf 4.2 beschreven YouTube-video van Grinta opgenomen en een *referral link* opgenomen.

Met bedoelde blogs heeft mevrouw Van den Brink ervaringen gedeeld met Forex-robots. Eén van die blogs is (deels) hierboven in paragraaf 4.1 opgenomen. In twee andere blogs zijn de volgende voor- en nadelen opgenomen:

- *"**Voordelen**:*
  - *Steady winst tussen 4-7% per maand op je inleg*
  - *Volledig geautomatiseerd en passief*
  - *Geen drawdown (arbitrage/high frequency trading)*
  - *Transparantie (inzage in de trades via MT4)*
  - *Trackrecord op FXbook (sinds december 2015 actief)*
  - *Super snelle uitbetaling (binnen 24 uur)*

  Nadelen
  - *pooled account*
  - *vanaf 10.000 euro*

[86] Op de zaak betrekking hebbende stukken 062.1.

- *10.000 euro staat een jaar vast (kan wel eerder worden opgenomen, maar met een boete over je winst)*
- *ongereguleerde broker die gezien er vanuit de EU geen toezicht op kan worden gehouden door de AFM als onwenselijk betiteld."*[87]

▪ *"**Nadelen***
Zoals ik ook in eerdere blogs heb vermeld, kleven er ook nadelen aan Grinta.

- *Allereerst heb je te maken met een ongereguleerde broker. Gezien er vanuit de EU geen toezicht op kan worden gehouden heeft de AFM deze als onwenselijk betiteld. Je houvast is dus het feit dat Grinta in 2008 reeds is opgericht en sinds een trackrecord heeft opgebouwd met de arbitrage-bot (zichtbaar op FX-book).*
- *De contactpersoon vanuit Grinta met wie je te maken hebt is één van de partners en hij kan vrij bot uit de hoek komen. Hij heeft een enorme 'graag of niet'-houding. Sta je hem als persoon niet aan, dan ben je ook niet welkom of weigert hij jouw deelname.*
- *Je kunt pas instappen vanaf 10.000 euro en je inleg staat het eerste jaar, een jaar "vast". Dit betekent overigens niet dat als je je geld écht nodig zou hebben, je dit geld niet kunt opnemen. Dit kan wel, maar je betaalt dan feitelijk met je behaalde winst en je account wordt voorgoed gesloten.*
- *Als je je eigen inleg volledig uit Grinta hebt gehaald, betaal je geen 30%, maar 50% performance fee. Ze maken het dus minder aantrekkelijk om maandelijks af te romen. Dan kun je beter na 5 jaar alles in 1 keer eraf halen, dan betaal je gewoon die 30% performance fee.*

Voordelen

- *Veruit het allergrootste voordeel ten opzichte van de andere bots die ik heb getest, is uiteraard het minimale marktrisico.*
- *Omdat het hier gaat om high-frequency trading (ook wel flits-traden genoemd), bevind je je slechts 6 seconden in de markt. Dit zorgt er dus voor dat de kosten aan de broker minimaal zijn.*
- *Omdat het algoritme erop ingesteld is om vertragingen in banksystemen te traceren, worden prijsverschillen weg geschraapt tussen aan elkaar parallel liggende paren. Dit betekent dus dat er wordt gehandeld met voorkennis.*
- *Ook de uitbetalingen vind ik een heel positief punt. Enorm snel! Soms zelfs dezelfde dag nog.*

[87] Op de zaak betrekking hebbende stukken 034.

Conclusie
Wat mij betreft nog steeds een zeer unieke bot met minimaal marktrisico. Het enige wat minder is, is dat ze niet gereguleerd zijn en dat de contactpersoon van Grinta soms wat bijzonder uit de hoek kan komen. Verder heb ik eigenlijk niet zoveel te klagen over deze arbitrage-EA."[88]

Bij de blogs zijn ook eigen resultaten van mevrouw Van den Brink gedeeld, waarbij onder meer het volgende is opgenomen:

- *"Grinta blijft simpelweg doen wat het beloofd. Het is jammer dat je pas kunt instappen vanaf 10.000 euro, wat het niet voor iedereen toegankelijk maakt. Wel is het een volledig passieve bot en heb je een steady winst waar je simpelweg niets voor hoeft te doen."*[89]

- *"Blijft doen wat het beloofd! Nog steeds enorm tevreden over deze robot sinds augustus 2019."*[90]

Onder de eigen resultaten was ook steeds een link opgenomen met de tekst:

*"**Alle info over Grinta? KLIK HIER! >>**"*

Voorts was op de website van Financieel Vrije Vrouw de YouTube-video van Grinta opgenomen[91] en een *referral link*: *https://portal/grintainvest.com/Affiliate_Registration?aff_num=10111&lead_source=Jbrink*". Daarbij verwijst *"Jbrink"* naar mevrouw Van den Brink. Deze link was onder meer opgenomen op de website van Financieel Vrije Vrouw onder de knop met label:

*"**Ja! Ik maak nu een GRATIS account aan >>**"*[92]

Erop klikken bracht de (potentiële) belegger naar dat deel op de website van Grinta, waarop een *managed account* kon worden geopend.

[88] Op de zaak betrekking hebbende stukken 033.
[89] Op de zaak betrekking hebbende stukken 031.
[90] Op de zaak betrekking hebbende stukken 034.
[91] Zie Onderzoeksrapport, p. 28.
[92] Zie Onderzoeksrapport, p. 23.

Onder het in paragraaf 4.1 hierboven aangehaalde blog was onder "*Eindconclusie*" nog opgenomen:

> *"Forex is een sexy beleggingsvorm met gigantische rendementen, maar het is en blijft wel een product met flinke hefboom erop. Nu is dit met Forex Arbitrage ("risicovrije winst") natuurlijk weer anders dan met een tradebot waarbij je zelf aan knoppen draait (…)"*[93]

7.2.2.2 Instagram

Naast informatieverstrekking via de website Financieel Vrije Vrouw heeft mevrouw Van den Brink ook informatie verstrekt via twee Instagram-accounts: 'financieelvrijevrouw' en ´Botgirls´. Daarbij is onder meer het volgende gedeeld inzake Grinta:[94]

- *"**Totale rendement op eigen vermogen:***
  48,92%
  Op 10 oktober na 1 jaar een winst van 4000 euro afgehaald! Ging vlekkeloos, netjes binnen 24 uur op de rekening gestort.
  Nog steeds favoriet!"

- *"Grinta is nog steeds de grote winnaar dus.*
  Of dit een 100% veilige investering is, durf ik niet te zeggen.. het enige wat ik zie is dat het sinds 2015 al doet wat het belooft en netjes uitbetaald.
  Mocht je meer info willen over Grinta:
  LINK IN BIO"

- *"GRINTA*
  Ik zou bijna willen zeggen "Grinta blijft een droom" en dat zou dan bijna kloppen: ware het niet dat de beste man achter Grinta (1 van de partners) een moeilijk figuur is zo nu en dan met een flinke attitude.
  Maargoed.
  "Alles went met een goed rendement"
  Zo is het ook natuurlijk…"

- *"Het wordt bijna saai om te schrijven over Grinta, maar het is nu eenmaal arbitrage en er wordt dus gewoon geen verlies gedraaid, enkel winst.*
  Bij arbitrage heb je te maken met risicoloze winst, omdat je het verschil tussen twee parallel liggende paren 'wegschraapt' en slechts een aantal seconden op de markt bent.

[93] Op de zaak betrekking hebbende stukken 062.1.
[94] Op de zaak betrekking hebbende stukken 062.1.

Rendement augustus 3,87%"

- *"Bij arbitrage trading heb je te maken met risicoloze winst, omdat je niet op de markt aan het traden bent, maar het verschil mbv high frequency trading wegschraapt tussen twee aan elkaar parallel liggen paren weg schraapt.*
  Rendement september 4,30%"

- *"Toch krijg ik op deze EA ook altijd best wat kritiek, omdat de broker ongereguleerd is.*
  Dit weerhoudt mij er persoonlijk niet van om hiermee door te gaan.
  We hebben mooie, steady winsten behaald en ook al winst opgenomen uit het account.
  Kortom: tot nu toe de EA waar ik inmiddels al 1,5 jaar in zit en die het prima blijft doen.
  Betaald netjes en snel uit, is transparant over de afspraken en loyaal naar vaste klanten (wat minder attent naar nieuwe klanten af en toe)."

- *"Deze Forex EA is en blijft een droom tot nu toe.*
  Omdat we het hier hebben over Forex Arbitrage, sta je minimaal in drawdown omdat je binnen 6 seconden alweer uit de markt bent. Het gaat hier om High Frequency Trading en er wordt gehandeld met voorkennis door gebruik te maken van vertragingen in banksystemen
  Bij deze EA kan je pas beginnen met 10.000 euro. Dit is enerzijds een nadeel, maar anderzijds pak je om deze reden wel mooie dagwinsten. De EA heeft een standaardrendement van tussen 4-7% per maand op je inleg."

- *"EA GRINTA*
  Is een arbitragebot, dus hier wordt feitelijk geen verlies gemaakt omdat er verschil wordt weggeschraapt tussen aan elkaar parallel liggende paren. Of eigenlijk paar, want er wordt enkel getrade op GBP/JPY. Zit ik nu in sinds augustus 2019 en ik heb na 1 jaar mijn eerste rendementen afgeroomd (4000 euro). De rest laat ik voorlopig staan want bij arbitrage is het rente op rente effect wel door te berekenen, want je loopt geen marktrisico."

- *"Is dus prima EA.*
  Je loopt bij deze bot geen marktrisico, want het is arbitrage. Dit betekent dat er een verschil wordt weggeschraapt tussen twee aan elkaar parallel liggende valutaparen dankzij het opsporen van vertragingn in banksystemen. Echt top natuurlijk!
  Voor meer info; zie linkje onze bio!"

7.2.2.3 Mailing na masterclass

Uit een mailing verstuurd vanuit Financieel Vrije Vrouw blijkt dat mevrouw Van den Brink, al dan niet in samenwerking met derden, een *masterclass* heeft georganiseerd getiteld 'Bescherming van je vermogen'.[95] Met de mailing werd de deelnemers van de *masterclass* verzocht een evaluatie daarvan in te vullen. Ook werd daarmee informatie over Grinta verstrekt:

> *"**GRINTA INVEST (Forex arbitrage)***
> *Nu maken er natuurlijk al een aantal van de deelnemers gebruik van Grinta Invest, maar voor degenen die nog niet zijn ingestapt en wel interesse hebben – laat het ons even weten.*
>
> *Je kunt via* [A] *& mij instappen onder betere voorwaarden. Mocht je hierover eerst nog even willen bellen, dan is dit natuurlijk mogelijk. We horen het graag!"*[96]

7.2.2.4 Effect informatieverstrekking op beleggers

De hiervoor in paragrafen 7.2.2.1, 7.2.2.2 en 7.2.2.3 beschreven informatieverstrekking op niet-individuele basis heeft daadwerkelijk beleggers bereikt en is voor hen relevante informatie geweest bij het nemen van de beslissing bij Grinta een *managed account* te openen en daarop een inleg te storten. Dit volgt uit de volgende verklaringen van gedupeerde beleggers (onderstreping steeds toegevoegd):

- *"In eerste instantie lag mijn interesse bij vastgoed, maar omdat de investeringen daarbij zo hoog zijn en ik dit best spannend vond ben ik haar meer gaan volgen voor de informatie over forex. Aangezien ik hier zelf de kennis niet voor in huis heb leek mij Janneke haar manier (een geautomatiseerde robot het handelen voor je laten doen) wel interessant. Forex is een wat schimmige wereld en op Janneke haar accounts melde ze ook meerdere keren over bot's die "geklapt" waren waardoor ze geld was verloren, maar Grinta was er eentje die het volgens haar keer op keer goed bleef doen met een stabiel rendement. De uitleg voor het goede rendement was dat dit een arbitrage bot was, die handelt in valuta handel en hiermee de verschillen tussen vreemde valuta wegschraapt. Hiermee werd een stabiel rendement van 4%-5% per maand belooft.*
  Zo doende werd mijn interesse hiervoor gewerkt. Aangezien ergens bij mij nog wel twijfel zat om hier geld in te investeren heb ik Janneke's account en resultaten ongeveer een jaar gevolgd. Mijn twijfel was met name gebaseerd op de ?regels? wanneer je in Grinta wilt investeren. Je minimale inleg is 10.000 euro (dit werd weggezet als relatief weinig omdat normaal bij bedrijven die hierin handelen de inleg begint bij ?100.000 euro), daarnaast moet je de 10.000 euro minimaal 1 jaar laten staan en

[95] Zie op de zaak betrekking hebbende stukken 085 en 045.1. Met mailing bedoelt de AFM een e-mailbericht dat kennelijk naar een bredere groep ontvangers is gestuurd, in dit geval de bezoekers van de *masterclass*.
[96] Op de zaak betrekking hebbende stukken 085.1.

betaal je per kwartaal een fee van 30%. Zodra er na het jaar winst teruggeboekt wordt gaan de fee% omhoog. Daarnaast had ik nog wat twijfel omdat de broker ongereguleerd was en het geld naar een rekening in Malta overgeboekt moest worden, mogelijk toch oplichting? Het ongereguleerde werd op Janneke haar site vervolgens weer verklaard, omdat de banken met deze manier van valuta handel niet blij zou zijn, omdat het verschillen wegschraapt tussen valuta paren en daarom nooit gereguleerd zou kunnen worden.
Maar goed, na ongeveer een jaar de resultaten van Janneke op haar instagram Botgirls te hebben gevolgd begon ik er toch vertrouwen in te krijgen dat dit bedrijf wel eens serieus zou kunnen zijn. Op haar account gaf ze ook wel eens aan dat het contactpersoon bij Grinta nogal lomp over kon komen maar (haar woorden): alles went met een goed rendement.
Na online diverse keren gezocht te hebben of dit bedrijf geen oplichting was, maar hier niets concreets over te hebben kunnen vinden heb ik op 25-6-2021 een account aangemaakt (via een link op Janneke haar website www.financieelvrijevrouwen.n1).”[97]

- *“Mijn opvatting is dus dat wij allemaal misleid zijn door de accounts van hun omdat zij daarmee op hun site pronken. Ik vind dan ook dit dat valt onder reclame maken voor Grinta invest aangezien zij ervoor betaald worden door middel van fictief commissies toevoegen aan hun account(misleiding van het bedrijf zelf). Daarnaast staat dit niet vermeld op de site van zowel financieelvrijevrouw.nl als (…). Terwijl dit in mijn ogen onder reclame valt. Hierdoor zijn er ook zoveel mensen gedupeerd.”*[98]

- *“Om er zeker van te zijn dat wij ons geld op een veilige manier zouden beleggen zijn we ons verder gaan oriënteren. Hierbij kwamen wij op sites van Nederlandse partners van Grinta zoals* [B]*,* [C] *en Financieelvrijevrouw.nl*
Zij werkten al langer samen met Grinta Invest, positieve ervaringen, goede recensies en ook was er door één van hen persoonlijk contact geweest met Michael van Grinta Invest.”[99]

- *“(…) geeft aan in contact te zijn gekomen met Grinta via het platform Fireforwomen, waarin werd gesproken over financiële onafhankelijkheid, sparen en passieve inkomsten. Daar werd ook gesproken over Grinta. Binnen dit platform werden positieve verhalen over de broker gedeeld. Hierna is (…) zelf meer uit gaan zoeken over Grinta, waardoor ze op de blogs van financieelvrijevrouw.nl terechtkwam.”*[100]

[97] Op de zaak betrekking hebbende stukken 047.
[98] Op de zaak betrekking hebbende stukken 035.
[99] Op de zaak betrekking hebbende stukken 036.
[100] Op de zaak betrekking hebbende stukken 038.

- *"Het gaat om de partij Grinta Invest. Afgelopen zomer heb ik hun naam voor het eerst gehoord. Ik las erover via Janneke van den Brink (Financieel Vrije Vrouw). Zij treedt op social media en middels een website naar buiten met haar reis naar financiele vrijheid. Via haar heb ik voor het eerst gelezen over Grinta Invest."*[101]

- *"Janneke van der Brink is een influencer. Ik volg haar al een tijdje op Instagram en Facebook. Janneke heeft een nieuwsbrief en een site genaamd: "financieel Vrije Vrouw". Op die site publiceert zij op verschillende vormen van beleggen. Een van die beleggingsvormen was "Grinta Invest" en zij deden aan forex arbitrage trading. Op de site van financieel Vrije Vrouw staat precies beschreven hoe Grinta Invest werkt en wat de risico's zijn. Ik had mij opgegeven dat ik interesse had om te beleggen."*[102]

- *"Om een account aan te kunnen maken op de website van Grinta moest ik een uitnodigingslink van iemand ontvangen. Ik zag dat ik op de site Financieel Vrije Vrouw terecht kwam. Ik zag dat deze site in beheer was bij een voor mij onbekend persoon genaamd 'Janneke'. (…) Ik zag dat er op haar site een uitnodigingslink stond om lid te worden van Grinta. Ik besloot deze link te gebruiken om een account aan te maken bij Grinta."*[103]

- *"Wij waren op zoek naar een manier om wat van ons geld te beleggen. (…) had via Instagram ontdekt dat wij geld konden beleggen bij Grinta Invest. (…) heeft op internet naar recensies gezocht. (…) kon eigenlijk alleen maar goede berichten vinden. Het bedrijf had ook een eigen website, Grinta-invest.com. Het bedrijf was gevestigd op de Marshalleilanden en had een adres in Manchester. Om in contact te komen met dit bedrijf moesten wij contact leggen met Janneke van den Brink.*
  Janneke van der Brink is een influencer. (…) volgde haar al een tijdje op Instagram. Janneke heeft een nieuwsbrief en een website genaamd: "https://financieelvrijevrouw.nl/". Op die site publiceert zij op verschillende vormen van beleggen. Een van die beleggingsvormen was "Grinta Invest" en zij deden aan forex arbitrage trading. Op haar site staat precies beschreven hoe Grinta Invest werkt en wat de risico's zijn. Wij had ons medio december 2020 opgegeven om te beleggen. Wij handden ons aangemeld via ons mailadres (…)"[104]

[101] Op de zaak betrekking hebbende stukken 041.
[102] Op de zaak betrekking hebbende stukken 043.
[103] Op de zaak betrekking hebbende stukken 048.
[104] Op de zaak betrekking hebbende stukken 054.1.

7.2.3 Gedragingen in individueel klantcontact

Naast informatieverstrekking op niet-individuele basis heeft mevrouw Van den Brink ook informatie verstrekt aan (potentiële) beleggers op individuele basis en in die zin individueel klantcontact gehad.

In paragraaf 7.1.2 hierboven zijn citaten opgenomen uit e-mails van Michael. Die citaten laten zien dat Michael erop aanstuurde dat mevrouw Van den Brink een faciliterende rol vervulde voor beleggers bij het stellen van vragen door die beleggers over de werking van Grinta en bij het proces van het openen van een *managed account*. Het hierboven in paragraaf 4.4 weergegeven WhatsApp-gesprek tussen Michael en een belegger laat dat ook zien. Die faciliterende rol vervulde mevrouw Van den Brink ook daadwerkelijk. In het kader van die faciliterende rol en de verplichting uit de *agent*-overeenkomst[105] zich maximaal in te spannen tot het verwerven van klanten, spelen de volgende gedragingen van mevrouw Van den Brink in individuele klantcontacten een rol:

i. het delen van algemene informatie over Grinta door te verwijzen naar de website van Financieel Vrije Vrouw, waarop die informatie was opgenomen en beantwoorden van individuele vragen van (potentiële) beleggers over Grinta, onder meer over of Grinta *"het beste is om in te stappen"*;
ii. het delen van een *referral link* en de YouTube-video van Grinta;
iii. het benoemen dat er inzake Grinta *"geen enkel marktrisico"* wordt gelopen en dit afzetten tegen het zelf handelen op de Forex-markt onder de mededeling dat daarbij *"98% van de mensen"* geld verliest en een belegger bij Grinta *"helemaal niets hoeft te doen"*;
iv. het wegnemen van twijfel door vragen te beantwoorden over hoe Grinta precies werkt, waaronder vragen over de verdubbeling van de inleg in de eerste maand in de vorm van een 'krediet',[106] de frequentie van transacties van de Forex-robot, het overeenkomen van de transacties van de Forex-robot voor elk account[107] en het innen van de *performance fee* door Grinta;
v. het benoemen dat behaalde winsten ook daadwerkelijk werden uitgekeerd;
vi. het er daartoe leiden dat beleggers op het spoor van Grinta komen, waarbij mevrouw Van den Brink als aanspreekpunt voor Grinta fungeerde, doordat na aanmelding verder contact met Grinta via haar verliep, waarbij Michael voor vragen naar mevrouw Van den Brink verwees, zij die ook beantwoordde en aan (potentiele) beleggers aangaf met *haar* contact op te nemen en niet met Michael;

[105] Zie paragraaf 7.1.1 hierboven.
[106] Beleggers die via de *referral link* van u een managed account opende bij Grinta verkregen over de eerste maand een verdubbeling van het ingelegde bedrag, benoemd als 100% krediet. Over de resterende maanden gold een verhoging van de inleg met 10%, benoemd als 10% krediet. Zie op de zaak betrekking hebbende stukken 080.1 en in gelijke zin 043.1 en 084.
[107] Zie paragraaf 4.3.3 hierboven.

vii. het regelen van goedkeuring bij Michael voor een belegger om via mevrouw Van den Brink een *managed account* te openen;
viii. het delen van aanmeldinstructies, waarbij een te ondertekenen cliëntovereenkomst werd gedeeld alsmede bankgegevens van Grinta onder de opmerking dat *"het enige"* wat er nu nog moet gebeuren het overmaken van de inleg is, tot verwondering leidend bij de belegger in kwestie;
ix. het beantwoorden van vragen en bieden van hulp met betrekking tot het proces tot het openen of activeren van een *managed account*;
x. het op individuele basis op de hoogte zijn van de communicatie vanuit Grinta naar beleggers binnen het proces tot het openen of activeren van een *managed account* en het daarbij het ongevraagd en, tot verbazing leidend, snel via WhatsApp informeren naar een mislukte verificatie binnen dat proces;
xi. het monitoren van cliënten met de applicatie 'PLUGIT';
xii. het binnen het proces tot het openen of activeren van een *managed account* informeren bij de belegger wanneer de inleg zou worden overgemaakt en het antwoord daarop doorgeven aan Michael;
xiii. het telefonisch toelichten van de *"terms"* en *"rules"* van Grinta, waarna de belegger *"immediately"* besluit de minimale inleg van € 10.000 over te maken;
xiv. het langs meerdere wegen beantwoorden van vragen over de risico's van Grinta, waarbij die risico's als lager werden geschetst dan bij andere vormen van handel in Forex-producten en waarbij twijfel bij beleggers hierover werd weggenomen, waarna beleggers besloten de inleg over te maken;
xv. het in (lange) telefoongesprekken beantwoorden van (kritische) vragen, waaronder het wegnemen van twijfels over de vraag of *"dit geen oplichters kunnen zijn"* en daarbij het vertrouwen winnend als iemand die *"er wel wat vanaf wist",* waarna de beleggers besloten de inleg over te maken; en,
xvi. het, in de woorden van een belofte van Michael, ondersteunen van beleggers *"*[AFM: in] *the best possible way"*.

Deze gedragingen blijken uit de in paragraaf 7.1.2 hierboven opgenomen verklaringen van gedupeerde beleggers in samenhang met het in paragraaf 7.1.1 opgenomen citaat uit een e-mail van Michael, de verschillende reacties van mevrouw Van den Brink opgenomen onder de blogs op de website van Financieel Vrije Vrouw en uit de volgende feiten en omstandigheden:

- Onder de blogs op de website van Financieel Vrije Vrouw bestond de mogelijkheid een reactie te plaatsen, waarop mevrouw Van den Brink veelal reageerde. Daarbij vonden onder meer de volgende interacties plaats tussen (potentiële) beleggers (steeds: **PB**) en mevrouw Van den Brink (**VdB**):

- PB:
  "Ik kom net kijken en wil voorzichtig beginnen.
  Bij Grinta Invest EA is het minimale bedrag € 10.000,-. Bij [D] *is dit beduidend lager: vanaf 200,00.*
  Op de site bedrog.com is men zeer te spreken over [D]*.*
  Maar ik hecht ook veel waarde aan jouw mening. Vandaar mijn vragen:
  – Wat is jouw mening over [D] *als Forex-partner?*
  – Wat is het maximale risico dat je loopt bij een inleg van bijvoorbeeld € 1.000,-?"[108]

  VdB:
  "Je kunt Grinta Invest en [D] *in deze ook niet met elkaar vergelijken.* [D] *is een broker waar je alleen handmatig kunt traden en bij Grinta word je in dit geval gekoppeld aan een Expert Advisor (Forex-robot) waarbij je geen enkel marktrisico loopt, omdat je account wordt gekoppeld aan een high frequency arbitrage-bot.*

  Bij Grinta zou je in theorie ook met 200 euro kunnen starten om handmatig te kunnen traden, maar in het bovengenoemde verhaal word je account gekoppeld aan ee narbitragebot. Je hoeft dus feitelijk helemaal niks te doen.

  Handmatig traden is een vak apart. Hier zou ik dan ook pas aan beginnen als je precies weet waar je mee bezig bent, anders loop je gigantisch grote kans dat je je geld verliest (zo'n 98% van de mensen verliest geld op de Forex-markt)."[109]

- PB:
  "(…) Bedankt voor je feedback.
  Beste is dus bij Grinta in te stappen.
  Begrijp dat je in 2 jaar de inleg van 10K terug verdient hebt?
  (…)"

  VdB:
  "Ja, dat klopt. In iets meer dan 2 jaar heb je je inleg terugverdiend bij Grinta. (…)"[110]

- PB:
  "(…) Een vraag over Grinta Invest EA. Kun je je winsten wel eerder uithalen of moet je winsten ook voor een jaar laten?

[108] Op de zaak betrekking hebbende stukken 034.
[109] Op de zaak betrekking hebbende stukken 034.
[110] Op de zaak betrekking hebbende stukken 031.

En wat is de boete voor het eerder uithalen van je Investment? (…)"

VdB:
"Je kunt het eerste jaar geen winst uit Grinta halen. Pas na een jaar kan dit. Haal je wel eerder geld uit Grinta, dan betaal je feitelijk met je winst. "[111]

- VdB:
  "(…) Interessante vragen! Zelf ben ik in aanraking gekomen met deze EA via een goede vriendin en op aanraden van een vermogensbeheerder waarvan ik de resultaten al een tijdje volgde. Verder vooral veel gegoogled over dit bedrijf en ik kon niet per definitie iets vinden wat mij nou echt aan het twijfelen bracht. Ernaast durfde ik de gok ook gewoon te nemen en zit ik erin met een exit-strategie, waarbij ik ieder jaar mijn winst afroom.
  Er zijn meer bedrijven die op grote schaal flitshandel drijven. Heb je toevallig de aflevering van Lubach gezien hierover? […] *is zo'n partij:*
  https://www.youtube.com/watch?v=i8F9Jl15L-A&vl=nl-NL
  Deze techniek wordt dus zeker meer toegepast, maar een indicatie op hoe lang deze mogelijkheid nog blijft bestaan heb ik niet.
  Het is nooit zonder risico, zeker gezien Grinta een ongereguleerde broker is en je niet kunt terugvallen op Europese wetgeving, maar persoonlijk durf ik dit risico wel te nemen omdat ik erin geloof.
  Ze hebben va december 2015 een mooi trackrecord op FXbook, betalen netjes binnen 24 uur uit en ik ken tot nu toe niemand die vervelende ervaringen heeft gehad.
  Toch blijf ik het zeggen: niet aan beginnen als je twijfelt. Grinta is denk ik toch meer bedoeld voor mensen die nog ergens 10k op een bankrekening hebben staan, waar ze verder niks mee doen en niet zo wakker liggen van risico's. Zelf geloof ik erin en ik zal mijn ervaringen gewoon blijven delen, zo ook als het mis mocht gaan."[112]

- VdB: *"Maar 1 ding is zeker: je loopt bij Forex altijd risico. Hoge winsten betekenen altijd hoge risico's.*
  De enige partij waarbij je geen marktrisico loopt is Grinta: http://financieelvrijevrouw.nl/informatie-broker - want je hebt hier te maken met arbitrage trading. Er wordt gehandeld met voorkennis. De EA schraapt de prijsverschillen weg tussen de aan elkaar parallel liggende paren (GBP/JPY), dus je kunt niet in drawdown komen te staan.

[111] Op de zaak betrekking hebbende stukken 034.
[112] Op de zaak betrekking hebbende stukken 062.1.

Maar zoals ik al hierboven benoemde, loop je bij Grinta wel een risico omdat de broker ongereguleerd is. Je kunt dus niet terugvallen op een depositogarantiestelsel bij mismanagement."[113]

- In reactie op de hierboven in paragraaf 7.2.2.3 beschreven mailing heeft een deelnemer van de *masterclass* per e-mail enkel opgemerkt meer informatie te willen over Grinta en de vraag gesteld hoe de aanmeldprocedure bij Grinta verloopt. Daarop heeft mevrouw Van den Brink als volgt gereageerd (onderstreping toegevoegd):

  "Dank voor je mail en leuk om te horen dat je ook wilt beginnen met Grinta!
  Elmer zit op dit moment 4 dagen lang in een cursus, maar het linkje waar je je alvast kunt aanmelden is: http://bit.ly/GRINTAEHEB
  Met dit linkje heb je betere voorwaarden en val je automatisch onder [A]*, aan wie je al je vragen kunt stellen over Grinta (* [A] *staat in de cc).*
  Als [A] *uit zijn cursus is, kan hij jou alles uitleggen over Grinta.*
  Bekijk HIER alvast de video over hoe Grinta precies werkt."[114]

- In een e-mail van mevrouw Van den Brink aan een belegger, die heeft verklaard via haar bij Grinta te zijn terechtgekomen, geeft zij het volgende aan (onderstreping toegevoegd):

  "Zie linkje:
  https://financieelvrijevrouw.nl/informatie-broker/
  Je kunt via bovenstaand link een account openen bij Grinta.
  De Client Agreement heb ik ook alvast bijgevoegd. Dit document krijg je opgestuurd van Michael, zodra je een account hebt aangemaakt.
  Als je nog vragen hebt, laat het me weten!"[115]

  Aan dezelfde belegger heeft mevrouw Van den Brink aanmeldinstructies per e-mail toegezonden:

  "You can upload the following documents:
  1. Copy of ID/PASSPORT
  2. Proof of address – Utility bill or bank statement from the last 3 months.
  3. Client agreement signed (attached)

[113] Op de zaak betrekking hebbende stukken 031.
[114] Op de zaak betrekking hebbende stukken 085.1.
[115] Op de zaak betrekking hebbende stukken 040.1.

4. SOF – Source Of Funds proof (attached examples for that)"[116]

- Gedupeerde beleggers hebben het volgende verklaard (onderstreping steeds toegevoegd):

  - *"Bij het aanmelden moest je een partnercode vermelden. (…) Ik heb de code van Janneke vd Brink doorgegeven, maar de man achter* [B] *had bijvoorbeeld ook een code. Janneke gaf aan dat Forex Trading in de kern risicovol is, maar deze vorm van van Forex Trading was wel minder risicovol dan de rest. De betreffende "Michael" had ze al een keer (of meerdere keren?) ontmoet. Het was wel een wat bijzondere man die wat bot uit de hoek kon komen. Ook had zij in de loop van de tijd vaker bedragen uitgekeerd gekregen.*
    (…)
    En inderdaad, elke werkdag werd er een positieve trade gemaakt. Zoals beloofd kwam er ook een extra bedrag bij op mijn account te staan (omdat ik mij via Janneke had aangemeld). En dit verdween ook weer na een maand. Ik heb een paar keer vragen gesteld aan Janneke, over hoe het nou werkte, en ook toen er een deel van mijn profit af werd gehaald. Alles was eigenlijk verklaarbaar. Elke kwartaal werd er door Grinta een x % van de profit van het account gehaald, dat zou dan hun verdienmodel zijn. Ik gaf het daarom maar steeds het voordeel van de twijfel (die ik soms wel had)."[117]

  - *"Op dinsdag 3 augustus 2021 om 14:40 uur zag ik dat ik een mail binnen had gekregen afkomstig van het e-mailadres michael@grinta-invest.com. met cc Janneke van der Brink.*
    (…)
    Op woensdag 4 augustus 2021 omstreeks 11:00 uur zag ik dat een whats-app berichtje van Janneke binnen had gekregen. Ik zag ik het bericht dat Janneke een e-mail van Michael had gekregen. Hierin stond dat mijn account was geverifieerd en wanneer ik met mijn investering zou starten. Omstreeks 12:50 uur stuurde ik Janneke een berichtje terug met de tekst: "In de week van 23 augustus kan Michael mijn investering verwachten." Omstreeks 13:00 uur zag ik een berichtje van Janneke met de tekst: "oke super, ik geef het door aan Michael.""[118]

  - *"Na online diverse keren gezocht te hebben of dit bedrijf geen oplichting was, maar hier niets concreets over te hebben kunnen vinden heb ik op 25-6-2021 een account aangemaakt (via een link op Janneke haar website www.financieelvrijevrouwen.n1). Aangezien ik nog wat vragen had over Grinta en het opnemen van de winst heb ik deze via de mail gesteld, maar in plaats van*

[116] Op de zaak betrekking hebbende stukken 040.1.
[117] Op de zaak betrekking hebbende stukken 041.
[118] Op de zaak betrekking hebbende stukken 043.

antwoorden kreeg ik een nogal botte mail (…) van Michael (het Grinta contact persoon), met de melding dat ik met Janneke contact op moest nemen.
Via Instagram heb ik haar benaderend en ze gaf aan even te willen bellen zodat ze alles kon toelichten (…). Tijdens een telefoon gesprek van ongeveer een uur heeft Janneke mij meer verteld over Grinta en aangegeven dat zij partner was, wat inhoud dat zij mensen kan werven en hiervoor 10% van het ingelegde bedrag ontvangen. (In mijn geval heb ik 10.000 euro geïnvesteerd, dus heeft zij hier 1000 euro aan verdient). Ik heb haar meerdere keren gevraagd naar het risico of dit geen oplichters kunnen zijn, maar dit werd steeds van tafel geschoven. Janneke gaf goed contact te hebben met Michael, ze had hem zelfs ontmoet (als ik dit zou willen kon dit ook), daarnaast had was zij op Grinta gekomen via een financieel expert die er ook 100% zeker van was dat dit onmogelijk oplichting kon zijn.
Janneke heeft tijdens het telefoon gesprek mijn twijfels weg weten te halen waardoor ik vervolgens de 10.000 euro heb overgemaakt naar Malta (…)

Ik had vervolgens wat vragen over hoe ik de account compleet moest krijgen ook hierbij heeft zij mij (via de WhatsApp) geholpen."[119]

- *"Op maandag 28 juni 2021 om 17:14 uur zag ik dat ik een e-mailbericht ontving van een voor mij onbekend e-mailadres: michael@grinta-invest.com. (…) Daarnaast las ik dat de verifiëring van mijn adres niet gelukt was* [AFM: in het aanmeldproces voor een *managed account*]*, omdat ik een te oude brief zou hebben geüpload. Ik las dat Michael schreef dat de brief een (1) tot drie (3) maanden oud mocht zijn. Ik had een brief geüpload die vijf (5) maanden oud was en dat werd niet geaccepteerd door de bank. Ook las ik dat Michael meer informatie stuurde over de bank waar Grinta bij aangesloten zou zijn. (…)*
Op maandag 28 juni 2021 om 17:23 uur zag ik dat ik een WhatsApp bericht ontving van een voor mij onbekend telefoonnummer, namelijk […]. Uit het bericht merkte ik op dat het bericht afkomstig was van Janneke. Ik las in het bericht onder andere dat Janneke met Michael had gesproken over de mislukte verificatie van mijn adres. Het verbaasde mij dat Janneke en Michael er zo snel achter waren gekomen dat mijn verificatie mislukt was. Ik reageerde op het bericht van Janneke waarin ik aangaf een recentere brief te gaan uploaden."[120]

- "*Een persoon genaamd Michael, van Grinta-invest , mailde mij terug dat het beter was om via een tussenpersoon te werken. (…) Hij raadde "de Financieel vrije vrouw aan" en gaf mij meteen haar telefoonnummer. Janneke van den Brink van de Financieel vrije vrouw werd door mij al gevolgd via*

[119] Op de zaak betrekking hebbende stukken 047 en 047.1, waarin het contact op Instagram is opgenomen.
[120] Op de zaak betrekking hebbende stukken 048.

Bot girls. Ik heb een sms bericht naar Janneke gestuurd en die heeft uiteindelijk een bericht naar Michael gestuurd en die heeft toen goedkeuring gegeven om via Janneke aan te melden."[121]

- *"Wij waren op zoek naar een manier om wat van ons geld te beleggen. (…) had via Instagram ontdekt dat wij geld konden beleggen bij Grinta Invest. (…) Om in contact te komen met dit bedrijf moesten wij contact leggen met Janneke van den Brink. (…)*
  (…) heeft daarna veelvuldig contact met Janneke gehad over alle zaken rondom het beleggen bij Grinta Invest. Janneke was bij het bedrijf van Grinta een Affiliate partner. Dit betekend dat zij aanspreekpunt voor dit bedrijf is en zij krijgt daar commissie voor. Van de eerste inleg van iedere nieuwe klant krijgt zij minimaal 10 procent. Wij hebben goede gesprekken met Janneke gehad en wij vertrouwden haar volledig. Wij hebben toen besloten om 10.000,00 euro in te leggen bij Grinta Invest. Dit was ook het minimale startbedrag."[122]

- In telefoongesprekken met de AFM hebben gedupeerde beleggers onder meer beschreven welke contacten zij hadden met mevrouw Van den Brink. De AFM heeft dit als volgt vastgelegd[123] (onderstreping steeds toegevoegd):

  - *"1. (…) maar mevrouw Van den Brink heeft ervoor gezorgd dat zij op het spoor van Grinta Invest terecht kwamen. Via mevrouw Van den Brink is (…) bij Michael Dreamer terecht gekomen, maar de rest van het contact verliep via mevrouw Van den Brink.*
    2. Desgevraagd licht (…) toe dat zij met vragen terecht konden bij mevrouw Van den Brink. Deze vragen waren gericht op hoe alles precies in zijn werking ging bij Grinta Invest en hoe een klant tussenpersoon kan worden. Michael Dreamer reageerde zelf ook wel, maar voor vragen verwees Michael Dreamer veelal door naar mevrouw Van den Brink. (…)"

  - *"9. (…) Desgevraagd geeft (…) aan dat het contact met mevrouw Van den Brink via zijn vriendin is verlopen, zij hadden via Instagram contact. Daarnaast hebben zijn vriendin en mevrouw Van den Brink ook telefonisch contact gehad over Grinta Invest. Hierbij bespraken ze hoe alles in zijn werking gaat bij Grinta Invest, hoeveel mevrouw Van den Brink zelf heeft geïnvesteerd en wat de risico's zijn."*

  - *"15. (…) Eerst heeft zij kritische vragen over Grinta Invest gesteld aan mevrouw Van den Brink. (…) vond dat mevrouw Van den Brink haar vragen goed kon beantwoorden en heeft daarna geïnvesteerd in Grinta Invest.*

[121] Op de zaak betrekking hebbende stukken 053.
[122] Op de zaak betrekking hebbende stukken 054.1.
[123] Op de zaak betrekking hebbende stukken 078.

16. Desgevraagd geeft (…) aan dat het contact met mevrouw Van den Brink bijvoorbeeld verliep via WhatsApp waarbij ook voicememo's werden ontvangen. (…) stelde dan bijvoorbeeld de vraag hoe de bot van Grinta Invest alleen maar winst kon maken en waarom steeds met dezelfde valutaparen. (…) kreeg een plausibele uitleg van mevrouw Van den Brink en benoemt dat zij haar inschat als een persoon die 'er wel wat vanaf wist'.
(…)
22. De toezichthouders vragen welk contact (…) heeft gehad met de contactpersoon van [B]*. (..) legt uit dat ze niet begreep welk accountnummer zij moest invullen en mevrouw Van den Brink destijds niet kon bereiken. Zij heeft deze vraag toen neergelegd bij (…) van (…). Hij heeft toen verteld wat (…) precies moest invullen, hierbij gaf hij wel aan dat het niet de bedoeling was dat (…) deze vraag bij hem neerlegde. Dit soort vragen moest zij aan haar eigen contactpersoon stellen."*

- *"30. (…) geeft aan via via in contact te zijn gekomen met FVV. Hij kent mevrouw Van den Brink en haar man vrij goed. Hij heeft telefonisch vaak (5x) en lang gesproken met mevrouw Van den Brink over Grinta Invest. Mevrouw Van den Brink heeft hem in contact gebracht met Michael."*

- In een e-mailwisseling[124] tussen Michael en een gedupeerde belegger vraagt de belegger aan Michael om de *"terms"* en *"rules"* van Grinta. Michael geeft aan de belegger aan (onderstreping toegevoegd):

  "Very nice to hear from you sir.
  I understand from Janneke (your referring agent) that you will have a chat about it this evening.
  But, for now… the basic and important things to know -
  (…)
  There is a bit more to know and fully understand and I'm sure Janneke will cover everything this evening, but if there are things left not answered… feel free to contact me for more questions / comments and I promise to find the time for full detailed answers."

  Hierop reageert de belegger als volgt (onderstreping toegevoegd):

  "I called Janneke tonight and immediately transferred € 10k. I think it will be up tomorrow."

[124] Zie op de zaak betrekking hebbende stukken 079.

- Een gedupeerde belegger heeft aan de AFM een kopie verstrekt van een WhatsApp-gesprek met mevrouw Van den Brink (inclusief gesproken berichten).[125] Uit dat gesprek blijkt dat mevrouw Van den Brink deze belegger helpt bij het aanmeldproces bij Grinta. Daarbij wordt informatie verstrekt over welke documenten moeten worden geüpload en welke stappen er nadien nog moeten worden doorlopen. Mevrouw Van den Brink geeft daarbij aan de belegger aan dat *"het enige*" wat er nu nog moet gebeuren het overmaken van de inleg is, waarbij mevrouw Van den Brink het bankrekeningnummer van Grinta verstrekt. Dat laatste vindt de belegger in kwestie *"wat bijzonder"* en vraagt of er niet ook vanuit Grinta nog wordt aangegeven dat de inleg voldaan moet worden. Mevrouw Van den Brink geeft daarop aan dat dit al is benoemd in een e-mail van Grinta aan de belegger. Voorts beantwoordt mevrouw Van den Brink in dat gesprek verschillende vragen van de belegger over hoe een verdubbeling van de inleg over de eerste maand precies is terug te vinden,[126] hoe vaak de Forex-robot transacties doet op één dag, of die Forex-robot voor elke belegger dezelfde transacties verricht en hoe de *performance fee* door Grinta wordt geïnd.

- In een e-mail van Michael aan een belegger geeft hij aan dat de inleg moet worden overgemaakt om een account te activeren. In die mail geeft Michael ook aan (onderstreping toegevoegd):

  "if there is anything else I can do for you, please let me or Janneke know about it <u>and we will support the best possible way.</u>"[127]

- Via Instagram-chat vond het volgende gesprek plaats tussen een potentiële belegger (**PB**) en mevrouw Van den Brink (**VdB**) (onderstreping toegevoegd):

  PB:
  "(…) niet erg klantvriendelijk is? (…)"

  VdB:
  "<u>Bellen met mij.</u> Michael is idd niet heel klantvriendelijk nee" [128]

[125] Gegeven de lengte van dat gesprek, volstaat de AFM hier met een verwijzing naar op de zaak betrekking hebbende stukken 080.1.
[126] Beleggers die via de *referral link* van mevrouw Van den Brink een managed account opende bij Grinta verkregen over de eerste maand een verdubbeling van het ingelegde bedrag, benoemd als 100% krediet. Over de resterende maanden gold een verhoging van de inleg met 10%, benoemd als 10% krediet. Zie op de zaak betrekking hebbende stukken 080.1 en in gelijke zin 043.1 en 084.
[127] Op de zaak betrekking hebbende stukken 080.4.
[128] Op de zaak betrekking hebbende stukken 062.1.

7.2.4 Aangebrachte personen

De in voorgaande paragrafen beschreven hoedanigheid van mevrouw Van den Brink als *agent* en haar informatieverstrekking heeft ertoe geleid dat er verschillende beleggers via de *referral link* een *managed account* hebben aangemaakt en geactiveerd bij Grinta. Het exact aantal ingestapte beleggers is daarbij voor de AFM onbekend. In reactie op een informatieverzoek daartoe heeft mevrouw Van den Brink aangegeven dat er uit haar *"directe kring"* tien personen zijn aangebracht bij Grinta en in totaal 50 personen. Dat totaal van 50 betreft een ruwe schatting van mevrouw Van den Brink, aangezien door het onbereikbaar worden van Grinta en het *disabled* zijn van de verschillende account in MetaTrader, het exacte aantal niet meer is na te gaan.[129]

7.2.5 Ontvangen vergoeding

In paragraaf 7.1.1 hierboven is beschreven dat *agents* commissies ontvingen van Grinta. Die commissies bestonden uit een percentage van 10% van de inleg van cliënten en een *performance fee* van 10% tot 15%. Mevrouw Van den Brink heeft daadwerkelijk bedragen ontvangen van Grinta, zoals blijkt uit de door haar overgelegde afschriften van bankrekening met nummer […].[130] In totaal heeft mevrouw Van den Brink € 214.579 ontvangen van Grinta. Het gaat om de volgende bedragen:

14 november 2019	€ 3.000,00
7 januari 2020	€ 702,00
12 februari 2020	€ 1.250,00
13 maart 2020	€ 1.000,00
6 april 2020	€ 3.223,00
11 mei 2020	€ 3.000,00
7 juli 2020	€ 10.355,00
11 augustus 2020	€ 2.300,00
11 september 2020	€ 4.000,00
11 september 2020	€ 1.000,00
12 oktober 2020	€ 8.299,00
10 november 2020	€ 6.590,00
14 december 2020	€ 5.280,00

11 januari 2021	€ 16.953,00
10 februari 2021	€ 8.400,00
10 maart 2021	€ 5.990,00
9 april 2021	€ 24.035,00
11 mei 2021	€ 7.608,00
10 april 2021	€ 12.458,00
9 juli 2021	€ 10.000,00
9 juli 2021	€ 13.619,00
9 juli 2021	€ 10.000,00
10 augustus 2021	€ 4.208,00
13 september 2021	€ 12.258,00
12 oktober 2021	€ 30.000,00
13 oktober 2021	€ 9.051,00

[129] Zie op de zaak betrekking hebbende stukken 083.01.
[130] Zie op de zaak betrekking hebbende stukken 062.1.

Mevrouw Van den Brink beschikte over een *managed account* en over een *commission account* bij Grinta.[131] Uit de bankafschriften blijkt niet welke bedragen afkomstig zijn van welke *account*. Uit Instagram-posts[132] blijkt dat er van de *managed account* van mevrouw Van den Brink enkel een bedrag van € 4.000 is afgehaald. Zo is onder het account ´Botgirls´ de volgende post geplaats, nadat Grinta eind oktober 2019 onbereikbaar bleek:

> *"Zelf ben ik in totaal 36.262,94 euro kwijt waarvan 16.000 eigen inleg"*[133]

In een post in september 2021 is een resultaatoverzicht geplaatst met de volgende gegevens van het *managed account* van mevrouw Van den Brink:

Profit:	27 034.93
Credit:	0.00
Deposit:	20 001.00
Withdrawal:	-10 806.00
Balance:	36 229.93

Binnen die gegevens was de volgende tekst geplaatst:

> "TOTAL WINST SINDS 23 AUG 2019 INLEG: 20K 4000EURO AFGEROOMD VORIG JAAR"[134]

Op een andere, daaraan voorafgaande post, waren de volgende gegevens van de *managed account* van mevrouw Van den Brink opgenomen:

Profit:	25 474,41
Credit:	0.00
Deposit:	20 001.00
Withdrawal:	-10 806.00
Balance:	34 669.41

Binnen die gegevens was de volgende tekst geplaatst, voorzien van een pijl naar het bedrag van – € 10.806:

---

[131] Zie paragraaf 7.2.1 hierboven.
[132] Zie paragraaf 7.2.2.2 hierboven.
[133] Op de zaak betrekking hebbende stukken 062.1.
[134] Op de zaak betrekking hebbende stukken 062.1. Zie ook Onderzoeksrapport, p. 48.

"*Eenmalig 4000 euro afgeroomd & 30% Performance fee*"[135]

Uit deze Instagram-posts volgt dat mevrouw Van den Brink van een totale inleg op haar *managed account* heeft voldaan van € 20.001 en slechts eenmaal € 4.000 daarvan heeft opgenomen. Het verschil tussen die € 4.000 en het bedrag van € 10.806 wat van het account is onttrokken, betreft door Grinta ingehouden *performance fee* en betreft daarom geen onttrekking van het *managed account* ten gunste van mevrouw Van den Brink. Dit komt overeen met de overlegde bankafschriften: het verschil van € 6.806 is daarop immers niet geheel of samengesteld terug te vinden. Wel blijkt daaruit dat mevrouw Van den Brink tweemaal € 10.000 en eenmaal € 1,- heeft overgemaakt naar Grinta.[136] Ook blijkt uit de bankafschriften dat mevrouw Van den Brink eenmalig een bedrag van € 4.000 heeft ontvangen van Grinta.[137] De overige ontvangsten op de bankrekening met nummer […] betreffen derhalve ontvangsten uit de hoedanigheid van mevrouw Van den Brink als *agent* voor Grinta, in totaal € 210.579.

Mevrouw Van den Brink heeft bepaalde (delen van) ontvangen of te ontvangen commissie overgemaakt aan cliënten binnen haar netwerk. Het betreft de volgende overmakingen van in totaal € 13.127,45:[138]

Bankrekeningnummer	**Datum**	**Cliënt**	**Bedrag**
[…]	16 maart 2020	[…]	€ 500
	13 april 2020	[…]	€ 500
	13 oktober 2020	[…]	€ 500
	27 augustus 2021	[…]	€ 3.147,45
	31 oktober 2021	[…]	€ 560
	31 oktober 2021	[…]	€ 600
[…]	2 november 2021	[…]	€ 150
[…]	3 november 2021	[…]	€ 6.170
	4 november 2021	[…]	€ 1.000

Gecorrigeerd met naar cliënten overgemaakte commissie, heeft mevrouw Van den Brink van Grinta € 197.451,55 aan commissie ontvangen.

[135] Op de zaak betrekking hebbende stukken 062.1. Zie ook Onderzoeksrapport, p. 48.
[136] Zie op de zaak betrekking hebbende stukken 062.1, overboekingen op 20 augustus 2019, 28 oktober 2019 en 4 mei 2021.
[137] Zie de in bovenstaande tabel weergegeven storting op 11 september 2020.
[138] Zie op de zaak betrekking hebbende stukken 062.1, 083.02, 083.03, 083.04, 083.06, 083.07, 083.08, 083.010 en 083.012.

7.2.6 Benoeming risico en afraden

In paragrafen 7.2.2 en 7.2.3 is de informatieverstrekking door mevrouw Van den Brink aan potentiële beleggers besproken. Bij die informatieverstrekking heeft mevrouw Van den Brink in bepaalde gevallen gewezen op de risico's en afgeraden gelden in te leggen. Dit blijkt uit het volgende:

- In een blog op de website van Financieel Vrije Vrouw was opgenomen:

  "Kortom: raak er niet te gehecht aan, want er kan altijd iets gebeuren waardoor je je geld kwijtraakt. Dit geldt natuurlijk niet alleen voor Forex, maar voor alle beleggingen, maar bij Forex gaat het net even harder. Helemaal als je gebruikt maakt van flinke hefbomen.

  <u>Eindconclusie:</u>
  Je kunt met Forex een heel leuk zakcentje verdienen, maar behoudt te alle tijden een goede spreiding."[139]

- Onder een blog op de website Financieel Vrije Vrouw hebben de volgende interacties plaatsgevonden tussen potentiële beleggers (steeds: **PB**) en mevrouw Van den Brink (**VdB**):

  - PB:
    "Grinta is fantastisch zeg je, je hebt een live account ,
    Kan ik je live account zien
    Als het klopt zal ik starten met 250 000€"

    VdB:
    "(…) 250.000 euro zetten op een account waar je je twijfels over hebt lijkt mij uitermate onverstandig. Zelf test ik de EA's altijd met de minimale inleg en als ik echt tevreden ben, dan stort ik bij. Maar 250.000 euro zou ik niet zo snel in een EA stoppen. Altijd je geld goed spreiden!"[140]

  - PB:
    "All,
    Ben ook aan het inventariseren waar in te leggen.
    Forex bot klinkt goed maar ..
    Pyramid investment scheme ?
    Too good to be true Zo makkelijk rendementen pakken
    Ooit ook wat spaarcenten op een "hoge rente bank IJsland gezet".

[139] Op de zaak betrekking hebbende stukken 031.
[140] Op de zaak betrekking hebbende stukken 062.2.

Viel gelukkig onder garantie regering DNB.
Wel leermoment ..”

VdB:
“Ik zou zeggen: volg gewoon de resultaten! Ook de slechte worden met je gedeeld. Maar 1 ding is zeker: je loopt bij Forex altijd risico. Hoge winsten betekenen altijd hoge risico’s.
En zoals ik al heb benoemd, loop je bij Grinta wel een risico omdat de broker ongereguleerd is. Je kunt dus niet terugvallen op een depositogarantiestelsel als ze vertrekken met de noorderzon of wanneer er mismanagement plaatsvindt.”[141]

- Op Instagram zijn onder het account ‘Botgirls’ onder meer de volgende posts geplaatst[142]:

  - *“En houd de disclaimer in de gaten he?*
    Ik deel mijn resultaten (ook de slechte) om jou een transparant beeld te geven van hoe Forex werkt. Maar dat dit een risicoproduct is, mag duidelijk zijn.. Beleggen brengt risico’s met zich mee. In het verleden resultaten bieden… etc. en ik ben geen financieel adviseur.”

  - *“Sinds augustus 2019 zit ik inmiddels bij Grinta (nu dus precies 2 jaar) en sinds eind 2015 loopt deze bot. Wel blijf ik zeggen dat we ook hier te maken met een ongereguleerde broker. Onthoud dat dit een risico is en beleg dus nooit met geld dat je niet kunt missen.”*

  - *“RISICO WAARSCHUWING FOREX*
    Wat ik hierbij wel nog even extra wil benadrukken is dat ik minstens een half jaar zou moeten testen in bull, bear en sideways markten met veel volatiliteit en weinig volatiliteit voor ik een duidelijke conclusie heb over deze bots..
    Forex-bots zijn en blijven gevaarlijke producten waarbij wordt gehandeld in CFD’s (contracten zonder enige onderliggende waarde. Er zijn dus genoeg redenen hier niet aan te beginnen.”

- Via Instagram-chat vonden de volgende gesprekken plaats tussen potentiële beleggers (steeds: **PB**) en mevrouw Van den Brink (**VdB**)[143]:

  - VdB: *“Tot nu toe is Grinta wel betrouwbaar gebleken, maar ze zijn ongereguleerd dus je moet wel het risico durven nemen”*
    VdB: *“In het verleden behaalde resultaten bieden geen garantie voor de toekomst.. and so on”*

[141] Op de zaak betrekking hebbende stukken 062.2.
[142] Op de zaak betrekking hebbende stukken 062.2.
[143] Op de zaak betrekking hebbende stukken 062.1.

PB: *"Hmm kan je wel elk moment geld uitcashen? En is het zo omdat het ongereguleerd dat zij het kans hebben om met jouw geld vandoor kunnen gaan?"*
VdB: *"Het eerste jaar staat je geld "vast" Maar na het eerste haar kan je idd je geld er makkelijk weer afhalen."*
VdB: *"Ongereguleerd betekent dat je niet beschermd bent tegen wanbeleid. Geen depositogarantiestelsel, dus als er iets misgaat of ze gaan er vandoor met je geld,, dan ben je niet gedekt"*

- PB: *"Dank voor je bericht! Ik heb de pagina op je website goed gelezen. Ik ga eerst met mijn financieel adviseur overleggen, woensdag. Dank voor het aanbod om te bellen. Het gaat er vast van komen, alleen de timing is nog een beetje een vraagteken voor me"*
  PB: *"(…)"*
  VdB: *"Kijk het rustig aan idd en bespreek het idd vooral. Grinta is en blijft grijs gebied, omdat er getrade wordt "tegen de banken". Het is dus belangrijk dat je wel weet waar je aan begint en of deze belegging wel bij je past."*

- Een gedupeerde belegger heeft aan de AFM verklaard:

  "Mevrouw Van den Brink was in dit contact positief over Grinta Invest, maar gaf daarbij ook aan dat instappen bij Grinta Invest een eigen keuze is en dat je het niet moest doen als je het niet vertrouwde."[144]

- Een gedupeerde belegger heeft aan de AFM een post op Facebook overgelegd, waarin mevrouw Van den Brink aangeeft:

  "Als Grinta niet goed voelt dan moet je er oprecht ook niet aan beginnen. Ik zit er zelf in omdat ik vertrouwen heb in de club, maar als dit niet klopt dan heb ik dit ook ingecalculeerd. Dit is een (mega) risicopotje, want ongereguleerde broker - maar ik investeer met een bedrag welke ik kan missen. Dit raad ik überhaupt iedereen aan! Doe het niet als het niet goed voelt en consider it "gone". Bij investeren met hoge rendementen behoren ook hoge risico's. Het kan geweldig uitpakken, maar als ze met de noorderzon vertrekken heb je niks. Weet dit ook!"[145]

Over deze waarschuwingen heeft een belegger het volgende verklaard:

[144] Op de zaak betrekking hebbende stukken 078.
[145] Op de zaak betrekking hebbende stukken 040.4.

"De affiliate, Janneke vd Brink, via wie wij bij Grinta terecht zijn gekomen, heeft ons van aanvang af gewezen op het feit dat Grinta niet geregistreerd was en de investering dus risico vol was. Naar wij begrijpen uit commentaar in onlangs opgerichte WhatsApp groepen van gedupeerden (214 resp 145 deelnemers) hebben niet alle affilates dat ook gedaan hetwelk op dit moment leidt tot oplopende discussies."[146]

8 Zienswijze mevrouw Van den Brink medeplegen

In paragraaf 8.1 geeft de AFM zakelijk en beknopt weer wat mevrouw Van den Brink in de Zienswijze naar voren heeft gebracht, met uitzondering van hetgeen reeds in hoofdstuk 5 hierboven is weergegeven met betrekking tot de dienstverlening door Grinta. In paragraaf 8.2 wordt aangegeven waar in dit besluit de reactie van de AFM op de Zienswijze is opgenomen en worden enkele (resterende) aspecten daarvan al behandeld.

8.1 Weergave Zienswijze

In de Zienswijze heeft mevrouw Van den Brink het volgende naar voren gebracht:

Affiliate marketing
Bij *affiliate marketing* gaat het in zijn algemeenheid om een linkje op een website of op social media, waarmee klanten worden doorgestuurd naar de verkoper van het product in kwestie. Daarbij wordt in sommige gevallen een vergoeding aan de *affiliate* toegekend. Het gaat hierbij om een passieve vorm van marketing, er is geen sprake van actieve promotie. Binnen de financiële sector is dat ook het geval. Daarin is *affiliate marketing* relatief nieuw. De *guidance* hierover van de AFM spreekt daarbij niet nadrukkelijk over medeplegen.[147]

Medeplegen - juridisch kader
Uit wetsgeschiedenis,[148] strafrechtelijke jurisprudentie[149] en bestuursrechtelijke jurisprudentie[150] blijkt dat er niet snel sprake van is medeplegen en dat in het bestuursrecht aansluiting worden gezocht bij het strafrecht. Er moet sprake zijn van nauwe en bewuste samenwerking tussen pleger en medepleger en die samenwerking moet als gelijkwaardig zijn aan te merken zijn (hetgeen niet blijkt uit het enkele

[146] Op de zaak betrekking hebbende stukken 040.
[147] De Zienswijze verwijst hierbij naar https://www.afm.nl/nl-nl/sector/actueel/2021/december/verkenning-*finfluencers*.
[148] De Zienswijze verwijst naar *Kamerstukken II* 2003-04, 29 702, nr. 3, onder meer p. 80.
[149] De Zienswijze verwijst naar HR 2 december 2014, ECLI:NL:HR:2014:3474; HR 24 maart 2015, ECLI:NL:HR:2015:716; HR 7 juli 2015, ECLI:NL:HR:2015:1794; en, HR 27 maart 2018, ECLI:NL:HR:2018:446.
[150] De Zienswijze verwijst naar CBb 13 januari 2015, ECLI:NL:CBB:2015:5 en RvS 15 februari 2023, ECLI:NL:RVS:2023:579.

bestaan van een gelijkwaardige contractuele relatie). De samenwerking moet voorts zijn gericht op de delictsgedraging van het grondfeit. Daarnaast moet er sprake zijn van een bijdrage van voldoende gewicht. De AFM lijkt in plaats hiervan het kader van medeplichtigheid toe te passen.

Medeplegen – toepassing kader
Van medeplegen is in dit geval geen sprake; er was geen bewuste en nauwe samenwerking. De motivering van de AFM ziet erop dat mevrouw Van den Brink 'tussenpersoon' was voor Grinta, doordat zij de volgende activiteiten zou hebben verricht:

i. Promoten van Grinta
Mevrouw Van den Brink heeft Grinta niet gepromoot (wat de AFM daaronder ook verstaat). Zij heeft enkel haar ervaring met verschillende Forex-robots gedeeld op haar website. Daarbij heeft zij over geen van die robots promotioneel gesproken en evenmin heeft zij specifiek het gebruik van Grinta aangemoedigd. Ook was er geen sprake van een winstoogmerk.

ii. Actief benaderen van Nederlandse (potentieel) geïnteresseerden
Van het actief benaderen van Nederlandse (potentieel) geïnteresseerden met een aanbod om gebruik te maken van de diensten van Grinta was geen sprake. Het onderzoeksrapport bevat ook geen bewijs daartoe. Het delen van een *affiliate link* naar Grinta kwam enkel voort uit het delen van eigen ervaringen met Grinta. Een wens om zichzelf als promotor van Grinta te positioneren had mevrouw Van den Brink niet, hetgeen volgt uit spraakopnames in het dossier.[151] Sporadisch contact met (potentiële) Nederlandse geïnteresseerden kwam slechts voort uit vragen die zij hadden en de omstandigheid dat mevrouw Van den Brink het niet erg vond die vragen te beantwoorden.

iii. Aanbrengen van geïnteresseerden
Van het aanbrengen van geïnteresseerden door mevrouw Van den Brink was geen sprake. Het betrof enkel een passieve rol bestaande uit het plaatsen van een *affiliate link* op haar website. De ontvangen commissies betroffen in die zin niet meer dan een passieve inkomstenstroom.

iv. Beantwoorden van vragen van (potentieel) geïnteresseerden
De voorbeelden hieromtrent in het Onderzoeksrapport zijn volledig uit hun verband getrokken. Mevrouw Van den Brink heeft slecht sporadisch contact gehad met (potentieel) geïnteresseerden op specifieke verzoeken daartoe (bijvoorbeeld wegens gebrekkige Engelse taalvaardigheid van de geïnteresseerde). Daarbij heeft mevrouw Van den Brink enkel publiek beschikbare informatie

[151] De Zienswijze verwijst naar Onderzoeksrapport, p. 52.

verstrekt met het oogmerk behulpzaam en vriendelijk te zijn. Bovendien heeft mevrouw Van den Brink in voorkomend geval de geïnteresseerde afgeraden om bij twijfel gebruik te maken van de diensten van Grinta.

v. *Doorsturen van informatie en documenten aan (potentieel) geïnteresseerden*
Dit gebeurde slechts bij hoge uitzondering en de informatie die mevrouw Van den Brink heeft verstrekt was steeds gerelateerd aan haar eigen ervaringen met Grinta. Bovendien was de verstrekte informatie ook publiek beschikbaar op de website van Grinta. Van een materiële bijdrage was geen sprake, anders dan het behulpzaam wijzen op benodigde informatie en documenten.

vi. *Kunnen monitoren van de door haar aangebrachte geïnteresseerden via een app en rechten tot het openen van accounts voor klanten*
Hier wordt ten onrechte gewicht aan toegekend. De app 'PLUGIT' betrof slechts de technische uitvoering van de *affiliate* administratie van Grinta en de app bood mevrouw Van den Brink geen enkele controle. Hier kan dan ook geen relevantie aan worden toegekend in het kader van medeplegen. Daarnaast beschikte mevrouw Van den Brink niet over 'eigen' klanten waarvoor zij een *account* kon openen. Zij heeft ook nooit *accounts* voor klanten of geïnteresseerden geopend.

vii. *Hebben van 'nauw contact' met (de contactpersoon van) Grinta.*
Aan de omstandigheid dat onder een e-mail is benoemd dat mevrouw Van den Brink in nauw contact stond met Grinta kan niet de conclusie worden verbonden dat zij een overtreding van Grinta zou hebben medegepleegd. Die omstandigheid wordt daarmee volledig uit zijn verband getrokken: de bewuste e-mail is immers verzonden met de goede bedoeling om met vereende krachten gedupeerden bij te staan na het verdwijnen van Grinta.

Toepassing van strafrechtelijke gezichtspunten[152] leidt ertoe dat er geen sprake was een bewuste en nauwe samenwerking. Gelet op de hierboven in i. tot en met vii. besproken activiteiten, was de intensiteit van de samenwerking laag en had mevrouw Van den Brink slechts een passieve rol. Die rol was ook inwisselbaar en van weinig belang: geïnteresseerden konden zich ook aanmelden via een andere *affiliate* of via Grinta zelf. Daarnaast heeft mevrouw Van den Brink zich direct gedistantieerd

[152] Deze gezichtspunten betreffen volgens de Zienswijze onder meer: i) de intensiteit van de samenwerking, ii) de onderlinge taakverdeling, iii) de rol in de voorbereiding, de uitvoering of de afhandeling van het delict, iv) het belang van de rol van de verdachte, v) diens aanwezigheid op belangrijke momenten en vi) het zich al dan niet terugtrekken op een daartoe geëigend tijdstip. Dit onder verwijzing naar HR 2 december 2014, ECLI:NL:HR:2014:3474.

van Grinta *"na het haar bereiken van het nieuws dat Grinta illegaal op de Nederlands markt actief zou zijn"*.[153]

Naast dat er geen sprake was van een bewuste en nauwe samenwerking tussen mevrouw Van den Brink en Grinta, was er tussen beiden geen sprake van gelijkwaardigheid. De rol van Grinta was veruit overheersend. Uit de in het dossier opgenomen meldingen en aangiften blijkt dat zes mensen op de *affiliate link* van mevrouw Van den Brink hebben geklikt. Daarmee is geen sprake van een bijdrage van voldoende gewicht om van medeplegen te kunnen spreken. Bovendien zag de samenwerking met Grinta niet op de delictsgedraging, aangezien mevrouw Van den Brink niet wist dat Grinta een vergunning nodig zou hebben volgens de AFM. Mevrouw Van den Brink heeft *"op geen enkel moment enige weet gehad van illegale activiteiten van Grinta of dat Grinta van plan was om er met het geld van anderen vandoor te gaan"*.[154] Er is geen sprake van medeplegen.

Boete niet opportuun, onevenredig en willekeurig
In een gesprek met de AFM op 10 september 2021 is door de AFM aan mevrouw Van den Brink niet aangegeven dat Grinta niet over een vergunning beschikte en dat Grinta illegaal beleggingsdiensten zou verlenen. De andersluidende opmerking in het Onderzoeksrapport is onjuist en volgt niet uit het betreffende gespreksverslag.[155] Bovendien is in dat gesprek desgevraagd aangegeven dat mevrouw Van den Brink *niet* verplicht was om informatie over Grinta van de website van Financieel Vrije Vrouw af te halen. Ook in e-mailcorrespondentie met de AFM volgend op het gesprek, is door de AFM niet opgemerkt dat Grinta illegaal zou handelen.[156] Uit die correspondentie blijkt voorts dat mevrouw Van den Brink volledig wilde voldoen aan de verwachtingen van de AFM en daarop is de AFM niet teruggekomen, bijvoorbeeld door kenbaar te maken dat mevrouw Van den Brink een overtreding zou medeplegen. De AFM was dus zelf nog zoekende naar haar standpunt ten opzichte van *finfluencers*, zoals ook blijkt uit de *guidance* hieromtrent van de AFM, waarin niet over medeplegen wordt gesproken.

Nu de AFM mevrouw Van den Brink niet heeft meegegeven dat Grinta illegaal was (ondanks verscheidene kansen daartoe), de AFM zelf nog zoekende was naar hoe zij moest omgaan met *affiliate marketing* en *finfluencers*, mevrouw Van den Brink steeds aan de verwachtingen van de AFM heeft willen voldoen en voor haar niet duidelijk kon zijn dat haar gedragingen volgens de AFM medeplegen zouden opleveren, is boeteoplegging niet opportuun, onevenredig en in strijd met het rechtszekerheidsbeginsel. Daarnaast heeft mevrouw Van den Brink, nadat Grinta onbereikbaar bleek,

[153] Zienswijze, p. 21.
[154] Zienswijze, p. 21.
[155] Zie Onderzoeksrapport, p. 7 en op de zaak betrekking hebbende stukken 01.
[156] Zie op de zaak betrekking hebbende stukken 02 tot en met 05.

allerlei inspanningen verricht om gedupeerden te helpen hun geld terug te krijgen. Daarbij heeft mevrouw Van den Brink gepoogd met de AFM samen te werken, waarop de AFM niet heeft gereageerd. Het standpunt van de AFM dat dit niets afdoet aan de verwijtbaarheid is hardvochtig en onbegrijpelijk. Mevrouw Van den Brink kan zich, gelet op het voorgaande, niet verenigen met de conclusies in het Onderzoeksrapport over de ernst en verwijtbaarheid. Bovendien zou boeteoplegging aan mevrouw Van den Brink in strijd zijn met het verbod willekeur, aangezien de AFM niet achter andere *affiliates* van Grinta 'aangaat'.[157]

Van belang is dat mevrouw Van den Brink om onbegrijpelijke redenen door de AFM niet is uitgenodigd voor een *finfluencer*-bijeenkomst. Dit zou zijn vanwege de betrokkenheid van mevrouw Van den Brink bij Grinta, maar vier andere *affiliates* van Grinta zijn wel uitgenodigd. Voorts is van belang dat de AFM op 24 november 2022 met mevrouw Van den Brink een gesprek zou hebben met het doel *"gezamenlijk te onderzoeken welke acties ondernomen konden worden om in de toekomst een herhaling van zaken te voorkomen."*[158] Tot grote verbazing van mevrouw Van den Brink werd in dat gesprek echter de cautie verleend en wilde de AFM vragen stellen over eerder door mevrouw Van den Brink verstrekte informatie naar aanleiding van informatieverzoeken van de AFM. Mevrouw Van den Brink heeft beantwoording van die vragen geweigerd en heeft later alsnog gereageerd op een daartoe strekkend aanvullend informatieverzoek van de AFM, waarin volgens de AFM slechts met één vraag om wilsafhankelijk materiaal werd verzocht.

Boetehoogte
De AFM heeft in het Voornemen niet bezien of toepassing van het oude boetetoemetingsbeleid van maart 2015 gunstiger is dan het huidige beleid, het Boetetoemetingsbeleid AFM 2021 dat per 1 juli 2021 in werking is getreden.

Het in het Onderzoeksrapport becijferde verkregen voordeel, dat met de beweerdelijke overtreding zou zijn behaald, is veel te hoog voorgesteld. De rendementen van mevrouw Van den Brink als klant van Grinta staan immers niet in direct verband met haar inkomsten als *affiliate* van Grinta en moeten daarvan worden onderscheiden. In ieder geval moet daarom een bedrag van € 4.000 worden afgetrokken van het vermeende verkregen voordeel. Daarnaast moeten de kosten van € 2.395,80 worden afgetrokken die mevrouw Van den Brink heeft gemaakt voor het inschakelen van een onderzoeksbureau dat ten behoeve van gedupeerden onderzoek heeft gedaan naar Grinta. Ook de door mevrouw Van den Brink in 2021 afgedragen belastingen van […] over winst uit haar onderneming

[157] Zie Zienswijze, p. 36.
[158] Zienswijze, p. 32.

dienen te worden afgetrokken van het voordeel.[159] Die belasting zag grotendeels op van Grinta ontvangen commissies.

Het eigen vermogen van mevrouw Van den Brink is minder dan € 500.000. Op grond van het oude en het huidige boetetoemetingsbeleid mag de boete daarom niet meer bedragen van 5% van het basisbedrag van € 2,5 miljoen, zijnde € 125.000. Mevrouw Van den Brink heeft daartoe het Draagkrachtformulier ingevuld.

Publicatie
Op het Voornemen tot publicatie gaat mevrouw Van den Brink niet in, onder voorbehoud van alle rechten.

8.2 Reactie Zienswijze

De meeste aspecten van de Zienswijze zullen hierna in hoofdstuk 9 'Beoordeling medeplegen' en in hoofdstuk 10 'Opportuniteit boeteoplegging' worden besproken. De daar niet besproken aspecten komen in deze paragraaf aan de orde, met uitzondering van bepaalde punten ten aanzien van de boetehoogte die in paragraaf 11.2 aan bod komen.

In de Zienswijze wordt gesteld dat eventuele boeteoplegging in strijd zou zijn met het verbod op willekeur nu de AFM niet achter andere *agents* van Grinta 'is aangegaan'. De AFM merkt hierover op dat dit feitelijk onjuist is. Gelet op haar geheimhoudingsplicht kan de AFM hierover niet verder uitweiden.

Verder wordt in de Zienswijze kort gezegd een *finfluencer*-bijeenkomst benoemd en de gang van zaken omtrent een gesprek tussen mevrouw Van den Brink en de AFM op 24 november 2022. Zonder een nadere toelichting, die ontbreekt, is de AFM niet duidelijk wat de relevantie hiervan zou zijn en welke gevolgen daaraan volgens mevrouw Van den Brink zouden moeten worden verbonden. De AFM gaat hierop daarom verder niet in.

9 Beoordeling medeplegen

De AFM is van oordeel dat mevrouw Van den Brink in de periode van 29 oktober 2019 tot en met 28 oktober 2021 de in hoofdstuk 6 hierboven beschreven overtreding door Grinta van artikel 2:96, eerste lid, Wft heeft medegepleegd. De AFM licht dat hieronder toe.

[159] De Zienswijze verwijst hierbij naar CBb 21 juni 2017, ECLI:NL:CBB:2017:206, r.o. 6.4.

9.1 Kader medeplegen

Artikel 5:1, tweede lid, van de Algemene wet bestuursrecht (**Awb**) bepaalt dat onder overtreder ook de degene moet worden verstaan die de overtreding medepleegt. De Hoge Raad heeft in zijn overzichtsarrest van 2 december 2014 uiteengezet in welke gevallen sprake is van medeplegen. De kern bestaat eruit dat sprake moet zijn geweest van een voldoende nauwe en bewuste samenwerking met een ander of anderen. Het accent ligt daarbij op de samenwerking en minder op de vraag wie welke feitelijke handelingen heeft verricht.[160] Of een samenwerking in een concreet geval voldoende nauw en bewust is vormgegeven, hangt af van de omstandigheden van het geval en laat zich niet vangen in algemene regels. Wel heeft de Hoge Raad daartoe aandachtspunten geformuleerd. Aangezien mevrouw Van den Brink zelf geen bestanddelen van de delictsgedraging (het vermogensbeheer zonder vergunning) heeft verricht, beperkt de AFM zich hier tot de dienaangaande aandachtspunten van de Hoge Raad en de scheidslijn met medeplichtigheid (onderstreping toegevoegd):

> *"3.2.1. De kwalificatie medeplegen is slechts dan gerechtvaardigd als de bewezenverklaarde - intellectuele en/of materiële - bijdrage aan het delict van de verdachte van voldoende gewicht is. (…) Dat de kwalificatie medeplegen gerechtvaardigd moet zijn, is mede van belang omdat het in dit verband vaak gaat om de vraag: medeplegen dan wel medeplichtigheid aan een strafbaar feit. Medeplichtigheid is alleen strafbaar in geval van misdrijf. (…) Waar het verwijt bij medeplegen zich concentreert op het gewicht van de intellectuele en/of materiële bijdrage aan het delict van de verdachte, is het kernverwijt bij medeplichtigheid "het bevorderen en/of vergemakkelijken van een door een ander begaan misdrijf" (vgl. HR 22 maart 2011, ECLI:NL:HR:2011:BO2629, NJ 2011/341). (…)*
>
> *3.2.2. Een en ander brengt mee dat indien het tenlastegelegde medeplegen in de kern niet bestaat uit een gezamenlijke uitvoering, maar uit gedragingen die met medeplichtigheid in verband plegen te worden gebracht (zoals het verstrekken van inlichtingen, op de uitkijk staan, helpen bij de vlucht), op de rechter de taak rust om in het geval dat hij toch tot een bewezenverklaring van het medeplegen komt, in de bewijsvoering (…) dat medeplegen nauwkeurig te motiveren. Bij de vorming van zijn oordeel dat sprake is van de voor medeplegen vereiste nauwe en bewuste samenwerking, kan de rechter rekening houden met onder meer de intensiteit van de samenwerking, de onderlinge taakverdeling, de rol in de voorbereiding, de uitvoering of de afhandeling van het delict en het belang van de rol van de verdachte, diens aanwezigheid op belangrijke momenten en het zich niet terugtrekken op een daartoe geëigend tijdstip. Daarbij verdient overigens opmerking dat aan het zich niet distantiëren op zichzelf geen grote betekenis toekomt. Het gaat er immers om dat de verdachte een wezenlijke bijdrage moet hebben geleverd aan het delict. (…)*

[160] HR 2 december 2014, ECLI:NL:HR:2014:3474, r.o. 3.1.

3.2.3. De bijdrage van de medepleger zal in de regel worden geleverd tijdens het begaan van het strafbare feit in de vorm van een gezamenlijke uitvoering van het feit. Maar de bijdrage kan ook zijn geleverd in de vorm van verscheidene gedragingen voor en/of tijdens en/of na het strafbare feit. Ook is niet uitgesloten dat de bijdrage in hoofdzaak vóór het strafbare feit is geleverd. (Vgl. bijvoorbeeld HR 3 juli 2012, ECLI:NL:HR:2012:BW9972, NJ 2012/452). Zeker in dergelijke, in zekere zin afwijkende of bijzondere, situaties dient in de bewijsvoering aandacht te worden besteed aan de vraag of wel zo bewust en nauw is samengewerkt bij het strafbare feit dat van medeplegen kan worden gesproken, in het bijzonder dat en waarom de bijdrage van de verdachte van voldoende gewicht is geweest. Dat geldt in nog sterkere mate indien het hoofdzakelijk gaat om gedragingen die na het strafbare feit zijn verricht. (Vgl. HR 9 april 2013 ECLI:NL:HR:2013:BZ6505, NJ 2013/229). Een geringe rol of het ontbreken van enige rol in de uitvoering van het delict zal in dergelijke uitzonderlijke gevallen wel moeten worden gecompenseerd, bijvoorbeeld door een grote(re) rol in de voorbereiding."[161]

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (**RvS**) en het College van Beroep voor het bedrijfsleven (**CBb**) hebben zich aangesloten bij deze aandachtspunten.[162] Voor medeplegen is van belang dat bewust en nauw is samengewerkt op dusdanige wijze dat de daaruit voortvloeiende bijdrage van de medepleger aan het delict van voldoende gewicht is geweest.[163] Die bijdrage kan bestaan uit een gezamenlijke uitvoering van de verschillende gedragingen die de bestanddelen van de delictsomschrijving vervullen, maar die bijdrage kan ook ergens anders uit bestaan, zowel voor, tijdens of na de delictsgedraging. Het ontbreken van een rol bij de delictsgedraging moet wel worden gecompenseerd door een grotere rol bij bijvoorbeeld de voorbereiding. Steeds moet er sprake zijn van een wezenlijke bijdrage aan het delict. Daarbij hoeft die bijdrage naar feitelijke zin geen grote inspanningen te vergen, als de bijdrage maar wel wezenlijk is. Zo is bij illegale verhuur het verstrekken van een sleutel en het zijn van contactpersoon (als onderdeel van de taakverdeling) voldoende om van medeplegen te spreken, ondanks dat daar geen vergoeding tegenover stond.[164] Bij medeplegen is niet vereist dat de medepleger op de hoogte is van de illegaliteit van de delictsgedraging.

[161] HR 2 december 2024, ECLI:NL:HR:2014:3474 en in gelijke zin HR 4 februari 2020, ECLI:NL:HR:2020:187 en HR 9 januari 2024, ECLI:NL:HR:2024:3.
[162] Zie bijvoorbeeld RvS 29 augustus 2018. ECLI:NL:RVS:2018:2845 en in gelijke zin RvS 16 februari 2022, ECLI:NL:RVS:2022:509. Zie verder bijvoorbeeld CBb 20 juli 2017, ECLI:NL:CBB:2017:315 en in gelijke zin CBb 31 augustus 2021, ECLI:NL:CBB:2021:854.
[163] Zie CBb 20 juli 2017, ECLI:NL:CBB:2017:315, r.o. 5.2.
[164] Zie RvS 22 november 2017, ECLI:NL:RVS:2017:3205, r.o. 6.4 en RvS 29 augustus 2018, ECLI:NL:RVS:2018:2845, r.o. 5.2.

Zoals in de Zienswijze terecht is opgemerkt, moet aansluiting worden gezocht bij het strafrecht (zie ook de hierboven aangehaalde uitspraken van de RvS en het CBb). In het strafrechtelijke kader speelt het criterium van een nauwe en bewuste samenwerking een grote rol. Dat daarbij sprake moet zijn van gelijkwaardigheid tussen de verschillende (mede)plegers (bovendien als additionele eis ten opzichte van de eis van een nauwe en bewuste samenwerking), kan de AFM echter niet volgen. Anders dan de in de Zienswijze wordt aangevoerd, heeft het CBb zo'n eis niet gesteld. De uitspraak waarnaar in de Zienswijze wordt verwezen, betreft geen uitspraak van het CBb zelf, maar een conclusie van de betrokken advocaat-generaal (**AG**) in twee bij het CBb aangebrachte zaken. De AG overweegt:

> *"Volgens mij komt het voor een strafbaar medeplegen niet aan op een gelijkwaardigheid van partijen in hun contractuele relatie, maar op een (zekere) gelijkwaardigheid van hun rol bij het plegen van het delict. In de woorden van de Hoge Raad: "De kwalificatie medeplegen is slechts dan gerechtvaardigd als de bewezenverklaarde - intellectuele en/of materiële - bijdrage aan het delict van de verdachte van voldoende gewicht is." In dat verband heeft de Hoge Raad ook van "een voldoende significante of wezenlijke bijdrage" gesproken."*

Hieruit volgt niet dat er sprake moet zijn van een absolute gelijkwaardigheid. Hieruit volgt enkel dat de AG van mening is dat uit een bijdrage van voldoende gewicht een zekere gelijkwaardigheid is af te leiden. Het CBb heeft die mening niet tot de zijne gemaakt in de uitspraak die volgde op de conclusie. Bovendien heeft de Hoge Raad overwogen dat de eis van een bijdrage van voldoende gewicht geen gelijkwaardigheidseis inhoudt.[165] De in de Zienswijze gestelde eis van gelijkwaardigheid moet dus worden verworpen en alle feitelijke stellingen die erop zijn gericht het ontbreken van die gelijkwaardigheid aan te tonen, moeten als irrelevant ter zijde worden geschoven. Het gaat om een bewuste en nauwe samenwerking, waaruit een bijdrage van voldoende gewicht moet volgen.

In de Zienswijze wordt verder een algemene beschouwing gegeven over het verschijnsel *affiliate marketing*. De AFM neemt dat voor kennisgeving aan. De vraag of de gedragingen van mevrouw Van den Brink al dan niet moeten worden geschaard onder *affiliate marketing* is immers irrelevant. Relevant is enkel of de gedragingen van mevrouw Van den Brink maken dat er sprake is van medeplegen.

9.2 Medeplegen door mevrouw Van den Brink

Grinta heeft artikel 2:96, eerste lid, Wft overtreden. Mevrouw Van den Brink heeft daarbij geen delictsgedraging verricht. Mevrouw Van den Brink heeft wel nauw en bewust samengewerkt met Grinta, resulterend in een wezenlijke bijdrage aan de voorbereiding op de delictsgedraging door Grinta. Daarbij was

[165] Zie HR 12 juni 2018, ECLI:NL:HR:2018:893, r.o. 2.4: *"Voor zover het middel berust op de opvatting dat voor de bewezenverklaring van medeplegen is vereist dat het gewicht van de bijdrage van de verdachte in de hiervoor onder 2.3 weergegeven zin gelijkwaardig is aan dat van zijn mededader(s), vindt het geen steun in het recht."*.

mevrouw Van den Brink op de hoogte van die delictsgedraging. Mevrouw Van den Brink heeft daarom de overtreding door Grinta medegepleegd. De AFM licht dit hieronder toe.

9.2.1 Wezenlijke bijdrage

Om te komen tot de gedragingen waaruit vermogensbeheer zonder vergunning daartoe bestaat, is essentieel dat de betrokken vermogensbeheerder personen aantrekt van wie hij het vermogen kan beheren. De voorbereiding op het delict 'vermogensbeheer zonder vergunning' bestaat er in die zin onder meer uit het er daartoe te leiden dat beleggers zich aanmelden en vermogen overmaken, zodat het vermogen daadwerkelijk kan worden beheerd. Dit is in de kern waar de bijdrage van mevrouw Van den Brink op zag: zorgen dat er vermogen bij Grinta kwam om dat te kunnen beheren. Gelet op het essentiële belang hiervan om feitelijk überhaupt tot de delictsgedraging te kunnen komen, betreft het een wezenlijke bijdrage of een bijdrage van voldoende gewicht om van medeplegen te kunnen spreken die verder gaat dan enkel faciliterend voor Grinta.[166] Tussen Grinta en mevrouw Van den Brink bestond een nauwe en bewuste samenwerking die was gericht op die bijdrage. Daarbij bestond tussen Grinta en mevrouw Van den Brink een taak- of rolverdeling, waarbij Grinta de delictsgedraging vervulde (zie hoofdstuk 6 hierboven) en mevrouw Van den Brink jegens Grinta de verplichting was aangegaan zich maximaal in te spannen om beleggers te werven voor Grinta (zie paragraaf 7.2.1 hierboven). Aan die verplichting gaf zij uitvoering door, in samenwerking met Grinta:

i. met regelmaat informatie met een wervend karakter op de website van Financieel Vrije Vrouw en Instagram te plaatsen en in ieder geval één mailing over Grinta te versturen aan (potentiële) beleggers;
ii. in individuele gevallen (potentiële) beleggers van informatie te voorzien over Grinta en vragen te beantwoorden en hen *de facto* te bewegen tot het openen van een account bij Grinta en het overmaken van gelden aan Grinta.
iii. op te treden als aanspreekpunt voor Grinta; en,
iv. te fungeren als distributie- of aanmeldkanaal voor Grinta.

Het voorgaande maakt in onderlinge samenhang bezien dat mevrouw Van den Brink een wezenlijke bijdrage had in de voorbereiding op de vervulling van de delictsgedraging. De punten i. tot en met iv. worden hieronder toegelicht.

9.2.1.1 i. Regelmatige informatieverstrekking met wervend karakter en mailing

In paragraaf 7.2.2 hierboven is uitgebreid weergegeven welke informatie mevrouw Van den Brink op niet-individuele basis heeft verstrekt. Die informatie kenmerkt zich steeds door een positieve, en daarmee

[166] De verwijzing in de Zienswijze naar HR 7 juli 2015, ECLI:NL:HR:2015:716 met betrekking tot een enkel faciliterende rol, is in dit kader irrelevant. In die uitspraak ging het immers om het *opzettelijk* telen van hennepplanten, terwijl opzet geen bestanddeel vormt van artikel 2:96, eerste lid, Wft.

wervende, toon. Veelvuldig wordt Grinta op de website van Financieel Vrije Vrouw en op Instagram door mevrouw Van den Brink neergezet als een betrouwbare partij, door te spreken over:

- een ‘steady winst’;
- een niet bestaand of een minimaal marktrisico;
- minimale kosten;
- dat Grinta ‘doet wat het beloofd’;
- Grinta als ‘de favoriet’, ‘de grote winnaar’ en ‘een droom’;
- een trackrecord op FXbook;
- een risicoloze winst;
- succes door ‘handel met voorkennis’;
- een vlekkeloze en snelle uitbetaling; en,
- dat Grinta ‘geen verlies draait, enkel winst’.

Naast het benadrukken van deze positieve kenmerken, heeft mevrouw Van den Brink ook nadelen die aan Grinta kleven opgenomen in de bedoelde informatieverstrekking. Die nadelen bestaan in de kern eruit dat de contactpersoon vanuit Grinta nogal bot uit de hoek kan komen, de inleg minimaal € 10.000 is en een jaar vaststaat, en dat Grinta ‘ongereguleerd’ is. Die nadelen worden echter met regelmaat afgezwakt door de pregnante voorstelling van de voordelen. Dat Grinta ongereguleerd is, wordt bijvoorbeeld afgezwakt door de opmerking dat de ´houvast is dat Grinta in 2008 is opgericht en sindsdien een zichtbaar trackrecord heeft opgebouwd en netjes doet wat ze belooft´ of ‘omdat de Forex-handel door Grinta niet gereguleerd kon worden, omdat de banken er niet blij mee zouden zijn’. Ten aanzien van de minimale inleg van € 10.000 wordt opgemerkt dat dit juist de kans biedt voor ‘mooie dagwinsten’ en dat Michael nogal bot uit de hoek komt, wordt afgedaan met ‘alles went met een goed rendement, zo is het ook natuurlijk…’.[167]

Voorts heeft mevrouw Van den Brink op de website van Financieel Vrije Vrouw links geplaatst naar informatie over Grinta of naar Grinta zelf om een *managed account* te kunnen openen. Die links kennen een wervend karakter door de formulering, opmaak, gebruik van hoofdletters en het gebruik van uitroeptekens (***“Alle info over Grinta? KLIK HIER! >>”*** en ***“Ja! Ik maak nu een GRATIS account aan >>”,*** zie paragraaf 7.2.2.1 hierboven).[168]

Uit deze gang van zaken volgt onmiskenbaar dat mevrouw Van den Brink Grinta in een positief daglicht heeft gesteld, waarvan een wervende werking uitgaat en dat zij in die zin, in de woorden het Onderzoeksrapport, Grinta heeft gepromoot. De opmerkingen in de Zienswijze dat mevrouw Van den Brink nooit promotioneel over Grinta heeft gesproken en zij specifiek het gebruik van Grinta niet heeft aangemoedigd, kan de AFM daarom niet volgen. Een voorbeeld van promotie is ook de mailing die mevrouw Van den Brink heeft verzonden na de *masterclass* ‘Bescherming van je vermogen’ (zie paragraaf 7.2.2.3 hierboven), waarmee mevrouw Van den Brink specifiek met betrekking tot Grinta aangeeft dat geïnteresseerden onder meer via haar ‘onder betere voorwaarden’ kunnen instappen. Dat daarmee geen sprake zou zijn van het aanmoedigen van (potentiële) beleggers of van het actief benaderen van (potentiële) beleggers, zoals de Zienswijze lijkt te

[167] Zie in het bijzonder paragrafen 7.2.2.1 en 7.2.2.2 hierboven.
[168] Zie Onderzoeksrapport, p. 23.

stellen, moet worden verworpen. De opmerking dat mevrouw Van den Brink niet daadwerkelijk het oogmerk had Grinta te promoten of zich als promotor te positioneren, moet evenzeer worden verworpen. Haar feitelijke gedragingen spreken dat immers tegen, zoals uit het voorgaande blijkt.

De hier besproken wervende informatieverstrekking heeft ook effect gehad in de zin dat die informatieverstrekking daadwerkelijk (potentiële) beleggers heeft bereikt en voor hen relevante informatie is geweest bij het nemen van de beslissing om bij Grinta een *managed account* te openen en daarop een inleg te storten. In paragraaf 7.2.2.4 zijn verklaringen van beleggers opgenomen waaruit dit blijkt. Daarbij valt op dat beleggers twijfels hebben bij Grinta (‘Forex is wat schimmig’, ‘broker is ongereguleerd’ en ‘is mijn geld wel veilig?’) en dat die twijfels worden weggenomen door de positieve informatieverstrekking en toelichtingen door mevrouw Van den Brink.

Hiermee staat vast dat mevrouw Van den Brink niet alleen Grinta heeft gepromoot, maar dat die promotie ook daadwerkelijk tot geworven beleggers heeft geleid.

9.2.1.2 ii. Individuele contact met (potentiële) beleggers

Naast de in voorgaande paragraaf besproken informatieverstrekking op niet-individuele basis, heeft mevrouw Van den Brink op individuele basis informatie over Grinta verstrekt. In paragraaf 7.2.3 is uitgebreid weergegeven welke individuele contacten mevrouw Van den Brink met (potentiële) beleggers heeft gehad en welke gedragingen zij daarbij heeft verricht. Daarbij bevond de diepgang van het contact zich op een schaal van enerzijds een verwijzen naar de website van Financieel Vrije Vrouw met algemene informatie over Grinta tot het anderzijds voeren van lange telefoongesprekken, waarin twijfels over regels, risico’s en oplichting werden weggenomen, waarna de (potentiële) belegger een *managed account* opende of direct gelden overmaakte naar Grinta. Ook bij dat openen van een *account* en het overmaken van gelden, vervulde mevrouw Van den Brink een voor de (potentiële) beleggers faciliterende rol. De AFM verwijst specifiek naar punten i. tot en met xvi. in paragraaf 7.2.3. Deze contacten hebben objectief bezien enkel tot doel gehad (potentiële) beleggers te enthousiasmeren om gebruik te maken van de diensten van Grinta, gelet op de verplichting die mevrouw Van den Brink jegens Grinta was aangegaan om zich maximaal in te spannen beleggers voor Grinta te werven, en om het daartoe te leiden dat daadwerkelijk gelden werden overgemaakt naar Grinta en bij dit alles een faciliterende rol voor de (potentiële) beleggers te vervullen. Deze doelen zijn ook zichtbaar in de verschillende contacten: als gezegd worden twijfels om gebruik te maken van de dienstverlening van Grinta veelvuldig bij (potentiële) beleggers weggenomen. Ook worden veelvuldig de voordelen van Grinta benoemd, zoals ‘je hoeft er niets voor te doen, alleen nog geld over te maken', ‘geen enkel marktrisico’ en ‘winsten worden daadwerkelijk uitgekeerd’.

Bij de in paragraaf 7.2.3 beschreven contacten valt op dat mevrouw Van den Brink op een – tot verbazing leidende – snelle wijze een belegger helpt bij het aanmeldingsproces bij Grinta. Dit is opvallend, omdat die

belegger mevrouw Van den Brink tot op dat moment niet kende, maar wel door haar ongevraagd werd benaderd binnen tien minuten nadat die belegger zonder succes trachtte bepaalde documentatie te verifiëren bij Grinta. Ook in die zin benaderde mevrouw Van den Brink actief beleggers (zie paragraaf 9.2.1 hierboven). In dat licht is tevens opvallend dat mevrouw Van den Brink (steeds ongevraagd) 'alvast' een cliëntovereenkomst doorstuurt naar een belegger, naar een andere belegger bankgegevens van Grinta doorstuurt (hetgeen die belegger 'wat bijzonder' vindt) en aan weer een andere belegger vraagt wanneer de gelden zullen worden overgemaakt aan Grinta. Het geeft een oogmerk van mevrouw Van den Brink weer dat is gericht op het overmaken van gelden aan Grinta, opdat de delictsgedraging kan worden voltooid (nog los van de hieronder te bespreken commissies voor mevrouw Van den Brink die daarmee gepaard gingen en daartoe als motivatie dienden). Daarnaast blijkt hieruit dat Grinta en mevrouw Van den Brink ook over individuele beleggers nauw (in ieder geval snel) contact met elkaar hebben gehad, al dan niet via de applicatie 'PLUGIT'. Met die applicatie konden *agents* beleggers monitoren. Dat die applicatie volgens de Zienswijze alleen ter administratie van Grinta zou dienen, geen controle gaf aan *agents* en daaraan daarom geen relevantie kan worden toegekend, kan de AFM in dit verband niet zonder meer volgen. De website van PLUGIT geeft immers ook CRM-oplossingen aan[169] en Michael brengt de applicatie naar voren als juist voor *agents* bedoeld (zie paragraaf 7.1.1 hierboven). Verder staat vast dat mevrouw Van den Brink binnen een kort tijdsbestek op de hoogte werd gesteld van de genoemde mislukte verificatie en dus op enigerlei wijze informatie over beleggers verstrekt kreeg van Grinta, in dit geval met het oogmerk de verificatie alsnog te doen slagen, zodat gelden konden worden overgemaakt aan Grinta.

In het licht van het voorgaande en de in paragraaf 7.2.3 uitgebreid weergegeven contacten die mevrouw Van den Brink met individuele (potentiële) beleggers heeft gehad, kan de stelling in de Zienswijze niet worden gevolgd dat die contacten slechts sporadisch op specifieke verzoeken daartoe zouden hebben plaatsgevonden of dat het verstrekken van informatie en documentatie slechts bij hoge uitzondering plaatsvond en dat mevrouw Van den Brink verder een louter passieve rol had. De feiten spreken dit duidelijk tegen: de contacten zijn er veelvuldig geweest, waren omvangrijk en in sommige gevallen zelfs ongevraagd. Dat mevrouw Van den Brink de vragen van (potentiële) beleggers beantwoordde met het oogmerk behulpzaam en vriendelijk te zijn en omdat 'ze dat niet erg vond om te doen', doet verder niet ter zake. Ook dat door de mevrouw Van den Brink verstrekte informatie en documentatie publiekelijk beschikbaar zou zijn is niet relevant. Behulpzaamheid en vriendelijkheid dragen immers bij aan de succesvolle uitoefening van haar rol: het promoten van Grinta en zich maximaal inspannen om beleggers voor Grinta te werven. Ook de uitleg die zij gaf over al dan niet publiekelijk beschikbare informatie was daaraan dienstig. Bovendien ging de door mevrouw Van den Brink verstrekte informatie veel verder dan het enkel verstrekken van publieke informatie: ze nam ook twijfels weg bij (potentiële) beleggers. De zeer hoge commissies die zij van Grinta

[169] Zie https://plugitapps.com/solution/forex-crm/.

ontving waren voorts een onmiskenbare motivatie daartoe (zie paragraaf 9.2.5 hieronder). Die commissies afdoen als niet meer dan een passieve inkomstenbron mist in dat licht feitelijke grondslag.

Met het voorgaande staat vast dat mevrouw Van den Brink ook op inidividuele basis Grinta heeft gepromoot en dat dit daadwerkelijk heeft geleid tot beleggers die gelden hebben overgemaakt aan Grinta en dat mevrouw Van den Brink in die zin die beleggers *de facto* daartoe heeft bewogen.

9.2.1.3 iii. Aanspreekpunt voor Grinta

Naast dat mevrouw Van den Brink Grinta heeft gepromoot door middel van niet-individuele en individuele informatieverstrekking, fungeerde mevrouw Van den Brink als aanspreekpunt voor Grinta. Weliswaar niet formeel, maar wel feitelijk en in het perspectief van beleggers. Dit blijkt helder uit in de paragraaf 7.1.2 weergegeven e-mails van Michael en de in paragraaf 7.2.1 hierboven weergegeven verklaringen van beleggers. Ook blijkt dit uit de in paragraaf 7.2.3 beschreven gedragingen van mevrouw Van den Brink, in het bijzonder de punten vi, vii, en ix. Daarbij is van belang dat mevrouw Van den Brink als aanspreekpunt voor Grinta antwoord gaf op vragen over ‘de regels van Grinta’, ‘hoe het werkt’ en over het proces tot het openen en activeren van een *managed account*, en zij zichzelf als tussenpersoon positioneerde door bijvoorbeeld goedkeuring bij Michael te verkrijgen om als *agent* op te treden via wie een belegger bij Grinta een *managed account* kon openen. Dat mevrouw Van den Brink dit als aanspreekpunt voor Grinta deed, blijkt helder uit het feit dat Michael op dusdanige wijze aanstuurde op het gebruik van *agents* dat het zonder *agents* openen van *managed accounts* praktisch niet mogelijk was (zie paragraaf 7.1.2 hierboven). Michael liet immers beleggers weten dat hij geen tijd had voor het beantwoorden van vragen die de *agent* al beantwoord zou moeten hebben, dat zij eerst mevrouw Van den Brink moesten bellen alvorens ‘te starten met Grinta’ en dat, als het met hem stroef liep, de belegger verdere communicatie via mevrouw Van den Brink moest laten verlopen, omdat Michael niet zeker was die belegger wel te willen aannemen. Daarnaast gaf mevrouw Van den Brink zelf aan een belegger aan vooral met haar te bellen en geen contact te zoeken met Michael. In deze zin was er sprake van een heldere rolverdeling tussen Grinta en mevrouw Van den Brink: Grinta voerde het beheer uit en mevrouw Van den Brink was aanspreekpunt.

9.2.1.4 iv. Distributie – of aanmeldkanaal voor Grinta

Mevrouw Van den Brink fungeerde ook als distributie- of aanmeldkanaal voor Grinta. De hiervoor beschreven promotie, het beantwoorden van vragen, het wegnemen van twijfels en het optreden als aanspreekpunt, leidden ertoe dat beleggers via de *referral link* van mevrouw Van den Brink een *managed account* openden op de website van Grinta en gelden naar Grinta overmaakten. Daarbij is van belang dat niet alleen Michael en mevrouw Van den Brink er bij individuele beleggers op aanstuurden om gebruik te maken van een *agent*, maar ook dat de voorwaarden waaronder beleggers bij Grinta ‘konden instappen’ via een *agent* beter waren. Dit onder meer door *credit promotions* op de inleg (zie paragraaf 4.5 hierboven) en een lagere *performance fee* (zie paragraaf 4.6 hierboven). Het was hierdoor onaantrekkelijk en praktisch niet mogelijk zonder *agent*

een *managed account* te openen bij Grinta. De in paragraaf 7.1.2 aangehaalde verklaringen van beleggers laten helder zien dat het uitgangspunt was dat beleggers zich aanmeldden via de *referral link* van een *agent*.

In paragraaf 7.2.3 is beschreven dat mevrouw Van den Brink een faciliterende rol vervulde voor beleggers door hen te helpen bij het proces tot het openen en activeren van een *managed account*. Ook hierbij geldt dat er sprake is van een heldere rolverdeling tussen Grinta en mevrouw Van den Brink: Michael schakelde mevrouw Van den Brink in, opdat beleggers niet (weer) zouden falen bij het doorlopen van genoemd proces (zie paragraaf 7.1.2 hierboven). Grinta voerde het beheer uit en mevrouw Van den Brink hielp mee bij het succesvol distribueren van de diensten van Grinta en het aanmelden daarvoor door beleggers. Naar ruwe schatting van mevrouw Van den Brink hebben daarbij 50 personen via haar *referral link* een *managed account* geopend bij Grinta (zie paragraaf 7.2.4 hierboven). Anders dan de in de Zienswijze wordt gesteld, is daarmee wel degelijk sprake van het aanbrengen van beleggers bij Grinta. Het aanbrengen van beleggers bij Grinta behelst immers niets meer dan het naar Grinta leiden van beleggers, hetgeen nu juist de functie is van de *referral link*.

9.2.2 Bewuste en nauwe samenwerking

De in voorgaande paragraaf beschreven wezenlijke bijdrage kwam voort uit een bewuste en nauwe samenwerking tussen Grinta en mevrouw Van den Brink. Die samenwerking blijkt uit de verschillende, in die paragraaf reeds beschreven of aangehaalde, feitelijke gedragingen en de rolverdeling tussen Grinta en mevrouw Van den Brink. Daarnaast blijkt die samenwerking uit de afspraken die tussen Grinta en mevrouw Van den Brink zijn gemaakt en de vergoedingenstructuur voor *agents*. Die afspraken zijn vervat in de in paragraaf 7.1.1 beschreven *Introducing Broker Agreement* en blijken nader uit de e-mail van Michael van 29 december 2020. Daaruit blijkt in de kern dat enerzijds mevrouw Van den Brink verplicht is zich maximaal in te spannen om beleggers te werven, daarbij minimaal vijf beleggers per twaalf maanden moet aanbrengen en het recht heeft Grinta te promoten en anderzijds dat Grinta verplicht is aan mevrouw Van den Brink de noodzakelijke ondersteuning te bieden om haar verplichting te kunnen vervullen jegens Grinta en dat Grinta verplicht is om commissies aan mevrouw Van den Brink te voldoen. Die commissies zijn daarbij dusdanig vormgegeven dat die onmiskenbaar als motivatie dienen om beleggers te bewegen zoveel mogelijk geld over te maken naar Grinta. Het gaat immers steeds om commissies in de vorm van een percentage van de (initiële) inleg of van de transactieresultaten op een *managed account*. Hoe hoger de inleg, hoe hoger de transactieresultaten en hoger de commissies op beide. De inkomsten uit deze commissies had mevrouw Van den Brink zichzelf ook tot doel gesteld: zij was immers uit op een ‘win-win situatie’ door het verkrijgen van een *referral link* (zie paragraaf 7.2.1 hierboven).

Hierbij merkt de AFM op dat uit verschillende feiten en omstandigheden blijkt dat mevrouw Van den Brink in nauw contact stond met Grinta. In paragraaf 9.2.1.2 is reeds beschreven dat mevrouw Van den Brink ongevraagd een belegger heeft benaderd van wie de verificatie van documenten niet was gelukt. Daarvan

heeft zij niet kunnen weten zonder in contact te staan met Michael of gebruik te maken van de applicatie 'PLUGIT', welk gebruik zij lijkt te ontkennen in de Zienswijze. Verder heeft mevrouw Van den Brink via Instagram aan een (potentiële) belegger verklaard in direct contact te staan met Grinta.[170] Daarnaast is namens mevrouw Van den Brink een e-mail verzonden waarin is verklaard dat zij in nauw contact met Grinta stond, voordat Grinta onbereikbaar bleek (zie paragraaf 7.2.1 hierboven).

9.2.3 Kennis van de delictsgedraging

Mevrouw Van den Brink had een wezenlijke bijdrage bij de voorbereiding van de delictsgedraging (vermogensbeheer zonder vergunning in Nederland) door Grinta. Die bijdrage kwam voort uit de hierboven beschreven nauwe en bewuste samenwerking met Grinta en daarbij was mevrouw Van den Brink op de hoogte van de delictsgedraging. In dat kader is van belang dat zij wist dat Grinta voor rekening van Nederlandse beleggers en zonder tussenkomst van die beleggers, transacties uitvoerde in van valuta afgeleide producten, terwijl Grinta daarvoor niet over een vergunning van de AFM beschikte. Dit blijkt helder uit de verschillende hierboven in paragrafen 7.2.2 en 7.2.3 beschreven feiten en omstandigheden. Zo had mevrouw Van den Brink haar website van Financieel Vrije Vrouw in het Nederlands opgesteld, net als haar Instagram-accounts en had Grinta een YouTube-video gemaakt die audiovisueel in het Nederlands was opgesteld, welke mevrouw Van den Brink op haar website had geplaatst. Grinta maakte ook bewust gebruik van Nederlandse *agents*, zodat beleggers beter geïnformeerd konden worden (zie paragraaf 4.4 hierboven). Daarnaast wist mevrouw Van den Brink dat Grinta werkte met een Forex-robot die automatisch transacties uitvoerde, derhalve zonder tussenkomst van beleggers. Verder wist mevrouw Van den Brink dat het niet om handel in valuta zelf ging, aangezien zij zelf ook een *managed account* had, daarop nooit vreemde valuta geleverd heeft gekregen en zij zelf via haar Instagram-account heeft aangegeven dat het om beleggingen in CFD's ging, zonder enige onderliggende waarde:

> *"Forex-bots zijn en blijven gevaarlijke producten waarbij wordt gehandeld in CFD's (contracten) zonder enige onderliggende waarde."*[171]

Tot slot wist mevrouw Van den Brink dat Grinta niet over een vergunning van de AFM beschikte. Zij erkent dit ook in de Zienswijze.[172] Daarmee is mevrouw Van den Brink op de hoogte van alle gedragingen die de bestanddelen van delictsomschrijving vormen. Daarbij is irrelevant of mevrouw Van den Brink wist dat Grinta over een vergunning van de AFM had moeten beschikken, in de zin dat zij wist of Grinta in strijd met artikel 2:96, eerste lid, Wft opereerde. Artikel 2:96, eerste lid, Wft kent immers geen bestanddeel dat ziet op opzet

[170] Zie op de zaak betrekking hebbende stukken 062.1.
[171] Op de zaak betrekking hebbende stukken 062.1.
[172] Zie Zienswijze, p. 22: *"Zij heeft altijd gecommuniceerd dat het een ongereguleerde partij betrof (…)"*.

op wederrechtelijkheid.[173] De stellingen hieromtrent in de Zienswijze doen derhalve niet ter zake. Mevrouw Van den Brink was op de hoogte van de delictsgedraging.

9.2.4 Conclusie: mevrouw Van den Brink is medepleger

Gelet op voorgaande paragrafen 9.2.1, 9.2.2 en 9.2.3 heeft mevrouw Van den Brink in de periode van 29 oktober 2019 tot en met 28 oktober 2021 nauw en bewust samengewerkt met Grinta om te komen tot de delictsgedraging die overtreding van artikel 2:96, eerste lid, Wft oplevert. Haar bijdrage daarbij is van wezenlijk belang en van voldoende gewicht om van medeplegen te spreken. Haar bijdrage was essentieel om te komen tot de delictsgedraging, waarbij zij in samenwerking met Grinta de rol vervulde tot het werven van beleggers en hen *de facto* te bewegen tot het overmaken van gelden, terwijl Grinta het vermogensbeheer uitvoerde. Die samenwerking was vastgelegd en mevrouw Van den Brink ontving voor haar rol een vergoeding. Voorts was mevrouw Van den Brink op de hoogte van de delictsgedraging door Grinta. De AFM is daarom van oordeel dat mevrouw Van den Brink de overtreding door Grinta van artikel 2:96, eerste lid, Wft heeft medegepleegd.

Hierbij is van belang te benadrukken dat het geheel van gedragingen van mevrouw Van den Brink, zoals dat blijkt uit het hetgeen hierboven in hoofdstukken 4 en 7 is opgenomen en zoals dat blijkt uit het dossier van op de zaak betrekking hebbende stukken, de feitelijke grondslag vormt voor het oordeel van de AFM dat mevrouw Van den Brink medepleger is. Anders dan de Zienswijze suggereert, is dat oordeel derhalve niet gestoeld op de enkele omstandigheid dat uit een e-mail met goede bedoelingen blijkt dat mevrouw Van den Brink in nauw contact met Grinta stond, de enkele omstandigheid dat mevrouw Van den Brink op haar website blogs plaatste over onder meer Grinta, de enkele omstandigheid dat mevrouw Van den Brink een *referral link* op haar website had geplaatst of de enkele omstandigheid dat zij commissies van Grinta ontving.[174] Het gaat om het geheel van gedragingen en daaruit blijkt genoegzaam dat mevrouw Van den Brink medepleger is. De Zienswijze geeft in dit verband nog aan dat de rol van mevrouw Van den Brink inwisselbaar was, aangezien beleggers zich ook via een andere *agent* konden aanmelden of via Grinta zelf. De rol van mevrouw Van den Brink zou daarom van onvoldoende belang zijn om te spreken van medeplegen. De Zienswijze miskent hiermee dat het aanmelden via een *referral link* niet de enige gedraging is die onderdeel uitmaakt van de bijdrage van voldoende gewicht van mevrouw Van den Brink aan de overtreding door Grinta. Daarnaast miskent de Zienswijze hiermee dat als er andere personen zijn, waaronder Michael zelf, die een vergelijkbare rol hebben vervuld als die van mevrouw Van den Brink, dat vanzelfsprekend niet maakt dat mevrouw Van den Brink die rol niet zou hebben vervuld of dat daarvan een disculperende werking zou uitgaan. Voorts miskent de Zienswijze hiermee dat aanmelding via Grinta zelf, zonder gebruikmaking van een *agent*, praktisch niet mogelijk was (zie paragraaf 9.2.1.4 hierboven).

---

[173] Enige rechtsregel waaruit desondanks een vereiste van boos opzet zou blijken, ontbreekt.
[174] De verwijzing in de Zienswijze naar HR 27 maart 2018, ECLI:NL:HR:2018:446 is in die zin irrelevant: de gedragingen van mevrouw Van den Brink omvatten immers veel meer dan het enkel hebben van een belang.

Aan het medeplegen door mevrouw Van den Brink doet de omstandigheid geen afbreuk dat zij (potentiële) beleggers heeft gewezen op de risico's met betrekking tot Grinta en bepaalde (potentiële) beleggers ook heeft afgeraden van de diensten van Grinta gebruik te maken. Deze omstandigheid maakt immers niet dat mevrouw Van den Brink de hiervoor beschreven gedragingen niet zou hebben verricht en doet haar wezenlijke bijdrage aan de overtreding door Grinta niet teniet.

9.3 Verkregen voordeel

In het Onderzoeksrapport heeft de AFM het met het medeplegen verkregen financieel voordeel vastgesteld op € 181.451,55.[175] Dit bedrag betreft de door mevrouw Van den Brink van Grinta ontvangen betalingen van € 214.579 verminderd met € 20.000 aan betalingen aan Grinta en verminderd met € 13.127,45 aan betalingen aan beleggers (gedeeltelijke 'terugbetaling' van commissies). Het in mindering gebrachte bedrag van € 20.000 betreft vermogen van mevrouw Van den Brink dat zij op haar eigen *managed account* bij Grinta heeft gestort. Over dat vermogen heeft mevrouw Van den Brink rendement behaald, waarvan zij € 4.000 daadwerkelijk heeft ontvangen van Grinta. In het Onderzoeksrapport is dat rendement volgens de Zienswijze ten onrechte niet van de totale ontvangsten van Grinta afgetrokken, wat wel had moeten gebeuren, omdat het rendement niet in direct verband staat met de inkomsten van mevrouw Van den Brink als *agent* van Grinta.

Anders dan het Onderzoeksrapport, is de AFM van oordeel dat de inkomsten en uitgaven van mevrouw Van den Brink met betrekking tot haar *managed account* niet in direct verband staan met de inkomsten en uitgaven van mevrouw Van den Brink als *agent*. De onttrekking van € 4.000 van het *managed account* van mevrouw Van den Brink trekt de AFM daarom af van het totaal van ontvangsten van Grinta en de stortingen op het *managed account* van in totaal € 20.001 trekt zij daar niet vanaf. Onder verwijzing naar paragraaf 7.2.5 hierboven, is er met inachtneming van betalingen aan beleggers sprake van een financieel voordeel van € 197.451,55. Dat voordeel is behaald ten opzichte van ongeveer 50 beleggers, hetgeen neerkomt op een gemiddelde commissie van ruim € 3.900 per belegger. Dit bedrag bestaat sowieso uit een commissie van 10% op de initiële inleg. Dat is een zeer hoge provisie. Indien Grinta zich aan de wet had gehouden, zou immers een provisieverbod van toepassing zijn geweest en had Grinta helemaal geen provisie mogen uitkeren.[176] Door een gedupeerde belegger worden de commissies ook als 'sluw' gepercipieerd.[177] Dit soort hoge provisies zijn voor de AFM dan ook een alarmbel.[178]

---

[175] Zie Onderzoeksrapport, p. 53.
[176] Volg artikel 168a van het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft.
[177] Zie op de zaak betrekking hebbende stukken 042.3: "*Grinta-Invest werkte met partners en agenten die mensen moesten aanbrengen en een bedrag van EUR 1000,00 dan zouden krijgen. Dat was een aanbrengpremie. Wanneer ze mensen werfden die grotere bedragen inlegden zouden deze agenten een percentage van de winst van deze mensen ontvangen. Grinta-Invest werkte dus op sluwe wijze met mensen.*"
[178] Zie op de zaak betrekking hebbende stukken 072.1.

Volgens de Zienswijze dient ook een bedrag van € 2.395,80 in mindering te worden gebracht op het verkregen financieel voordeel. Dat bedrag zou het door mevrouw Van den Brink gedragen deel betreffen van de kosten voor een onderzoeksbureau dat door een aantal *agents* is ingeschakeld om Grinta te onderzoeken, nadat zij onbereikbaar bleek. Het inschakelen van een onderzoeksbureau met het doel om uiteindelijk gedupeerde beleggers te helpen, raakt aan het vergoed krijgen van schade die is geleden door de verwezenlijking van risico's die doorlopende gedragsregels voor vergunninghouders beogen te mitigeren. Nu Grinta de vergunningplicht heeft overtreden (waardoor genoemde risicomitigerende gedragsregels niet op Grinta van toepassing waren[179]), mevrouw Van den Brink die overtreding heeft medegepleegd en de verwezenlijking van bedoelde risico's meewegen bij de opportuniteit van boeteoplegging aan haar (zie hoofdstuk 10 hieronder), acht de AFM de gemaakte kosten in beginsel in direct verband te staan met de overtreding. De daadwerkelijke betaling van het bedrag van € 2.395,80 heeft mevrouw Van den Brink echter niet aangetoond. Enkel omdat de AFM er ambtshalve mee bekend is dat er meerdere *agents* zijn die een dergelijk bedrag voor het bedoelde onderzoek hebben voldaan, zal de AFM desondanks het bedrag in mindering brengen op het verkregen voordeel. Dat voordeel is daarmee bepaald op € 195.055,75.

Afgedragen belastingen brengt de AFM niet in mindering op het verkregen financieel voordeel. De AFM sluit op dit punt aan bij het strafrecht, waarbij bij de hoogte van voordeelsontneming geen rekening wordt gehouden met belastingheffing.[180] Van belang is daarbij dat het hier gaat om het verkregen voordeel in de zin van het oude en huidige boetetoemetingsbeleid en niet om het verkregen voordeel in de zin van artikel 1:83 Wft. Ten aanzien van dat artikel gaat het om een toets aan een wettelijk begrip, waaruit een bevoegdheid volgt om driemaal dat voordeel als boetehoogte te hanteren. Inzake het AFM-beleid gaat het om het vaststellen van de ondergrens van de boetehoogte, gelet op stappen 5 en 6 van het oude respectievelijk het huidige boetetoemetingsbeleid. De verwijzing in de Zienswijze naar de uitspraak van het CBb van 21 juni 2017 doet in zoverre niet ter zake,[181] de AFM past artikel 1:83 Wft in onderhavig geval immers niet toe.

10 Opportuniteit boeteoplegging

Grinta heeft artikel 2:96, eerste lid, Wft overtreden. Dat betreft de vergunningplicht voor beleggingsondernemingen en vormt de hoeksteen van het financieel toezicht daarop. De gedragsregels waarop de AFM toezicht houdt, zijn enkel van toepassing voor zover over een vergunning wordt beschikt.[182] Die regels zien onder meer op de integriteit en betrouwbaarheid van (mede)beleidsbepalers en bieden

[179] Volg artikel 4:1 Wft.
[180] Zie HR 21 januari 2021, ECLI:NL:HR:2021:1 als bestendiging van 17 februari 1998, ECLI:HR:1998:ZD0947.
[181] De Zienswijze verwijst naar CBb 21 juni 2017, ECLI:NL:CBB:2017:206.
[182] Volg artikel 4:1 Wft.

belangrijke waarborgen aan beleggers, waaronder de bescherming van hun vermogen[183] en het provisieverbod.[184] Door de vergunningplicht te overtreden, heeft Grinta zich derhalve onttrokken aan het toezicht van de AFM. De risico's die dat toezicht beoogt te mitigeren, hebben zich daarbij juist verwezenlijkt: beleggers zijn hun geld kwijt en er zijn zeer hoge provisies betaald die nooit zouden zijn betaald als Grinta en mevrouw Van den Brink zich aan de wet hadden gehouden. Het gaat derhalve om een ernstige overtreding van Grinta. Daarbij heeft mevrouw Van den Brink een essentiële rol in de voorbereiding vervuld door beleggers *de facto* te bewegen gelden naar Grinta over te maken, zodat die vervolgens door Grinta konden worden beheerd. Mevrouw Van den Brink heeft gedurende twee jaar op die manier de overtreding door Grinta medegepleegd, waardoor circa 50 beleggers zijn ingestapt, waaraan zij bijna € 200.000 heeft verdiend. Het voorgaande in samenhang bezien maakt ook het medeplegen door mevrouw Van den Brink ernstig.

De AFM acht het medeplegen door mevrouw Van den Brink ook verwijtbaar. Mevrouw Van den Brink wist dat Grinta een partij was met een onduidelijke, ondoorzichtige herkomst,[185] gevestigd ver buiten de Europese Unie, actief op een markt van waarin (naar eigen zeggen) 98% van de mensen verliest maakt, die zeer hoge commissies aan *agents* betaalde, met een persoon aan het roer waarvan de communicatieve vaardigheden tekortschoten en het belang van de klant geen moment in beeld kwam. Het devies was immers dat klanten vooral blij moesten zijn in Grinta te mogen investeren. Bij voorkeur moesten klanten ook zo snel mogelijk na het openen van een account geld overmaken en vragen moesten maar aan *agents* worden gericht. De hiergenoemde feiten en omstandigheden in samenhang bezien hadden mevrouw Van den Brink tot inkeer moeten brengen. In plaats daarvan ging mevrouw Van den Brink door met het aanbrengen van beleggers, terwijl zij bovendien wist dat de AFM 'het beleggingsproduct van Grinta onwenselijk vond'.[186] Mevrouw Van den Brink heeft niet geschroomd nauw en bewust met Grinta samen te werken en een wezenlijke bijdrage te leveren in de voorbereiding op de delictsgedraging: het daadwerkelijk werven van beleggers die gelden overmaakten aan Grinta. Daarbij heeft mevrouw Van den Brink zich verrijkt met de ontvangen provisies om een 'win-win situatie' te creëren. Het medeplegen is derhalve verwijtbaar.

Dat mevrouw Van den Brink (potentiële) beleggers heeft gewezen op de risico's met betrekking tot Grinta en bepaalde geïnteresseerde beleggers ook heeft afgeraden van de diensten van Grinta gebruik te maken, doet in het licht van het voorgaande niet af aan de opportuniteit van boeteoplegging.

Het medeplegen door mevrouw Van den Brink betreft kortom een ernstige en verwijtbare overtreding. Boeteoplegging is opportuun.

---

[183] Volg artikelen 4:9, 4:10 en 4:87 Wft.
[184] Volg artikel 168a van het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft.
[185] Zie hoofdstuk 1.
[186] Hetgeen al sinds mei 2020 op de website van Financieel Vrije Vrouw stond, zie op de zaak betrekking hebbende stukken 031.

De AFM neemt zonder meer aan dat mevrouw Van den Brink niet het oogmerk heeft gehad op het verduisteren van gelden van beleggers door Grinta. Dit maakt het voorgaande niet anders. Mevrouw Van den Brink heeft immers bewust het risico daarop genomen: zij gaf zelf op haar website en op Instagram aan dat Grinta ongereguleerd was en dat beleggers bij 'mismanagement' of 'het met de noorderzon vertrekken' niet konden terugvallen op een depositogarantiestelsel (zie paragrafen 7.2.3 en 7.2.6 hierboven). In dit verband doet evenmin afbreuk aan de opportuniteit dat mevrouw Van den Brink, nadat Grinta onbereikbaar bleek, zich van die onderneming heeft gedistantieerd. Dat Grinta er met het geld is vandoor is gegaan, wordt mevrouw Van den Brink immers niet verweten. Wel wordt haar verweten Grinta door het medeplegen in staat te stellen überhaupt in strijd met de wet over dat geld te beschikken, met alle risico's van dien.

In de Zienswijze brengt mevrouw Van den Brink kort gezegd nog naar voren dat de AFM in een gesprek met haar op 10 september 2021 desgevraagd zou hebben aangegeven dat mevrouw Van den Brink de informatie over Grinta op haar website niet zou hoeven te verwijderen. In dat gesprek en in daaropvolgende communicatie heeft de AFM niet aangegeven dat mevrouw Van den Brink zou medeplegen. Ook in *guidance* van de AFM over *finfluencers* wordt niet over medeplegen gesproken. Voor de AFM zou derhalve niet duidelijk zijn hoe zij met *finfluencers* wilde omgaan en daarom zou het voor mevrouw Van den Brink niet duidelijk kunnen zijn dat zij zou medeplegen. Boeteoplegging zou daarom niet opportuun, onevenredig en in strijd met het rechtszekerheidsbeginsel zijn.

De AFM kan dit niet volgen. De stellingname in de Zienswijze veronderstelt diepgaande kennis bij de AFM over de gedragingen van Grinta en mevrouw Van den Brink, die de AFM op het moment van het gesprek simpelweg niet had. De AFM heeft een verkenning gedaan naar het verschijnsel 'finfluencing' en heeft in dat kader slechts een verkennend gesprek met mevrouw Van den Brink gevoerd. In dat gesprek kon de AFM de illegaliteit van Grinta of het medeplegen van mevrouw Van den Brink nog niet duiden bij gebrek aan kennis over de feiten die in de hoofdstukken 4 en 7 hierboven zijn geschetst. Zij heeft dat daarom ook niet gedaan. Voorts betwist de AFM dat zij zou hebben aangegeven dat mevrouw Van den Brink informatie over Grinta op haar website zou kunnen laten staan. Daar was de aard van het gesprek niet naar en ook hier geldt dat de AFM in het algemeen, en betrokken medewerkers in het bijzonder, niet over alle feitelijke kennis beschikten om daarover op dat moment überhaupt een oordeel te vellen. Die kennis is pas later gekomen en bovendien pas na de vele meldingen die de AFM heeft ontvangen, *nadat* Grinta onbereikbaar bleek. De AFM-*guidance* waarnaar mevrouw Van den Brink verwijst, doet in die zin verder niet ter zake: die dateert immers van eind december 2021 en toen was het medeplegen reeds gestaakt. Dat de AFM niet eerder aan mevrouw Van den Brink heeft medegedeeld zou zij zou medeplegen, houdt derhalve enkel verband met de omstandigheid dat de AFM daarnaar nog onderzoek moest doen. Bovendien draagt mevrouw Van den Brink een eigen verantwoordelijkheid om zich aan de wet te houden, ook als de AFM niet onmiddellijk uitsluitsel zou geven.[187]

[187] Zie CBb 15 juli 2013, ECLI:NL:CBB:2013:67.

Verwijtbaarheid is gegeven met daderschap, behoudens tegenbewijs dat mevrouw Van den Brink dan zou moeten hebben aangedragen.[188] Daarbij zou de in de eerste alinea van deze paragraaf beschreven kennis bij mevrouw Van den Brink moeten worden ontkracht en dat is niet gebeurd.

Aan de opportuniteit doet voorts geen afbreuk dat mevrouw Van den Brink zich heeft ingespannen om gedupeerde beleggers te helpen. Het medeplegen was toen immers al gestaakt en die inspanningen hebben geen vruchten afgeworpen. Hierbij merkt de AFM op dat zij uiteraard niet is ingegaan op een verzoek van mevrouw Van den Brink tot samenwerking in dit kader. Nog los van de omstandigheid dat het op individuele basis assisteren van gedupeerde beleggers bij de terugvordering van hun gelden niet tot de verantwoordelijkheid van de AFM behoort, ontving de AFM in de betreffende periode dusdanige signalen over de rol van mevrouw Van den Brink bij Grinta, dat mevrouw Van den Brink in de ogen van de AFM zeker niet zonder meer kon worden vertrouwd. Zo heeft een gedupeerde belegger verklaard:

> *"Mijn opvatting is dus dat wij allemaal misleid zijn door de accounts van hun omdat zij daarmee op hun site pronken. Ik vind dan ook dit dat valt onder reclame maken voor Grinta invest aangezien zij ervoor betaald worden door middel van fictief commissies toevoegen aan hun account(misleiding van het bedrijf zelf). Daarnaast staat dit niet vermeld op de site van zowel financieelvrijevrouw.nl als e-forex.nl. Terwijl dit in mijn ogen onder reclame valt. Hierdoor zijn er ook zoveel mensen gedupeerd. Mijn 2e bezwaar is dat ze enorme commissies hebben gekregen en dat zij zelf hier vraagtekens hadden moeten hebben dat dit niet klopt. 3,5 ton in 2020 is een heel groot bedrag wat ik denk dat dat komt van de mensen zelf. Ik vind het echt zorgelijk dat dit zomaar kan zonder een goede vermelding van reclame op de site ook al staat er een juridische regel op dat zij niet verantwoordelijk zijn voor de schade etc."*[189]

Hierbij hecht de AFM eraan op te merken dat de houding van mevrouw Van den Brink in het gesprek van 10 september 2021 de AFM niet zo dienstbaar voorkomt als mevrouw Van den Brink met de Zienswijze lijkt te suggereren. Het staat buiten kijf dat mevrouw Van den Brink op de hoogte was van de omstandigheid dat Grinta niet over een vergunning van de AFM beschikte en het moet haar duidelijk zijn geweest dat de AFM minst genomen bedenkingen had bij de activiteiten van Grinta. Desondanks heeft zij haar activiteiten als *agent* nadien nog voortgezet, zoals genoegzaam blijkt uit de nadien nog ontvangen commissies. Daarnaast heeft mevrouw Van den Brink in dat gesprek een beeld geschetst van een totaal aan verdiensten van duizenden euro's, terwijl zij op dat moment al ruim € 150.000 van Grinta had ontvangen.

---

[188] Zie CBb 19 december 2023, ECLI:NL:CBB:2023:720.
[189] Op de zaak betrekking hebbende stukken 035.

Tot slot merkt de AFM op dat de door mevrouw Van den Brink genoemde compensatie van beleggers het voorgaande niet anders maakt. Mevrouw Van den Brink heeft slechts zeer gedeeltelijk provisie 'terugbetaald' aan een aantal beleggers, in totaal nog geen 7% van de door haar ontvangen bedragen, wat daarom nauwelijks als compensatie kan worden beschouwd. De AFM volstaat daarom met het in mindering brengen van het terugbetaalde bedrag op de van Grinta ontvangen provisies, bij de berekening van het behaalde voordeel (wat in dit geval als ondergrens van de boetehoogte geldt, zie paragraaf 11.2 hieronder).

11 Besluit

11.1 Besluit tot boeteoplegging

Op grond van het voorgaande heeft de AFM besloten aan mevrouw Van den Brink een bestuurlijke boete op te leggen wegens het medeplegen van overtreding van artikel 2:96, eerste lid, Wft door Grinta, in de periode van 29 oktober 2019 tot 29 oktober 2021.[190, 191]

11.2 Hoogte van de boete

De AFM stelt de hoogte van de boete vast op € 195.000. De AFM licht de hoogte van dit bedrag hieronder toe.

11.2.1 Boetetoemetingbeleid AFM 2021 van toepassing

De overtreding is aangevangen vóór de inwerkingtreding van het Boetetoemetingbeleid AFM 2021. Dit beleid is daarom van toepassing, tenzij het oude boetetoemetingsbeleid (van maart 2015) voor mevrouw Van den Brink gunstiger is.[192] De AFM stelt vast dat dit niet het geval is. Het volgen van zowel het oude als het nieuwe boetetoemetingsbeleid leidt in deze zaak tot hetzelfde resultaat. In het bijzonder wijst de AFM erop dat mevrouw Van de Brink bij toepassing van zowel het oude als het nieuwe beleid wordt ingedeeld in de 5%-categorie van de draagkracht-/omvangtabel en dat het met de overtreding behaalde voordeel steeds geldt als ondergrens van de boetehoogte, ook als die hoogte de draagkracht uit stappen 4 en 7 van beide beleidstukken zou overstijgen. De AFM past daarom het Boetetoemetingbeleid AFM 2021 toe en volgt hieronder het daarin opgenomen stappenplan. Daarbij wordt toegelicht hoe de AFM rekening heeft

[190] De AFM heeft de bevoegdheid om een boete op te leggen op grond van artikel 1:80, eerste lid Wft. Dit besluit tot boeteoplegging is genomen door het bestuur van de AFM en conform het tekeningsmandaat ondertekend door de boetefunctionaris en een plaatsvervangend boetefunctionaris.
[191] Deze boete is opgelegd naar aanleiding van een vastgestelde overtreding en kwalificeert om die reden als toezichtantecedent voor u. Dat deze boete een toezichtantecedent vormt, brengt op dit moment geen rechtsgevolgen met zich. In de toekomst kan de AFM deze boete meewegen in haar besluitvorming over een eventuele toetsing van uw betrouwbaarheid en/of geschiktheid. Voor meer informatie over personentoetsingen wordt verwezen naar de AFM-website: Toetsing bestuurders en commissarissen | Onderwerpinformatie van de AFM | AFM Professionals.
[192] Zie paragraaf 6.3 van het Boetetoemetingsbeleid AFM 2021.

gehouden met de omstandigheden als bedoeld in onderdelen a tot en met h van artikel 1b, eerste lid, van het Besluit bestuurlijke boetes financiële sector (**Bbbfs**), voor zover van toepassing.[193]

11.2.2 Wettelijk systeem: basisbedrag van € 2.500.000

Voor deze overtreding geldt op grond van artikel 1:81, eerste en tweede lid, Wft en artikel 10 Bbbfs een basisbedrag van € 2.500.000.

11.2.3 Stap 1 – Ernst en duur van de overtreding

De AFM kan het basisbedrag verlagen of verhogen met ten hoogste 50% indien de ernst en/of duur van de overtreding dit rechtvaardigt.[194] Zoals weergegeven in hoofdstuk 10 (opportuniteit), acht de AFM het medeplegen door mevrouw Van den Brink van de door Grinta begane overtreding zonder meer ernstig. Dit gelet op de omvang en duur van de overtreding (onderdeel a van artikel 1b, eerste lid, Bbbfs), het met de overtreding verkregen voordeel (onderdeel b van artikel 1b, eerste lid, Bbbfs) en de ernstige gevolgen van de overtreding (onderdeel c van artikel 1b, eerste lid, Bbbfs). Mevrouw Van den Brink heeft immers circa 50 beleggers aangebracht bij Grinta in een periode van twee jaar, waarmee zij bijna € 200.000 aan provisie heeft verdiend. De beleggers zijn met het verdwijnen van Grinta hun geld kwijtgeraakt. Dat verdwijnen kan worden gezien als verduistering of oplichting en de samenwerking tussen mevrouw Van den Brink en Grinta zag daar niet op, maar door samen te werken met een illegale vermogensbeheerder heeft mevrouw Van den Brink Grinta in staat gesteld het – uiteindelijk verdwenen – vermogen in de eerste plaats aan te trekken. De vergunningplicht van artikel 2:96, eerste lid, Wft en de doorlopende gedragsregels proberen dergelijke misstanden juist te voorkomen. Gezien deze gevolgen van de overtreding kan van verlaging wegens verminderde ernst geen sprake zijn. De AFM zal ook afzien van een verhoging, omdat in de indeling van de overtreding in categorie 3 en de daaraan gekoppelde hoogte van het basisbedrag van € 2.500.000 al een intrinsieke ernst is verwerkt en van daaruit benaderd de onderhavige zaak er niet in negatieve zin extra uitspringt. Bovendien zijn, zoals al gezegd, genoemde verliezen niet door mevrouw Van den Brink beoogd. Het bedrag blijft dus € 2.500.000.

11.2.4 Stap 2 - Mate van verwijtbaarheid

De AFM kan het basisbedrag verlagen of verhogen met ten hoogste 50% indien de mate van verwijtbaarheid dit rechtvaardigt.[195] Zoals blijkt uit hoofdstuk 10 (opportuniteit), moet mevrouw Van den Brink ernstige twijfels hebben gehad bij de activiteiten van Grinta, maar heeft dit haar er niet van weerhouden om – kort gezegd – beleggers bij Grinta te laten instappen, met hoge provisies voor haarzelf. De AFM acht de overtreding dan ook zonder meer verwijtbaar (onderdeel e van artikel 1b, eerste lid, Bbbfs) en ziet geen

[193] In dit geval heeft de AFM onderdelen d, f en h niet betrokken, nu deze niet van toepassing zijn.
[194] Artikel 2, tweede lid, Bbbfs.
[195] Artikel 2, derde lid, Bbbfs.

aanleiding tot verlaging van het basisbedrag. De AFM ziet evenmin aanleiding voor een verhoging van het basisbedrag op deze grond. Het bedrag blijft dus € 2.500.000.

11.2.5 Stap 3 - Recidive

Van recidive is geen sprake; er wordt geen verdubbeling toegepast.

11.2.6 Stap 4 - Omvangtabel

Mevrouw Van de Brink heeft inzicht gegeven in haar financiële positie. Uit de door haar verstrekte gegevens komt naar voren dat haar vermogen minder is dan € 500.000. Mevrouw Van den Brink wordt daarom ingedeeld in de zogeheten 5%-categorie uit het boetetoemetingsbeleid. Het bedrag komt hiermee op € 125.000.

11.2.7 Stap 5 - Passendheidstoets

De opstelling van mevrouw Van den Brink tijdens en na de periode van overtreding, zou op zichzelf reden kunnen zijn voor een verlaging van het boetebedrag, maar is het in dit geval niet, gelet op het behaalde voordeel als ondergrens van de boete (zie verder stap 6). Niettemin wijst de AFM in dit verband op het volgende:

- Zoals hierboven al weergegeven[196], heeft mevrouw Van den Brink (potentiële) beleggers gewezen op de risico's met betrekking tot Grinta en heeft zij soms geïnteresseerde beleggers ook daadwerkelijk afgeraden om van de diensten van Grinta gebruik te maken. Mevrouw Van den Brink heeft hiermee enigszins oog gehad voor de belangen van potentiële beleggers en die zwaarder laten wegen dan haar eigen belangen.
- De AFM wil aannemen dat mevrouw Van den Brink zich na het verdwijnen van Grinta heeft ingespannen om gedupeerde beleggers te helpen, en dat zij daartoe ook samen met andere *agents* een onderzoeksbureau heeft ingeschakeld.[197]

Onderdeel g, van artikel 1b, eerste lid, Bbbfs zou overigens geen aanleiding geven voor een verlaging van het boetebedrag. De AFM heeft mevrouw Van den Brink meermaals moeten verzoeken om bepaalde informatie aan te leveren. Van een medewerking die de verplichting daartoe op grond van artikel 5:20, eerste lid, Awb op dusdanig mate overstijgt dat matiging aan de orde zou zijn, is geen sprake.

11.2.8 Stap 6 – Voordeel als ondergrens

Het boetetoemetingsbeleid van de AFM schrijft voor dat het boetebedrag wordt verhoogd tot minimaal het met de overtreding verkregen voordeel. Reden daarvoor is dat de AFM er groot belang aan hecht dat een

[196] Zie paragaaf 9.2.4 en hoofdstuk 10.
[197] Zie paragaaf 9.3 en hoofdstuk 10.

overtreding binnen financieel toezichtrecht niet loont. Verkregen voordeel dient daarom teniet te worden gedaan en dat uitgangspunt weegt zwaarder dan de hiervoor in stap 5 aangegeven opstelling van mevrouw Van den Brink tijdens en na de periode van overtreding. In paragraaf 9.3 hierboven is het met de overtreding verkregen voordeel berekend op € 195.055,75. Het boetebedrag komt hiermee afgerond op € 195.000.

11.2.9 Stap 7 – Draagkracht

De AFM houdt bij het vaststellen van de bestuurlijke boete rekening met de draagkracht van de overtreder.[198] […].[199] Bovendien geldt ook met betrekking tot de draagkracht het uitgangspunt van het boetetoemetingsbeleid dat het met de overtreding verkregen voordeel geldt als het minimale boetebedrag. Herhaald zij dat een overtreding binnen financieel toezichtrecht niet mag lonen, ook als het verkregen voordeel door de overtreder al zou zijn gespendeerd. Nu bij stap 6 die ondergrens reeds is bereikt, blijft het boetebedrag € 195.000.

11.3 Betaling van de boete

De boete moet worden betaald binnen zes weken na bekendmaking van dit besluit[200] op bankrekening […] ten name van AFM te Amsterdam, onder vermelding van factuurnummer […]. Mevrouw Van den Brink ontvangt geen afzonderlijke factuur voor dit bedrag.

Als mevrouw Van den Brink bezwaar maakt tegen dit besluit, wordt de verplichting om de boete te betalen geschorst totdat op het bezwaar is beslist. Die verplichting wordt ook geschorst als mevrouw Van den Brink na de bezwaarprocedure in beroep gaat, totdat op het beroep is beslist.[201] Over de periode dat de verplichting om de boete te betalen is geschorst, is wel wettelijke rente verschuldigd.[202]

11.4 Openbaarmaking van de boete

De AFM moet een besluit tot het opleggen van een bestuurlijke boete zo spoedig mogelijk openbaar maken.[203] Als de bestuurlijke boete openbaar is gemaakt, moet de AFM ook zo spoedig mogelijk de indiening van een bezwaar tegen de boete openbaar maken.[204]

---

[198] Artikel 4, eerste lid, Bbbfs
[199] […]
[200] Artikel 4:87, eerste lid, en de artikelen 3:40 en 3:41 van de Algemene wet bestuursrecht (**Awb**).
[201] Artikel 1:85, eerste lid, Wft.
[202] Artikel 1:85, tweede lid, Wft.
[203] Artikel 1:97, derde lid, Wft.
[204] Artikel 1:97, vijfde lid, Wft.

De wetgever heeft het openbaar maken van bestuurlijke sancties verplicht gezien:

- het belang van het publiek om zo ruim mogelijk kennis te kunnen nemen van het optreden van de toezichthouders en de gronden daarvoor;
- het belang van andere instellingen die onder toezicht staan, zodat zij weten welke gedragingen kunnen leiden tot handhaving en meer inzicht krijgen in de invulling die de toezichthouder aan bepaalde normen geeft;
- het belang van personen die door de inbreuk schade hebben geleden, zodat zij eventueel hun rechten jegens de overtreder geldend kunnen maken; en
- het belang van een ontmoedigend effect op andere personen en ondernemingen onder toezicht om overtredingen te begaan.

Deze belangen wegen over het algemeen op tegen het belang van de overtreder dat zijn overtreding niet bekend wordt.[205]

11.4.1 Uitzonderingsgronden

Onder bepaalde omstandigheden moet de openbaarmaking worden uitgesteld of anoniem plaatsvinden.[206] Dit is het geval voor zover:

- de openbaar te maken gegevens herleidbaar zijn tot een natuurlijk persoon en bekendmaking van zijn persoonsgegevens onevenredig zou zijn;
- betrokken partijen in onevenredige mate schade zou worden berokkend;
- een lopend strafrechtelijk onderzoek of een lopend onderzoek door de toezichthouder naar mogelijke overtredingen zou worden ondermijnd; of
- de stabiliteit van het financiële stelsel in gevaar zou worden gebracht.

Als ook een uitgestelde of anonieme openbaarmaking de stabiliteit van het financiële stelsel in gevaar zou brengen, blijft openbaarmaking achterwege.[207]

De AFM ziet in dit geval geen reden om de openbaarmaking uit te stellen of in anonieme vorm te laten plaatsvinden. Er is namelijk geen sprake van één van de hiervoor genoemde uitzonderingsgronden. Dit wordt als volgt toegelicht.

---

[205] *Kamerstukken II* 2015/16, 34 455, nr. 3, pp. 11-12 en *Kamerstukken II* 2005/06 29 708, nr. 19, pp. 301-303 en 420-421, nr. 20,
p. 30 en nr. 39, pp. 8-10.
[206] Zie artikel 1:98, eerste lid, Wft.
[207] Zie artikel 1:98, tweede lid, Wft.

Het is de AFM niet gebleken dat bekendmaking van de persoonsgegevens die in het te publiceren besluit zullen worden opgenomen onevenredig zou zijn, of dat mevrouw Van den Brink of eventuele andere betrokken partijen door directe en niet-anonieme openbaarmaking in onevenredige mate schade zou worden berokkend. Publicatie dient het maatschappelijk belang om de markt te informeren of te waarschuwen. In dit geval is onder meer van belang om voormalige klanten van mevrouw Van den Brink op de hoogte te stellen van het feit dat Grinta zonder de vereiste vergunning in Nederland actief is geweest als vermogensbeheerder en dat mevrouw Van den Brink in samenwerking met Grinta zo'n essentiële rol in de voorbereiding van deze overtreding heeft gespeeld, dat zij als medepleger moet worden aangemerkt. De klanten die via mevrouw Van den Brink met Grinta in zee zijn gegaan worden hiermee geïnformeerd dat hen de bescherming is onthouden waarop zij mochten rekenen. Ook kan de publicatie dienen ter waarschuwing van huidige en toekomstige klanten. Het informeren is daarnaast van belang voor de generale preventieve werking, omdat marktpartijen daardoor worden ingelicht over het handhavend optreden van de toezichthouder en de mogelijke gevolgen van overtreding van de vergunningplicht voor het verlenen van beleggingsdiensten. Uit dit oogpunt van preventie moet volledige openbaarmaking effectiever worden geacht dan anonieme publicatie van een boetebesluit.[208]

Niet is gebleken van een individuele, bijzondere situatie, waarbij de door mevrouw Van den Brink of eventuele andere betrokken partijen als gevolg van de publicatie te verwachten schade zodanig uitzonderlijk is, dat het belang van de bescherming van de markt daarvoor moet wijken.[209] De AFM merkt hierbij op dat reputatieschade voor de overtreder inherent is aan de publicatie van een bestuurlijke sanctie en op zichzelf niet als onevenredige schade is aan te merken.[210] Daarbij komt dat eventuele schade door de openbaarmaking veeleer valt toe te schrijven aan overtreding van de norm door mevrouw Van den Brink, dan aan de genoemde openbaarmaking. Ook heeft de AFM niet kunnen vaststellen dat andere uitzonderingsgronden zich voordoen.

11.4.2 Wijze van publicatie

De AFM publiceert de boete door een openbare versie van het boetebesluit op haar website te plaatsen. De openbare versie bevat de volledige tekst van dit besluit, met uitzondering van vertrouwelijke gegevens. Deze openbare versie is als ***bijlage 1*** bij dit besluit gevoegd. Als mevrouw Van den Brink van mening is dat de

[208] Zie bijv. Vvz Rb Rotterdam, 20 maart 2020, ECLI:NL:RBROT:2020:2405; Vvz Rb Rotterdam, 18 april 2019, ECLI:NL:RBROT:2019:4042; Rb Rotterdam 26 januari 2017, ECLI:NL:RBROT:2017:1060; CBb 1december 2016, ECLI:NL:CBB:2016:352.
[209] Zie bijvoorbeeld Rb Rotterdam 12 december 2022, ECLI:NL:RBROT:2022:10860; Rb Rotterdam 15 oktober 2021, ECLI:NL:RBROT:2021:10083; Rb Rotterdam 14 juli 2021, ECLI:NL:RBROT:2021:7987; Rb Rotterdam 9 februari 2021, ECLI:NL:RBROT:2021:2925; Rb Rotterdam 24 juli 2015, ECLI:NL:RBROT:2015:6173; CBb 6 april 2021 ECLI:NL:CBB:2021:366; CBb 12 oktober 2017, ECLI:NL:CBB:2017:327; CBB 2 december 2014, ECLI:NL:CBB:2014:456.
[210] Vgl. Vvz Rb Rotterdam 12 december 2022, ECLI:NL:RBROT:2022:10860, r.o. 22.4.

openbare versie toch nog vertrouwelijke gegevens bevat, dan verneemt de AFM dat graag uiterlijk binnen drie werkdagen na bekendmaking van dit besluit.

De openbare versie van het boetebesluit wordt geplaatst onder begeleiding van een persbericht. Van het persbericht kan een Engelse vertaling worden opgenomen. De AFM plaatst daarnaast een bericht over de boete in haar periodieke nieuwsbrieven en op LinkedIn en X[211], en maakt gebruik van een RSS-feed[212] en een news-alert.[213] Het te publiceren persbericht is als ***bijlage 2*** bij deze brief opgenomen.

De AFM kan, al naargelang de omstandigheden op het moment van publicatie, deze publicatietekst nog wijzigen of aanvullen.

Bij het persbericht wordt een pdf-bestand geplaatst met een weergave van de actuele stand van zaken. In dit pdf-bestand zal de AFM de datum opnemen waarop zij een bezwaarschrift heeft ontvangen, of dat er geen bezwaar is gemaakt tegen de boete. Ook zal de AFM in dit pdf-bestand en bij het persbericht een deeplink opnemen naar een eventuele uitspraak van de voorzieningenrechter van de rechtbank op rechtspraak.nl. In ***bijlage 3*** bij deze brief is te zien hoe de AFM de actuele stand van zaken zal weergeven.

Ten slotte wordt de boete opgenomen op een pagina van de AFM-website waarop alle door de AFM gepubliceerde sancties zijn opgenomen. De pagina bevat een link naar de pagina met het persbericht en de overige bovengenoemde informatie.

11.4.3 Publicatiemoment

Publicatie vindt niet eerder plaats dan nadat vijf werkdagen zijn verstreken na de dag waarop dit besluit aan mevrouw Van den Brink bekend is gemaakt.[214] De publicatie wordt opgeschort als mevrouw Van den Brink verzoekt om een voorlopige voorziening.[215] Publicatie wordt dan in elk geval opgeschort, totdat de voorzieningenrechter uitspraak heeft gedaan of het verzoek is ingetrokken.[216]

---

[211] Het bericht op LinkedIn en X zal bestaan uit de kop en het intro van het persbericht (voor zover het aantal tekens dat toestaat) en een link naar het persbericht op de website van de AFM.
[212] Een RSS-feed is een automatische melding van aanpassingen op de website.
[213] Persbureaus en andere geabonneerden ontvangen per e-mail persberichten van de AFM via news-alerts.
[214] Artikel 1:100, eerste lid, Wft. Dit laat onverlet de mogelijkheid van de AFM om onder omstandigheden eerder over te gaan tot openbaarmaking (artikel 1:100a, eerste lid, Wft).
[215] Als bedoeld in artikel 8:81 Awb
[216] Artikel 1:100, derde lid, Wft. Dit laat onverlet de mogelijkheid van de AFM om onder omstandigheden eerder over te gaan tot openbaarmaking (artikel 1:100a, tweede lid, Wft).

11.4.4 Overige publicatiemomenten

De AFM is verplicht om zo spoedig mogelijk inzicht te geven in de actuele stand van de procedure. De AFM dient ook de uitkomst van een ingediend bezwaar en de instelling en uitkomst van een (hoger) beroepsprocedure bekend te maken.[217]

Dit besluit ziet niet op die latere publicaties. In een later stadium zal mevrouw Van den Brink over deze nadere publicaties worden geïnformeerd.

12 Hoe kunt u bezwaar maken?

Iedere belanghebbende kan tegen deze beschikking bezwaar maken door binnen zes weken na bekendmaking daarvan een bezwaarschrift in te dienen bij de AFM, t.a.v. Juridische Zaken, Postbus 11723, 1001 GS Amsterdam. Een bezwaarschrift kan ook per e-mail (bezwarenbox@afm.nl) worden ingediend. Aan deze elektronische verzending stelt de AFM nadere eisen die op haar website worden toegelicht (www.afm.nl/bezwaar). Een van die eisen is dat een bezwaarschrift niet aan andere AFM e-mailadressen dan de hier genoemde kan worden gestuurd. De AFM neemt het bezwaarschrift alleen inhoudelijk in behandeling als aan deze eisen is voldaan.

Hoogachtend,
Autoriteit Financiële Markten

[was getekend]
Plaatsvervangend Boetefunctionaris

[was getekend]
Boetefunctionaris

[217] Artikel 1:97, vijfde lid, Wft, tenzij het besluit tot het opleggen van een bestuurlijke sanctie op grond van artikel 1:98 Wft niet openbaar is gemaakt.